

divadelní HROMADA

*upravodaj samotářských
divadelníků,
loutkářů a recitátorů
ve výhodných cíchách,
na pomoci
Morany a v části
Sudety*

XLVI.

jaro

2006

**Čím více světla,
tím méně je vidět**

Jaroslav Havlíček

4 VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

- Ocenění jsme předávali již po osmé
- 6 Rada VSVD, Valná hromada VSVD
- 12 Listina čestných členů
- 15 Koho ozdobíme Zlatým Tylem v roce 2006

18 IMPULSY Z IMPULSU / bylo a bude...

- O cenu Matěje Kopeckého - 32. ročník - 2005
- 20 Z Jeslíček do Bystřice
- 21 Miletinské divadelní jaro
- 22 OPEN AIR aneb Ulice plná komediantů

23 VIDĚLI JSME

- DS Symposion
- 24 Do hrobky (tanečním krokem) po sousedsku, Opatovická Kráska a zvíře
- 26 DS Jirásek
- 27 DS Černí šviháci
- 28 Plné jeviště, hlediště i náměstí, Mini - cirkus

29 PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU

- Ochotníci ze Semil
- 30 Modrý kocour, Zlom vaz po VI.
- 31 Turnovský drahokam, 2. krajská přehlídka loutkářských souborů, „Návrat?“ aneb...
- 32 I. Posed ve Svitavách
- 34 Lze vstoupit dvakrát do..., Dědeček aneb musíme tam všichni...
- 35 Divadlo v Broumově
- 36 Cirkus v divadle Minor, Ochotníci v Nové Vsi n/Popelkou
- 37 Poliští ochotníci
- 39 LD Libáň, Březen-měsíc divadla, DDS Vlastík, DS Kačenka
- 40 Jaroslav Luže, J.K.Tyl Meziměstí, V Turnově, Sněhový Brněnec, Klicperův Chlumeck, Festival báčorek a pověstí
- 41 Theatrum Kuks

42 RAČTE VSTOUPIT

Královéhradecké Klicperovo divadlo, Východočeši v Pardubicích, Divadlo DRAK

44 ŠKOLA HROU

„Masopuste, masopuste, jen nás holky neopustte!“

45 OSOBNOSTI

- Irena Vylíčilová
- 48 Marcela Labíková
- 50 Lenka Faltová

51 VE SLUŽBÁCH THÁLIE

Jiří Vencel

- 53 Jaroslav Vondruška, Jana Roubínková
- 54 smutná zpráva - Jan Dvořák, Miroslav Lelek
- 56 Trutnovský Národní dům slavil 105. narozeniny

56 PELMEL

Historie chlumeckého divadla

- 58 Divadelní jarmárka profesora Cisaře

Uzávěrka příštího čísla:
15. května 2006

Příspěvky a foto prosíme zaslat
na adresu:

IMPULS
Okružní 1130
500 03 Hradec Králové
e-mail:
gregarova@vsvd.cz
http://www.vsvd.cz

HROMADA č. XLVI / 2006
JARO

Vydává:
Středisko amatérské kultury IMPULS,
Okružní 1130,
500 03 Hradec Králové
Telefon: 495 582 622
Tel./fax: 495 546 560
ve spolupráci
s Volným sdružením
východočeských divadelníků

Vychází 3x ročně

REDAKCE:
Alexandr Gregar (chefredacteur),
Josef Tejkl, Mirka Císařová,
Alena Exnarová, Karla Dörrová,
Jan Merta, Břetislav Lelek,
Naďa Gregarová

GRAFICKÁ ÚPRAVA:
Mario Alfieri

TISK:
GRANTIS Ústí nad Orlicí

Registrováno na
MK ČR E 11424

Vychází za finančního příspěvku
MK ČR

Neprodejně!
Náklad 370 ks
Neprošlo jazykovou úpravou!

DIALOGICKÉ JEDNÁNÍ

(podle profesora Ivana Vyskočila jako východisko z nouze)

Máš co jsi chtěl. Sám jsi si o to řekl.

Ale já úvodníky opravdu psát neumím. Vůbec takové „lehčí“ žánry nesvedu. Ani na slušnou esej se nezmohu.

Jenže tenkrát, když jste seděli u Gregarů, jsi byl plný elánu a zdálo se ti, že ten výrok Pepíka Tejkla, že jevíš – marná sláva – známky dlouhověkosti, nabízí ohromné možnosti a přímo nadšeně jsi se nabídl, že ten úvodník napíšeš. Tak se teď ukaž!

To ano, ale dnes... Na nic si nevzpomínám.

Zato já ano. Když ti Pavel Švorčík po prvé tenhle výrok zopakoval, tak jsi se ohromně pobavil. Smál jsi se jak blázen. Z plna srdce.

Jistě. Pepík Tejkl sice později v e-mailu nazval Pavla „slárým skázočníkem“ – odvozeno z ruské „skazky“, tj. pohádky, báchorky. Což asi má znamenat, že Pavel je známý jako vypravěč vymyšlených příběhů, jak to ostatně dokazuje i pokračování Tejklova e-mailu, že ten „slárýj skázočnik“ fantazíroval něco o dlouhověkém dědkovi. Ale já to považoval za vynikající výrok. I kdyby si to Pavel Švorčík vymyslel. Podle známého přísloví „si e trovato, e bene trovato“ – je-li to vymyšleno, je to znamenitě vymyšleno.

A stejně sis myslel – a jak tě znám – tak si pořád myslíš, že to Pepík Tejkl skutečně řekl.

Ale o to přece vůbec nejde. Já to chápu jako symbol, jenž má skrytý smysl a upozorňuje na jistou skutečnost.

Neschovávej se za teorii a mluv jasně.

Pepíka Tejkla znám přes třicet let. Trápili jsme ho ještě s profesorem Štěpánkem v režijní třídě Lidové konzervatoře Východočeského kraje a trápil jsem ho a dodnes trápím jako porotce. Skoro bych řekl, že ho léta letoucí pronásledují, takže když mne vidí, musí nutně mít pocity občas až zoufalé a říkat si: Už zase...

Vždycky jsem si myslel, že porotování amatérských inscenací považuješ za činnost smysluplnou a snad i prospěšnou. A najednou mluvíš o trápení a pronásledování...

V tom je ten skrytý smysl toho výroku o dlouhověkém dědkovi.

Něco jako podnět k přehodnocení sebe sama a svého působení v amatérském divadle?

Ne. Spíše jsem si uvědomil, že tomu Pepíkovi Tejklovi už řadu let vykládám, co všechno v tom nebo onom svém divadelním díle nedodělal nebo úplně zkažil. Pochopitelně a logicky musí mít pocit, že jsem něco jako jeho „věčný kritik“, s nímž se musí na další dlouhá léta smířit; pokud samozřejmě bude vstupovat do soutěží. Přitom bych měl asi především vždycky říci, jaksi vylknout před závorku, že Pepík odjakživa chtěl dělat především divadlo, směřující – jak to nazývá Václav Bělohorský – k polemickým obrazům doby. Tedy divadlo společensky angažované, přímo politické. A to i před listopadem 1989, kdy to opravdu nebylo snadné v jakémkoliv směru. A dokonce bych se mu měl omluvit.

Odvolat to, za co jsi ho kritizoval?

Ani nápad. Ale zařadit toto jeho úsilí do kontextu celého českého divadla a otevřeně konstatovat, že to bylo úsilí po jistou dobu zcela ojedinělé a že dospělo k výsledkům, k nimž si profesionální divadlo teprve teď, opatrně a nesměle, pootvírá dveře. A že na té trati osamělého běže nutně musely být propady.

Na příklad Solné sloupy...

Vidíš, to je ono! To byl – a pořád je – pro mne v celém českém divadle zatím nejvážnější a nehlubší pokus vyslovit se k politické realitě naší přítomnosti. I když divadelně nepodařený. Ale tolež bych mohl napsat o Mé vlasti, politickém divadle, jež na textu Ivy Klesilové vzniklo v Divadle Rokoko. Rovněž má jakýsi hlubší záměr, ale divadelně to nedokáže zvládnout. A navíc si myslím, že rozběh Solných sloupů byl ve všech směrech více velkorysý. Takže o tohle vidění ze všech strana ve všech souvislostech mně jde.

Ten Pepík Tejkl tě nějak vzal...

Jen jsem si teď, na začátku nové amatérské „soutěžní“ sezóny uvědomil, že ta „dlouhověkost“ je vlastně cosi jako osud. Jezdím už dlouho po nejrůznějších přehlídkách, snažím se tam říci něco smysluplného k různým k inscenacím a

mohu řadu lidí už jednoduše otravovat (ne-li nudit), protože po léta ode mne slyší – možná v něčem stále se opakující – především a hlavně kritické názory.

Tak přestaň jezdit.

Samozřejmě, že dost často přemýšlím, zda tu „dlouhověkovost“ nemám prostě jedním rázem utnout.

Jenže to nedokážeš.

Zatím ne. Jsem s amatérským divadlem spojen více než si dovedeš představit.

Ale dovedu. Jsem přece tvé druhé já a vím, že jsi v něčem nostalgický až sentimentální. Vloni jsi nebyl ve Vysokém, letos nejedeš na příklad na Modrého kocoura do Turnova. A obojího je ti trochu líto. Jen si to přiznej.

Přiznávám. Ale když už to tak je, tak na druhé straně: myslím si, že na těchto dvou přehlídkách jsem – mohl-li to tak říci – svou misi splnil. Že musí přijít jiní, kteří v proměňujících se celkových poměrech přinesou cosi, co bude v konkrétních podmínkách těchto přehlídek celkovým poměrům odpovídat.

To zní ohromně vznešeně, ale je to fráze. Řekni upřímně, že občas máš pocit, že už jsi všechno řekl a také, že všechno je jaksi zbytečné, protože se všechno mění. I to porotování.

Tohle jsem přece řekl a ty jsi to nazval frází.

Protože si myslím, že bys měl spíše hovořit o opakování. A opakování je matkou stereotypu.

Ale o tom byl celý tento dialog. Ta „dlouhověkost“ byla jen příležitostí pro vyjádření těchto obav.

Takže jsme se shodli...

A taky jsem se zhostil povinnosti napsat úvodník pro Hromadu.

Řekni upřímně, že jsme se oba, jako jedno já, nějak vyhlali.

Beru to jako start do nadcházejících přehlídek, na nichž budeme vystupovat.

Budiž. A už nikdy žádný úvodník!

Když to neumíš...

Ty taky ne!

Souhlasím.

(A to je závěr dialogického jednání, jež vedl v sobě se sebou Jan Císař.)

D I V A D E L N Í

VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

Do uzávěrky XLVI. Hromady
přišli na účet VSVD další příspěvky. Děkujeme.

okres Hradec Králové:

Květuše ČERNÁ, DS KLICPERA Chlumec n/Cidlinou,
DS SYMPOSION Třebechovice p/Orebem, Jiří ZAHÁLKA,
Antonín FENDRYCH, Alena EXNAROVÁ

okres Chrudim:

DS HEŘMAN Heřmanův Městec, Karel BRÍZA,
Jaroslav JOSEF, Václav a Alexandra NOVOTNÍ,
Vlasta KYSELOVÁ

okres Jičín:

Štěpánka FLÉGLOVÁ

okres Náchod:

Ludmila ŠMÍDOVÁ, Pavla KNÁPKOVÁ, DS MĚKS Červený
Kostelec, Karla DÖRROVÁ, Jaromír BEIER

okr. Rychnov nad Kněžnou:

Oldřich DOLEŽAL, Jana ALBRECHTOVÁ, Milan PERGER,
Libuška NOVÁKOVÁ, DS MAX Sedloňov

okres Semily:

Jiří POŠEPNÝ, Miloslav SÚVA

okres Svítavy:

Blanka ŠOLCOVÁ, Blanka a Karel ŠEFRNOVI

okres Trutnov:

Petr LANTA, Antonín KUBÍČEK, Eva JASENSKÁ,
Dáša HALÍŘOVÁ, Milena JANEČKOVÁ

okres Ústí nad Orlicí:

Markéta SVĚTLÍKOVÁ, DS DOVEDA Sloupnice,
Eva SYCHROVÁ, Lenka ŠPAISOVÁ, Antonín SLÁMA,
DS VICENA Ústí nad Orlicí, Petr HÁJEK, Jarmila PETROVÁ,
Jiří VENCL, OSDO Ústí nad Orlicí

Naši další členové a příznivci:

Mirka CÍSAŘOVÁ, Prof. Jan Císař, Prof. František Laurin

Adresář odběratelů Hromady a členů VSVD je aktualizován a celý zave-
den do počítače. Jakékoliv případné nesrovnalosti nám hlase na naši
adresu do Impulsu. Další zájemce o předplatné Hromady nebo o členství
ve VSVD samozřejmě velice vítáme.

Valná hromada VSVD na svém zasedání 10. února 2001 stanovila výši
ročního příspěvku:

- roční příspěvek pro fyzickou osobu se stanoví minimálně ve výši 150,- Kč,
- snížený (důchodci a studenti) minimálně ve výši 100,- Kč
- roční příspěvek právnické osoby se stanoví ve výši minimálně 600,- Kč
- nečlenové, zájemci o Hromadu platí 200,- Kč/rok (3 čísla včetně poštovného)

VSVD, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové

bankovní spojení:

Česká spořitelna a.s. Hradec Králové

1085997309/0800

OCENĚNÍ JSME PŘEDÁVALI JIŽ PO OSMÉ

V sobotu 26. listopadu 2005 jsme se v divadle Jes-
ličky v Hradci Králové již po osmé sešli, abychom pře-
dali ocenění, udělená porotami všech divadelních postu-
pových přehlídek, které se uskutečnily v průběhu roku.

Poprvé, byť tradice vznikla již za metodického půso-
bení Mirky Císařové, jsme se takto setkali v neděli 22.
listopadu 1998 v klubu divadla DRAK. ...Bylo plno,
sedělo se i na zemi a všude, každé sebemenší místočko
bylo využito. Divadelníci prokázali, že jsou národ smrš-
ťovací – jak se prokazuje ve vyvolených hospůdkách na
všech možných přehlídkách... Mario Alfieri tenkrát po-
prvé udělal moc hezký diplom, do něhož byl zakompono-
ván keramický ptáček z dílny paní Pohořalé – krásná
připomínka dobrých výkonů a záslužných divadelních

Letošní předávání

svými písněmi provázal SexTet Divadla Jesličky
(bylo jich jen pět: zleva Eva Černíková, Jana Porty-
ková, Míla Marková, Monika Janáková, Jolana

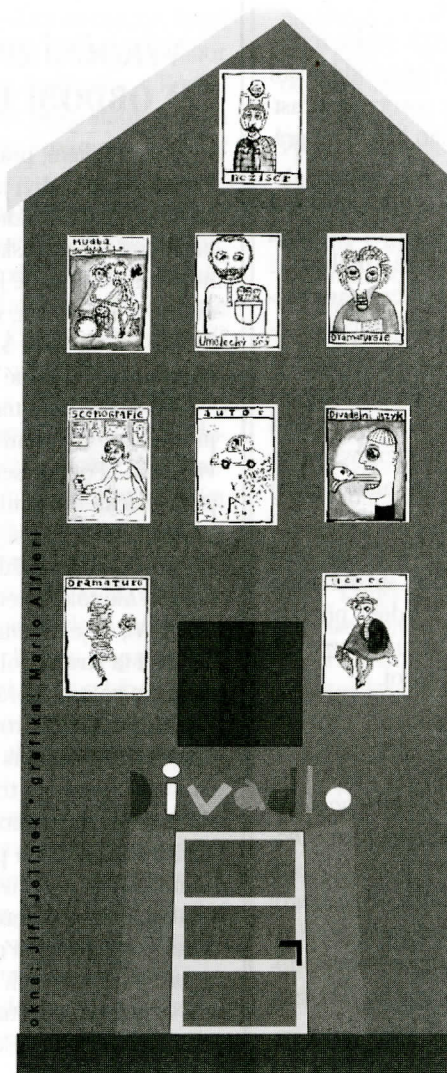

Profesorská ocenění, foto Michal Drtina

činů. (Hromada č. 24). Program byl doplněn besedou s Vladimírem Hulcem a odpoledne zakončilo představení Bulgakovovy hry, Zojčin byt, v režii Sergeje Fedotova v provedení studentů DAMU.

Letošní předávání svými písněmi provázal SexTet Divadla Jesličky a na závěr jsme uvedli jedno z nejúspěšnějších představení letošního Jiráskova Hronova, **Vojnu s Turkem** v provedení souboru Poslední mravenec ze Žamberka (Johanka Vaňousová/ rezie Olga Stradová). A všechno jsme stihli i přes to, že Johanka cestou z Brna jela místo na Hradec Králové na Chrudim. Vše zachránil Michal Drtina, který Johanku vyzvedl na závodisti v Pardubicích a včas dopravil.

Předávali jsme ocenění ze **šesti přehlídek** vyhlašovaných. SAK Impuls, VSVD a místními spolupřáteli - Jesličky, MĚKS Č. Kostelec, Kulturní klub Rabštejn a DS Erben Miletín. **Všem spolupřátelům patří naše nejupřímnější poděkování.** Na těchto přehlídkách bylo uvedeno celkem **97 představení a vystoupení** (940 členů hrajících souborů) – ocenění bylo 81, opět z dílny Maria Alfieriho, tentokrát doplněných keramickou pečetí se znakem VSVD z dílny Dariny Čejkové..

Vedle toho na přehlídkách dětských recitátorů a Wolkrův Prostějov vystoupilo dalších 110 recitátorů (ocenění jsou předávána při vyhlášení výsledků). Celkem tedy v rámci přehlídek vystoupilo **1050 divadelníků**. Ocenění předávali a jednotlivé přehlídky krátce uvedli **Ruda Faltejsek** (POHÁREK SČDO), **Prof. Jan Císař** (ČERVENÝ KOSTELEC), **Saša Gregar** (AUDIMAFOR a Dětská scéna), **Jan Merta** (loutkářská přehlídka), **Prof. František Laurin** (MILETÍNSKÉ DIVADELNÍ JARO). Tradičně nejvíc ocenění uděluje porota Miletínského divadelního jara – letos jich bylo 27.

Poslední píseň Sextet věnoval Heidemarii Sekáčové. Uznání a poděkování za deset let organizování Štronza jí předal Honza Dvořák, spolu s básní, kterou složil Pepa Tejkl. A pak jsme si připili na novou divadelní sezónu.

RADA VSVD

se sešla 4. února 2006 v počtu jedenácti členů především k přípravě valné hromady. Vedle toho se zabývala: - Artama Praha předložila Radě VSVD k vyjádření návrh dr. Ladislava Langer z Poděbrad na projekt **FESTIVAL DRUHÉ ŠANCE**.

Uvedený záměr má následující obrysy:

Z každé krajské postupové přehlídky budou poroty rozděleny zúčastněné soubory do 4 košů:

1. nominovaný soubor na národní přehlídku
2. doporučený soubor na národní přehlídku
3. nominovaný soubor na Festival druhé šance
4. nedoporučené a nenominované soubory

Novinkou je třetí koš – nominace na Festival druhé šance (FDŠ), kam má porota právo (nikoliv povinnost) doporučit inspirativní představení z krajské přehlídky.

V maximálním počtu by se jednalo o 17 představení. Tyto nominované soubory by se zúčastnily zmíněného FDŠ, který by probíhal za následujících podmínek.

1. Každý soubor na celou dobu festivalu vyše svého reprezentanta do Velké poroty. Počet jejich členů odpovídá počtu zúčastněných souborů. Pokud se člen Velké poroty nezúčastní některého z představení nebo diskusí, jeho hlasovací právo zaniká.
2. Po každém představení probíhá hodinová moderovaná diskuse, kde úvodní teatrologický vstup nahradí přečtení písemného hodnocení inscenace z krajské přehlídky. V následné diskusi má zejména přítomný reprezentant každého souboru možnost (povinnost) zvýraznit klady a přednosti viděné inscenace. Do diskuse mohou vstupovat všichni přítomní účastníci, stejně jako pozvaní divadelní odborníci.
3. Na závěr FDŠ se uskuteční 18. představení, kdy na jevišti budou před diváky veřejně hlasovat všichni členové Velké poroty o jediném postupujícím souboru (a náhradníku) z druhé šance na Jiráskův Hronov.

Uvedeným způsobem se tak na Jiráskův Hronov dostane titul, který lze pracovně nazvat „zajíc v pytli“. Možná může být osvěžením, přínosem i zklamáním. V každém případě však bude vyjadřovat kolektivní většinový názor samotných ochotníků, tentokrát mimo oficiální kritéria porot.

Rada VSVD nepodporuje návrh na pořádání tohoto festivalu v rámci postupových přehlídek pro Jiráskův Hronov. Jeví se jako nesystémový a neúčinný, předpokládá další nároky na práci krajských porot a vytváří novou kategorii souborů – těch méně úspěšných – což je proti logice koncepce amatérských divadelních přehlídek. Poděbrady si mohou samy vytvořit svůj vlastní festival s vlastní dramaturgií a s vlastním principem výběru, ovšem bez konotací s existujícím systémem a bez přímé vazby na Jiráskův Hronov.

VALNÁ HROMADA VOLNÉHO SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ

Se sešla v sobotu 25. února 2006 v Divadle Jesličky: Hosty byli předseda SČDO PhDr. Jaroslav Vyčichlo s chotí, paní Hanka Cihlová z partnerského Střediska kulturních služeb při Krajské knihovně v Pardubicích, naši milí čestní členové, Prof. Jan Císař a Prof. František Laurin a Jiří Valenta. Zúčastnilo se 32 individuálních členů a 8 kolektivních členů, valná hromada tedy vládla padesáti mandáty.

Po zahájení předsedou VSVD, Sašou Gregarem, byly splněny úvodní formality, schválen program jednání, členové komisí mandátové (Jaroslav Josef, Pavel Švorčík, Lenka Janyšová), návrhové (Petr Hájek, Alena Exnerová, Jana Albrechtová) a volební (Pavel Labík, Milan Zlesák, Blanka Šefrnová).

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI VSVD ZA OBDOBÍ ÚNOR 2005 – ÚNOR 2006

Rok s rokem, přátelé, než se naděješ, nestačíš říct švec... Prostě jeden se dívá jak ten svět letí – a my s ním. Loni v létě jsem se podíval oknem z kuchyně na vycházející slunce a najednou mě to zaskočilo – je to vlastně neuvěřitelné, o minulé valné hromadě jsme byli ve vesmíru kdesi daleko za tím ohnivým kotoučem, na odvrácené straně vesmíru – bože, ta dálka, kterou jsme s tou naší rodnou planetou obkroužili, abychom se od jedné valné hromady dostali k další.

Ale dost těchto témat, jsou někdy děsivá. Raději si číst, co píše Honza Volf, jenž neumí hrát golf, ve svém Sluníčkovém vizitkáři: „Potkal jsem sluníčko a ono mě zahrálo. Potkal jsem ptáčka a on mi zazpíval. Potkal jsem vodu a ona mě zchladila. A pak jsem potkal člověka – a on mě nasral.“

Ano přátelé, každého z nás za uplynulý rok určitě mnohokrát. Ale rok se neúprosně s rokem sešel a naše malé společenství, co je ovšem stále na členské základně nemenší, než kdejaká ta strana politická, leč, žel bohu, VSVD poslance nemaje, do politiky pořád nic.

Minulá valná hromada nebyla volební – tak rada VSVD pracovala ve stejném složení od roku 2004, sešla se šestkrát, od loňského února třikrát. Kromě běžné agendy, která jí přísluší, rokovala a mnoho diskusí vedla např. o novele statutu našich regionálních přehlídek činoherního divadla v Červeném Kostelci a v Miletíně. Dosud nás stresovalo nezvládnutelné množství premiér, časová a organizační omezení pořadatelů i ekonomická náročnost (peníze na přehlídky je nutno zajistit z celostátních nebo krajských grantů, protože Impuls má ve svém rozpočtu pouze náklady na administrativu a co je hlavní – platí naše tajemníky - divadelníkům, filmařům,

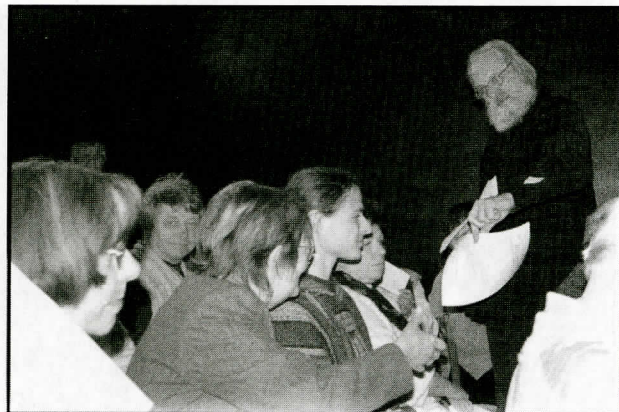
výtvarníkům...). Taky se probíraly některé nešvary, třeba že jisté soubory na přehlídkách uváděly premiéry či považovaly účast za nezávazné rozšíření reprízovosti. Což nemá s posláním přehlídek nic společného. Proto novela zahrнула dvě hlavní zásady: stanovila nové termíny pro podávání přihlášek a zavedla statut výběrové komise. Ta do doby před ukončením výběru inscenací zhlédla všechna přihlášená představení (do 20. ledna pro přehlídku činoherního divadla v Červeném Kostelci a do 20. února pro přehlídku venkovských souborů v Miletíně) a teprve pak pořadatelům navrhla program soutěžních představení. Praxe ukázala, že se princip osvědčil. Nekupovali jsme zajíce v pytli, žádné představení nebylo třeba vyřazovat, včas jsme seštrýkovali program a ti, co mají ještě rozdělanou, mohou klidně počkat na příští zimu, až si inscenaci dopečou.

V průběhu roku také došlo k úpravě celostátních propozic. Z nich vyplynulo, že soubory usilující o účast na FEMADu Poděbrady či Divadelní Třebíč nemohou současně absolvovat soutěž o Šrámkův Písek či Krakonošův divadelní podzim. Musí si prostě vybrat, zda jsou černoši nebo Japonci.

Devět členů Rady VSVD tedy zhlédlo 18 inscenací. Do Červeného Kostelce byly zařazeny všechny inscenace, které přicházely v úvahu – původně deset, ale odstoupil soubor Hoffkomedianten Kuks (rozhodl se pro Audimafor v Kostelci – tam může ovšem porota upozornit programovou radu FEMADu Poděbrady/Divadelní Třebíč). Program přehlídky v Miletíně je také předběžně připraven.

Ještě bych chtěl něco dodat k celostátním propozicím Krakonošova divadelního podzimu – není nám úplně jasné, kdo a jak nakonec rozhodl, že tato národní přehlídka vesnických souborů nebude součástí celostátních přehlídek. Nejde o to, že i my jsme se přimlouvali, aby KDP neměl postavení národní přehlídky z níž se nominuje na Jiráskův Hronov, praxe ukázala že venkovské soubory s takovými ambicemi využívají právě Třebíč. Ale máme zprávy, že se NIPOS nedohodl se spoluorganizáteli, SČDO a Vysočáky. Dobře, KDP nebude mít právo na nominaci na Jiráskův Hronov. Ale že tím všechny přehlídky v této sezóně, z nichž se postupovalo na KDP, přijdou o ministerský grant (mizerných 10 tisíc, ostatní prý zaplatí krajské úřady – netušíme ovšem kolik a zda to bude stačit a zda na krajích nebudou spíš fandové fotbalu...). Tyto přehlídky, shlíženo z ministerských oken, dopadly tedy hůř než jiné přehlídky, nepostupové, kde se scházejí třeba jen kamarádské soubory – ty mohou dostat třeba dvakrát až pětkrát víc (!). Což je situace skutečně absurdní, a to jsem té komise grantové čerstvým předsedou!

Tlumočil jsem na této grantové komisi své obavy novému řediteli odboru NRK. Říkal jsem mu, že o ochotnickém divadelnictví mají rozhodovat odborné rady a ne jeden úředník na ministerstvu a čtyři lidi z NIPOSu. Ministr svůj poradní orgán nemá! A taky že bychom se ve sdruženích mohli domluvit, že si vymyslíme vlastní celostátní systém – bez ministerských berliček a úřednického rozhodování. Kdo četl zpravodaj NIPOSu, Artaman č. 6/2005, který vyšel v listopadu,

Náš čestný člen Jiří Valenta

nedozvěděl se, že KDP jako postupová přehlídka končí, ale že o tom rozhodne Festivalový výbor JH (jak víme, ten se tím zatím nezabýval). Grantové řízení MK mělo uzávěrku 31. listopadu, a teprve poté MK údajně KDP do nominačních přehlídek nezařadilo. Pochybuji, že o tom pan ministr ví. A na ministerstvu nepracuje jediný člověk, který by rozuměl odborně amatérskému divadlu.

Náš systém postupových přehlídek na území bývalého východočeského kraje odpovídá potřebám oblasti – v Pardubickém kraji se na organizaci podílí oddělení kulturních služeb Krajské knihovny, např. na přehlídce venkovského divadla v Brněnci (nedostalo grant MK) a dětského divadla v Chrudimi, přispívá na účast svých souborů na loutkářské přehlídce v Hradci Králové, ale již nepodporuje krajskou loutkářskou přehlídku v Chrudimi. A finančně nepodpoří ani účast svých souborů na Audimaforu, přestože krajská přehlídka tohoto typu byla v Pardubickém kraji zrušena. Což je přesně obraz mé obavy z různorodosti přístupu různých krajských zastupitelstev.

V současné době máme v našich krajích tyto přehlídky, na nichž i VSVD, potažmo Impuls, spolupracuje: Činohra a hudební divadlo má krajskou přehlídku v Červeném Kostelci, Krajskou přehlídku divadelních ochotnických souborů Jizerské oblasti pořádá Divadelní spolek J. K. Tyl v Lomnici nad Popelkou, krajskou postupovou přehlídku divadelních ochotnických souborů v Pardubickém kraji pořádá Občanské sdružení divadelních ochotníků Ústí nad Orlicí. Venkovské divadelní soubory mají krajskou přehlídku „Miletínské divadelní jaro“ v Miletíně, „Sněhový Brněnec“ pořádá Divadelní soubor E. Vojana Brněnec a Krajská knihovna v Pardubicích. Činoherní divadlo pro děti určenou souborům s věkovým průměrem nad 15 let pořádá Sdružení Adivadlo v Havlíčkově Brodu, ovšem soubory Královéhradeckého kraje se mohou představit s inscenacemi pro děti přehlídky činoherního divadla v Červeném Kostelci nebo v Miletíně. Jejich poroty mají právo doporučení na celostátní přehlídku „RAKOVNICKÁ POPELKA“.

**Pozorní posluchači, zleva:
Honza Merta, Pavel Labík, Břeťa Lelek
a manželé Císařovi**

Za krajské přehlídky experimentujícího a studentského divadla a divadla poesie jsou považovány „Audimafor“ v Kostelci nad Orlicí, Modrý kocour v Turnově (spolu pro Středočeský a Liberecký kraj), pořadatelem je Turnovská Bohéma - Turnovské divadelní studio. Bohužel byla z místních organizačních důvodů zrušena přehlídka mladého divadla v České Třebové - Tyjátr na trati. A konečně loutkové divadlo: má svou regionální přehlídku v Hradci Králové, Turnovský drahokam (i pro Liberecký kraj), kde je pořadatelem Loutkářský soubor Na židli Turnov. Loutkářská přehlídka Pardubického kraje, jejímž pořadatelem je Loutkářský soubor AHOJ Chrudim, nezískala finanční podporu ani ve svém kraji.

Přehlídka sólových recitátorů Královéhradeckého kraje pro Wolkrův Prostějov se pořádá v Jesličkách, pardubickou pořádá Krajská knihovna, odd. kulturních služeb. Přehlídku dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů Královéhradeckého kraje máme rovněž v Jesličkách, pardubickou garantuje tamní Krajská knihovna, stejné pořadatele mají i přehlídky dětských recitátorů.

Spolu s VSVD a SAK Impuls se na našich přehlídkách podíleli i místní pořadatelé - Jesličky, MěKS Č. Kostelec, Kulturní klub Rabštejn a DS Erben Miletín, kterým ze srdce děkujeme. VSVD a SAK Impuls se odborně i finančně podílel na přehlídkách Štronzo (pořádal MěKS a divadelní soubor TYL v Moravské Třebové) i na přehlídce O cenu M. Kopeckého v Libčanech (pořádal OÚ Libčiny).

V roce 2005 se tedy uskutečnilo celkem 6 přehlídek (včetně Pohárku SČDO, který pomáháme realizovat pro SČDO). Pět přehlídek bylo postupových, tedy těch, jejichž celostátní úroveň pořádá NIPOS/ARTAMA z pověření MK ČR. Na těchto krajských přehlídkách bylo uvedeno celkem 97 představení a vystoupilo 940 účinkujících. Připočítáme-li Open Air program, Štronzo i Přehlídku o cenu Matěje Kopeckého - tj. dalších 120 představení a 726 účinkujících (tento počet samozřejmě výrazně ovlivňuje 105 představení Open air programu, ale nešť). Takže součet: celkem 9 přehlí-

dek, na nich 217 představení či vystoupení, a celkem 1 666 účinkujících. Což ještě není všechno - na přehlídkách dětských recitátorů či o postup na Wolkrův Prostějov vystoupilo dalších 110 recitátorů. Budeme-li pedanti, sčítáme právě 1 776 (!) aktivně činných divadelníků a recitátorů, kteří vystoupili na akcích pořádaných ve spolupráci s naším sdružením!

Ostatně, podrobné zprávy o všech přehlídkách a jejich výsledcích přinesl náš největší a nejčtenější bulletin Divadelní Hromada. Na listopadovém slavnostním „Geněni“ v Jesličkách se nás sešla téměř stovka. A tam jsme předali ocenění za mimořádné a inspirativní výkony v jednotlivých představeních. Celkem to bylo 81 ocenění (opět z dílny Maria Alfieriho, tentokrát doplněných keramickou pečetí se znakem VSVD z dílny Dariny Čejkové). Předávání jsme doplnili jedním z nejúspěšnějších představení letošního Jiráskova Hronova, Vojnou s Turkem. Hrál ji Johanka Vaňousová ze Žamberka, které přejeme brzké uzdravení z vážného zranění při automobilové nehodě minulý týden...

Z oblasti tzv. vzdělávání a metodické pomoci musím jmenovat především úspěšnou Dílnu uměleckého přednesu, které se zúčastnilo 39 recitátorů. Konal se i seminář s názvem „**Není malých rolí**“ (byl součástí miletínské přehlídky). Po předloňském úspěchu semináře o jevištní situaci si jeho účastníci vyžádali pokračování a tak opět pod vedením Prof. Císaře a Saši Gregara se tentokrát frekventanti učili, jak pracovat s komparesem. Byla to pěkná švanda - situaci z Našich furiantů přímo na jevišti Sousedského domu ztvárňovalo na čtyřicet režisérů a herců, víc než v Národním divadle. A na Jiráskově Hronovu se konal již po sedmé **Fedotovův herecký seminář**, tentokrát na téma - Žebrácká opera. Přijelo čtrnáct seminaristů, z toho osm podruhé. **Klub dětského divadla** měl druhý ročník. Byl určen pedagogům i dalším zájemcům o práci s dětským divadelním souborem. Zhruba patnáct frekventantů se zaměřilo na vlastní tvorbu, znovu a znovu se vraceli k rozborům textů a tvorbě scénářů. A Klub uzavřel svou roční práci „minifestiválkem“ v divadle Jesličky, členové klubu si navzájem předvedli 8 inscenací (bylo u toho 70 účastníků). Lektorem je Luděk Richter a Klub pokračuje i v Novém školním roce.

Nabídli jsme i tzv. „metodickou pomoc“ přímo v souborech - návštěvami odborníků při tvorbě inscenací, při představeních, dělali rozborů ústní i písemné. Těch návštěv byly téměř dvě desítky - při zkouškách, při představeních a na různých místních přehlídkách...

Divadelní Hromada - to je náš základní zdroj aktuálních informací a pilíř naší komunikace. Loni vyšla tři čísla, celkem o 192 stranách, v nákladu 370 ks. Podzimní vydání mělo samostatná přílohu, Regionální a celostátní kalendář všech divadelních akcí oboru a vyhlášení našich soutěží a přehlídek na rok 2006. Letos začínáme její 15. ročník jarním 46 číslem...

A jak jsme si vedli jako spolek: Stran financí vám zprávu podá Břeťa Lelek. Já jen, že to nebylo tak špatné - získali

jsme řadu finančních prostředků prostřednictvím grantů, celkem 653 tisíc. S dalšími příjmy, např. z členských příspěvků, jsme dosáhli téměř 680 tisíc Kč. Letos jsme z našich prostředků museli dofinancovat i provozní náklady SAK Impuls (o tom blíže Břeťa). Všechny náklady si tak vyžádaly kolem 760 tisíc Kč - přesto nám na běžném účtu zůstává kolem 120 tisíc Kč. Největší náklady spolývá samozřejmě OAP, ale ten je pro nás jakýmsi plněním „obchodní“ zakázky a proto je zcela sponzorsky pokryt městem Hradec Králové, Klicperovým divadlem, Státním fondem kultury (letos 50 tis.) a dokonce i Fondem T-mobile (60 tis.).

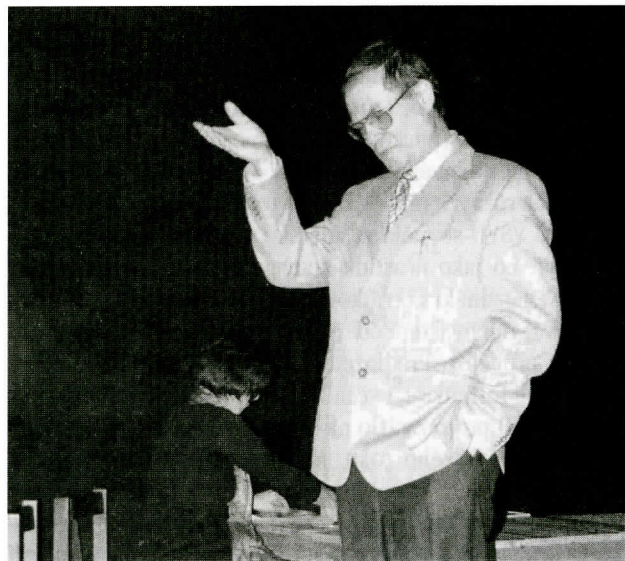
Mezi naše milé sponzory patří i dvě vydavatelství, jednak Grantis Ústí nad Orlicí, který nám dělá cenu Hromady a ostatních tiskovin, jednak Garamon Hradec Králové, který nám tiskne propagační materiály.

Na letošní rok jsme požádali o granty MK ČR (80 tis. na metodickou pomoc a Hromadu, 60 tis. Kč na postupové přehlídky), prostřednictvím Divadla Jesličky na dětské aktivity 60 tis. Kč, Magistrát města nám dal na Dětskou scénu a loutkářskou přehlídku 23 tisíc a na OAP 250 tis. Krajský úřad jsme požádali o 250 tisíc. Na OAP jsme získali ještě dalších 110 tisíc, od SFK (50 000), Fondu T mobile (60 tis.) a snad jako loni přispěje Klicperovo divadlo (50 tis.) Pardubická Krajská knihovna nám přispěje 7 tisíci na Krajskou loutkářskou přehlídku. Tedy hodnota vyžádaných grantů dělá celkem 890 tisíc Kč!

Pro rok 2006 jsme přes úspěšné hospodaření však museli volit jistá úsporná ekonomická opatření. Konečně, jsme vděční za podporu Královéhradeckého kraje a SAK Impuls, ale tato podpora se ani do budoucna neobejde bez našich peněz, jejichž získávání proto musí být naší tíží. Rada VSVD proto schválila, že se nadále VSVD a SAK Impuls nebude podílet na finančním zajištění přehlídek místního významu, tedy např. na Štronzu (úspora 14 tis.), na přehlídce O cenu Matěje Kopeckého v Libčanech, kde budeme nadále spolupracovat dramaturgicky a finančně zajistíme pouze odborné lektory (úspora 12 tis.), na přehlídce Dospělí dětem v Havlíčkově Brodě nebudeme hradit ani dopravu souborům z královéhradeckého kraje, protože se o postup na Popelku Rakovník mohou ucházet v Červeném Kostelci nebo Miletíně (úspora 10 tis.). Nebudeme se podílet ani na finančním zajištění dílny Sergeje Fedotova při JH (úspora 10 tis.).

Celkem tedy uspoříme cca 46 tis. Kč. Navíc si dovolíme valné hromadě navrhnout i úpravu členských příspěvků (platnost od roku 2007), pro jednotlivce na 250 Kč ročně, na 120 Kč pro studenty a důchodce a pro tzv. kolektivní členy na 750 Kč. Členský příspěvkem tak dosáhne ceny dvou vstupenek do multikina či jednoho obědu pro dva v normální restauraci, či pěti krabiček cigaret běžné značky.

Začali jsme rovněž s výměnou členských legitimací a revizí členské základny - viz pozdější zpráva o stavu členské základny. Jak se dozvíte podrobněji, je nás k 26. únoru 2006 celkem 145 individuálních členů a 15 členů kolektivních, které jsou reprezentovány vždy 3 členy souborů. Členská

Host Valné hromady - PhDr. Jaroslav Vyčichlo, předseda spřáteleného SČDO, foto M. Drtina

základna tedy vládne 188 legitimacemi. Ovšem, mohlo by nás být víc - a je to na vás, milí přátelé, abyste se o rozmnožování postarali. Chceme tomu pomoci i vkusným propagačním letákem, který je tady k dispozici. Naberte si.

Od minulé valné hromady jsme z vašeho pověření usilovali o vznik Koordinačního sdružení českých amatérských divadelních organizací s celorepublikovou působností. Námi byl vypracován statut, akceptován SČDO, což je velká ochotnická organizace, byla formulována smlouva o součinnosti podle sdružovacího zákona. Ale snaha naše a SČDO narazila na obstrukce ADA (rázu zcela formálního) a proto jsme tuto myšlenku zatím odložili, byť by společný postup vůči úřadům, Niposu a MK ČR, byl v této době velmi účinný. O tom si můžeme povídat v diskuzi.

Rada VSVD také rokovala o udělování Zlatého odznaku JKT. Od obnovení této tradice nabylo ocenění na vážnosti. Ale myslíme si, že je třeba přehodnotit a zpřesnit kritéria pro jeho udělování. Zlaté Tyly byly předávány na JH (Mirce Císarové, Emilce Dynterové a Rudolfovi Faltejskovi), ale byl to citový průšvih. Proto se přikláníme spíše k místnímu oceňování nebo na JH vlastními „ceremoniáři“. Pro letošní ocenění Zlatým Tylem ráda schválila nominaci Nadi Doležalové (představí Karla Dörrová), Břetislava Lelka (představí Jan Merta) a Karla Šefrny (představím já).

Rada VSVD se také jednomyslně připojila k návrhu Artamy Praha na udělení Ceny MK v roce 2006 PhDr. Slávce Šrámkové.

Pokoušeli jsme se také o vytvoření společného registru divadelních textů, ale ze souborů jsme nedosáhli žádné reakce. Rovněž jsme se pokoušeli reagovat na řadu podnětů k rozšíření vzdělávacích aktivit. Členové rady navrhovali např. uspořádat cyklus setkání s významnými divadelními

osobnostmi, semináře k divadelnímu líčení, k hodnocení inscenací apod. Prostřednictvím Hromady jsme proto distribuovali anketní listek s různými návrhy, ale z téměř 400 listků se nám vrátily pouze čtyři. Rada proto doporučila oslovení opakovat a dát vám anketní listy při této valné hromadě či na dalších různých přehlídkách

Rada VSVD se měla vyjádřit k Organizačnímu řádu JH a podepsat ho jako účastník managementu JH. Podepsat by ovšem znamenalo petrifikovat situaci z roku 2004 a nerespektovat změny, které od té doby na jednání odborných rad Artamy proběhly. Předložený Organizační řád obsahuje již překonané formulace, i věcně je nesprávný, navíc byl antidatován. VSVD proto zaslalo na NIPOS Artama své připomínky již 19. září loňského roku. Ale nedostalo žádnou odezvu. Konzultovali jsme své připomínky s SČDO a tato organizace se k nim přiklonila. Proto předseda VSVD dokument nepodepsal a bez podpisu vrátil jeho zpracovatelům. Situaci prošetří náš zástupce ve Festivalovém výboru JH, Jiří Pošepný.

Rada se rovněž vyjádřila k návrhu poděbradských pořadatelů FEMADu, kteří navrhuji organizovat Festival "Druhá šance". Rada VSVD návrh nepodpořila, znamenal by totiž umožnit souborům ze třetích a dalších míst postupových přehlídek jinou cestu na JH. Taková přehlídka by byla nesystémová a vznikla by jakási nová kategorie souborů – těch méně úspěšných – což je proti zdravému rozumu. Ostatně, že porotu by tvořili členové vystupujících souborů, je už vůbec z rodu since fiction. V Poděbradech si ovšem mohou pořádat co chtějí, je tam hezké divadlo, ale již dávno nejsou ani nemohou být „salómem odmítnutých“, je jiná kulturní i politická situace, než v dobách, kdy tato idea byla progresivním činem bojujícím o svobodu umělecké tvorby.

Na minulé Valné Hromadě jsme udělili čestné členství Prof. Františku Laurinovi, Mariovi Alfierimu, výtvarníkovi Impulsu, a také tehdejšímu nám milému ministrovi kultury a kamarádovi, Pavlu Dostálovi. Jak hrál svou nejtěžší roli všichni víme. V červenci jsme ho s Naďou a dalšími přáteli naposled pozdravili v Národním divadle, z jehož jeviště se vydal na svou cestu poslední. Také nás před několika týdny opustil navždycky další přítel a vynikající člověk, loutkář tělem, srdcem a vírou, oplývající umem předávat své životní zkušenosti mladým, bývalý ředitel Draku a docent DAMU, Jan Dvořák. Myslím, že „Čest jejich památce“ v tuto chvíli neznamena ani trochu otřepanou frází. A prosím proto za ně za oba o minutu ticha.

Ale abychom nekončili smutně. Ještě jeden z bonmotů Honzy Volfa – „Sluníčko vše prosvětlí a hodně smutných věcí lidem vysvětlí.“

Dnešní valná hromada, jak v úvodu řečeno – je volební. Znamená to tedy, že všichni členové rady právě teď odstoupí. I já, jako ještě několik minut platný předseda VSVD. Proto všem děkuji za krásnou spolupráci a účast na schůzích, kdy omlouvala pouze nemoc nebo účinkování v divadle. Stejně pak patří poděkování všem členům redakční rady Hromady, spolupracujícím SAK Impuls, jeho paní ředitelce, a přede-

vším mé milé Naděnce, která tak dokonale prolнула svou práci profesionální s nadšením a odpovědností dobrovolné členky sdružení, že občas ani nevím, s kým spím. Zda-li se sektorem veřejným nebo neziskovým soukromým. Pro jistotu děkuji i všem našim milým sponzorům a Královéhradeckému kraji, který ví, že zájmová činnost je součástí a kořením společnosti a že by bez ní bylo smutno.

Podařilo se nám moc věcí, např. jsme splnili všechna usnesení loňské valné hromady. A přidali i něco navíc. Sic nedošlo na dotažení koordinačního sdružení a taky na novelu statutu ZO JKT. Ale to, bohužel, není jen naše starost. Rád bych tedy popřál příští Radě VSVD a příštímu předsedovi a dalším činovníkům, které si rada vyvolí, aby pro amatérské divadlo v těchto našich končinách pracovali s vervou a do roztrhání těla, jak to maminka vždycky chtěla. A nenechte se otrávit, radost je dar.

Saša Gregar

Pozn: Začátkem března KÚ Pardubického kraje změnil své rozhodnutí ohledně finanční podpory Audimaforu a bude se podílet alikvotní částí, vycházející z počtu souborů Pardubického kraje. Velmi to oceňujeme.

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ VSVD ZA ROK 2005

Počáteční stav majetku	
k 1.1.2005 celkem Kč	199.059,31
hotovost v pokladně	8.323,50
zůstatek na BÚ	190.735,81
Zůstatek k 31.12.2005 celkem Kč	124.601,92
hotovost v pokladně	3.852,50
zůstatek na BÚ	120.749,42
Příjmy: Kč	679.434,76
Granty a dotace	653.000,-
Město HK	223.000,-
St. fond kultury	90.000,-
Královéhradecký kraj	200.000,-
MK ČR	140.000,-
Členské příspěvky	26.000,-
Úroky	434,76
Výdaje: Kč	753.892,15
Vyúčtování grantů	653.000,-
Vyúčtování podílu dalších nákladů	
SAK Impuls na činnosti VSVD	91.325,-
provozní režie VSVD	9.567,15
Rada VSVD, jízdné a občerstvení	1.425,-
CD – dárky pro čest. členy + jubilea	1.200,-
rámování diplomů	346,-
poplatek na Zlatý odznak J. K. Tyla	1.500,-
poplatek za doménu VSVD	714,-
tisk pošt. poukázek	487,90
zpracování pošt. poukázek	89,25
poplatky České spořitelny	1.805,-
Žadatelský poplatek fondu kultury	2.000,-
Rozdíl:	- 74.457,39

Granty na podporu aktivit VSVD každým rokem bohudík rostou. Zatím co v r. 2004 bylo toto navýšení 80.000 Kč, v r. 2005 došlo k dalšímu navýšení o 95.000 Kč, když jsme na základě naší žádosti obdrželi od Státního fondu kultury 90.000 Kč. Celkem jsme pro rok 2005 na dotacích získali 653.000 Kč. Všechny sjednané granty - zaznamenané v účetnictví VSVD - byly prostřednictvím Impulsu beze zbytku vyúčtovány.

Přes tento nárůst však dosavadní dotace nestačí. Mimo vyúčtovaných grantů jsme Impulsu zaplatili (po vzájemné dohodě) další vzniklé náklady na zajištění vesměs našich akcí v celkové částce 91.325,- Kč. Rozpis je k nahlédnutí v účetnictví VSVD, jednotlivé doklady pak v účetnictví Impulsu. Výdaje VSVD tak překračují příjmy o 74.457,39 Kč. Přes tyto mimořádné výdaje zůstává na běžném účtu našeho sdružení 120.749,42 Kč.

V této souvislosti mi dovolu, abych poděkoval za nás za všechny i pracovním hospodářského úseku Impulsu, které nám pomáhají. Jednak tím, že se zúčastňují našich akcí, při kterých vybírají členské příspěvky a proplácují vzniklé náklady a jednak tím, že za naše sdružení vyúčtovávají dotace poskytovatelům grantů, a nám fakturují vzniklé náklady. Doklady spojené s těmito výdaji jsou tak předmětem účetnictví Impulsu.

Příspěvková morálka byla i v loňském roce vysoká; na členských příspěvcích a příspěvcích na Hromadu bylo vybráno rovných 26.000 Kč, podobně jako v předchozím roce 2004 (27.310 Kč).

I když každým rokem přibývá na našem účtu České spořitelny finančních prostředků, a to poměrně výrazně, např. k 31.7. skoro 400.000 Kč, dochází na druhé straně k úbytku úroků za ně a to v důsledku jejich nízké sazby. Zatímco jsme na úrocích v r. 2004 získali zhruba 1.600 Kč. V r. 2005 nepřekročila tato částka 700 Kč. A ve sledovaném roce 2005 činila již jen necelých 450,- Kč. Podobná situace je též u sazeb za termínované vklady. Z toho důvodu jsme také zatím upustili od této formy zúčtování prostředků...

Z výdajových položek došlo k podstatné redukci našich nákladů na provozní režii. Zatím co v roce 2004 částka na provozní režii dosahovala ke 30.000 Kč, utratili jsme v r. 2005 na provozní režii necelých 8.000 Kč. Ušetřili jsme především na vnitřních akcích našeho sdružení, jako je Valná hromada a Oceňování, kdy jsme neměli náklady spojené s vystoupením pozvaných souborů. Úspora byla v r. 2005 i na doméně, kdy jsme za software zaplatili již jen 714,- Kč, proti 4.141,- Kč uhrazených v r. 2004. Úpravou náhrady jízdného členům se zredukovala v odpovídající míře i tato výdajová položka.

Opačná situace je v čerpání finančních prostředků na jednotlivé akce.

Z prostředků VSVD jsme mimo vyúčtování grantů zaplatili, jak jsem se zmínil v úvodu, 91.325,- Kč. Částka je Impulsem rozepsána na jednotlivé akce a položky..

Některé náklady zřejmě ovlivnit nelze. Je to např. náklad

na poštovné, který se zde v letošním roce objevuje poprvé, a to v nemalé částce, celkem 27.806,- Kč. Tuto částku do té doby hradil Impuls.

Ovlivnit však do jisté míry lze ostatní náklady na akce, a to jejich redukcí či celkovou selekcí. Více pozornosti by se mělo věnovat limitovaným dotacím a přihlížet k částkám sjednaných grantů.

Zprávu podává: pokladník VSVD Břetislav Lelek, v.r.

V Hradci Králové, dne 25. února 2006

Se zprávou a komentářem souhlasí: Revizní komise Rady VSVD:

Pavel Labík, Alena Exnarová, Jan Merta

ZPRÁVA REVIZNÍ KOMISE

Dne 4. února 2006 provedla revizní komise ve složení Pavel Labík a Alena Exnarová kontrolu vedení účetnictví VSVD za období roku 2005. Další člen revizní komise Jan Merta, který byl v době kontroly nemocen, se ke zprávě komise vyjádřil dodatečně před jejím konečným zpracováním.

Komise zkontrolovala, zda údaje peněžního deníku odpovídají příjmovým a výdajovým dokladům, jakož i výpisům z účtu a neshledala žádné rozdíly a závady. Těmto údajům odpovídají i zůstatky hotovosti v pokladně i na bankovním účtu České spořitelny, které byly rovněž zkontrolovány. Jednotlivé doklady jsou řazeny chronologicky, odděleně číslovány výdajové a příjmové doklady, a zvlášť i výpisy z účtu. Doklady jsou potvrzovány předsedou VSVD. Komise přepočítala i správnost součtů a převodů jednotlivých sloupců v peněžním deníku a ani zde neshledala žádné nedostatky. Nebylo kontrolováno vyúčtování grantů poskytnutých na schválené akce VSVD ani přeúčtování částí nákladů našemu sdružení Impulsem. Doklady spojené s těmito výdaji jsou předmětem účetnictví Impulsu a podléhají kontrolám prováděným v této instituci jí nadřízenými orgány.

Revizní komise uděluje Radě VSVD absolutorium a doporučuje: poděkovat Břetislavu Lelekovu za vedení účetnictví v minulém období, přijmout opatření k případné redukci či selekci některých akcí a nákladů na ně.

Pavel Labík, Alena Exnarová, Jan Merta

V Hradci Králové, 25. února 2006

ZPRÁVA O STAVU ČLENSTVA 2002 - 2006

K 1. 7. 2002 (výměna členských legitimací)

140 individuálních členů a 13 kolektivních členů.

K 15. února 2003 (VH VSVD)

147 individuálních členů a 15 kolektivních.

K 21. února 2004 (VH VSVD)

152 individuálních členů a 16 kolektivních členů.

K 25. února 2005 (VH VSVD)

153 členů a 16 kolektivních členů.

V průběhu roku 2005 - v souvislosti s výměnou členských legitimací - se uskutečnila inventura členstva VSVD

K 26. února 2006

143 individuálních členů a 15 kolektivních

Okres	individuální	kolektivní
Havlíčkův brod	4	1
Hradec Králové	24	2
Chrudim	8	2
Jičín	11	
Náchod	12	2
Pardubice	6	2
Rychnov nad Kněžnou	15	1
Semily	10	
Svitavy	10	2
Trutnov	16	
Ústí nad Orlicí	17	3
ostatní	10	
celkem	143	15

Kolektivní členství

DS ADIVADLO Havlíčkův Brod
 DS Symposion Třebachovice pod Orebem
 DS Klicpera Chlumec nad Cidlinou
 Jednota divadelních ochotníků Luže
 DS Heřman Heřmanův Městec
 DS J. K. Tyla Červený Kostelec
 DS Dolany
 Občanská beseda Opatovice nad Labem
 DS (a)Maťák
 DS Max Sedloňov
 DS J. K. Tyl Moravská Třebová
 DS Brněnec
 OSD O Ústí nad Orlicí
 DS Vicena Ústí nad Orlicí
 Dovedové Sloupnice

Listina čestných členů:

1992

Jan Císař

Jan Dvořák st. + 16. 1. 2006

Miloslav Kučera

Jaromír Vosecký

Vladimír Zajíc

1994

Josef Mlejnek

Aleš Němeček + 27. 9. 2001

Miloslav Zavoral + 22. 8. 2001

1997

Miroslava Císařová

2000

Jan Merta

2001

Břetislav Lelek

Milan Schejbal

Vladimír Dědek „in memoriam“

Prof. František Štěpánek

„in memoriam“

2002

Rudolf Faltejsek

2004

Jana Albrechtová

Jiří Valenta

2005

Prof. František Laurin

Mario Alfieri

Pavel Dostál + 24. 7. 2006

2006

Ivo Michal

Heidemarie a František Sekáčovi

USNESENÍ

valné hromady Volného sdružení východočeských divadelníků, která se konala dne 25. února 2006 v divadle Jesličky v Hradci Králové za účasti: 32 individuálních členů a šesti kolektivních = 50 mandátů

Valná hromada členů VSVD

I. bere na vědomí:

- výroční zprávu předsedy Alexandra Gregara o činnosti VSVD v roce 2005
- zprávu hospodáře Mgr. Břetislava Lelky o hospodaření v roce 2005
- zprávu tajemnice Nadi Gregarové o stavu členstva
- zprávu předsedy revizní komise Pavla Labíka o správnosti a kvalitě hospodaření a vedení účtů

II. potvrzuje

a) výsledky voleb do orgánů VSVD pro období do další valné hromady dle Stanov VSVD:

1) rada VSVD ve složení František Štibor, Marta Hermannová, Jaroslav Ječmínek (okr. Havlíčkův Brod), Mirka Císařová, Alexandr Gregar, Naďa Gregarová, Josef Tejkl, Břetislav Lelek, (okr. Hradec Králové), Jaroslav Josef, Milan Zlesák (okr. Chrudim), Miloslav Hýbner (okr. Jičín), Petr Kouba (okr. Pardubice), Milan Perger (okr. Rychnov nad Kněžnou), Petr Haken, Jiří Poslušný, Petr Záruba (okr. Semily), Blanka Šefrnová, Oldřich Dosedla (okr. Svitavy), Pavel Švorčík (okr. Trutnov), Petr Hájek, Martin Malínek, (okr. Ústí nad Orlicí).

2) revizní komise ve složení: Pavel Labík, Jan Merta Alena Exnarová

b) podporu VSVD návrhu Artama Praha PhDr. Vítězslavy Šrámkové na Cenu MK ČR za rok 2005

III. schvaluje

- program VSVD pro rok 2006
- návrh na udělení Zlatého Tyla v r. 2006 Nadě Doležalové (Jaroměř), Břetislavu Lelkovi (Hradec Králové) a Karlu Šefrnovi (Svitavy)
- udělení Čestného členství Ivo Mičkalovi a manželům Heidemarii a Františkovi Sekáčovi
- od r. 2007 zvýšení členských příspěvků na 250,- Kč, 120,- pro studenty a důchodce, a na 750,- Kč za kolektivní členství
- postoj Rady VSVD v otázce podpisu Organizačního řádu Jiráskova Hronova

IV. ukládá

- radě VSVD zvolit ze svého středu předsedu, místopředsedu a hospodáře, revizní komisi zvolit ze svého středu předsedu
- radě VSVD: zajistit agendu a činnost VSVD a redakční rady Hromady, vypracovat rozpočet sdružení s přihlédnutím k výsledkům grantových soutěží

- předsedovi VSVD: jednat s SČDO o další spolupráci a o postojích našich sdružení k NIPOS Artama a MK ČR
- předsedovi VSVD: jednat se zúčastněnými organizacemi o novele Statutu pro udělování Zlatého odznaku Josefa Kajetána Tyla
- ukládá Radě VSVD napsat v souvislosti s náhlým vyloučením postupových přehlídek venkovských DS z grantového systému MK ČR dopis řediteli ORNK MK ČR o přehodnocení současného systému postupových přehlídek za spolupráce odborníků z odborných rad NIPOS/ARTAMA a zástupců amatérských divadelních organizací

Za správnost:

Mgr. Alexandr Gregar, předseda VSVD, 25. února 2006

VOLNÉ SDRUŽENÍ VÝCHODOČESKÝCH DIVADELNÍKŮ

jmenovalo své nové čestné členy

foto: M. Drtina

manžele

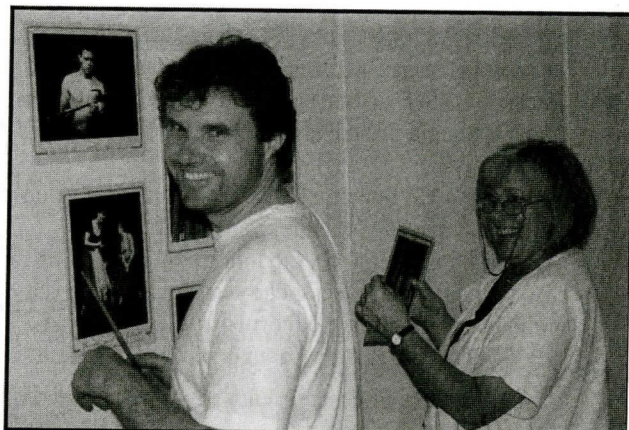
Heidemarii a Františka Sekáčovi

za vášnivou lásku k divadlu a krásné letité přátelství, mnohokrát pečetěné uzemným seletem, ženskými slzami štěstí Heidemarie a chlapeckým stiskem ruky Františka, což si oči i dlaně kamarádů budou navždycky pamatovat.

Ivo Mičkala

za dlouholetou spolupráci s východočeskými divadelními soubory a umělecké ztvárnění dokumentace jejich inscenací.

foto: M. Drtina

NÁŠ NOVÝ ČESTNÝ ČLEN

Ivo Mičkal

narozen 14. 1. 1960 v Jablonci nad Nisou

Jak jsi začal fotografovat a jak ses dostal k divadlu?

Od útlého mládí jsem tíhnul k výtvarnictví, nedílnou součástí výtvarných příprav byl i fotografický přístroj. Po návratu z dvouleté základní vojenské služby mne lákali kamarádi do ochotnického spolku v Jablonci nad Nisou, kde se mi dařilo několik let malinko překážet. Po nějakém čase mi bylo jasné, že je mi bližší chodit po divadelních prknech trochu jinak, a to s fotoaparátem. Začaly vznikat první divadelní fotografie, či spíše první pokusy o ně. To už při cestách na divadelní festivaly a přehlídky v batohu foťáček nikdy nechyběl. Zde se začala rýsovat po nějaké době i první spolupráce s Amatérskou scénou.

Divadelní prostředí je tajemné, divadlo dovede diváka uchvátit i umožní mu podlehnout iluzím. Pohled hledáčkem ještě navíc poskytuje fotografovi jeho vlastní tvůrčí prostor. Snažit se ho co nejvíce zvládnout se stalo mou ctížádostí, což se už neobešlo bez odborných základů. Po absolvování Pražské fotografické školy u profesorů Šmoka a Valáška v roce 1996 jsem opustil původní povolání a odešel takzvaně na volnou nohu. Jistá znalost ochotnického divadelního prostředí mi v začátcích byla důležitou základnou.

I nadále jsem každoročně pracovně navštěvoval festivaly jako Dětská scéna, Loutkářská Chrudim, Jiráskův Hronov, či Krakonošův divadelní podzim ve Vysokém nad Jizerou. Později se k nim připojila Divadelní Třebíč a FEMAD. V té době se objevila i nabídka z oblasti profesionálního divadla. Tou první byla spolupráce s Klicperovým divadlem v Hradci Králové, následovalo pražské divadlo ABC, Naivní divadlo v Liberci a brněnské divadlo Radost. Do současné doby se mé působení rozšířilo o pravidelnou spolupráci s řadou ochotnických spolků i o návštěvy některých oblastních přehlídek.

V profesionálním divadle se zvolna přihlásily o mé služby nové divadelní společnosti a agentury.

Koho jsi fotil z profesionálních a ochotnických herců?

Konkrétně si netroufám jmenovat. Je jasné, že se mi podařilo potkat se s celou řadou významných osobností, ale to až tak veřejně neventiluji. Dobří herci jsou i mezi mladými, kteří zatím známí nejsou. Rovněž nebudu nikoho jmenovat z ochotníků. Podstatné je, že každá zkušenost může být pro mne přínosem, alespoň se o to snažím.

Proč jezdíš na festivaly?

Odpověď je jednoduchá. Jezdím za divadlem, jezdím za známými lidmi, jezdím na příjemná místa a v neposlední řadě se to stalo i součástí mé práce.

Máš nějaké fotografické či divadelní krédo?

Myslíš, že bych měl už mít krédo? Pokud ano, tak snad mám, ale opět si ho zatím raději nechám pro sebe. Co kdy bych ho ještě změnil nebo poopravil. Mohu ale posloužit snad malou zkušeností. I divadelní fotografování není ani tak zaměstnáním, jako spíše způsobem života či životním stylem. Podřídil jsem mu vše. Mám jednu výhodu, cestování mne baví.

Máš nějaký vzor?

Dříve se mi zdálo praktické žádné vzory si nepřipouštět, nechat se vést vlastním citem a vše si řešit sám. Dnes vidím, jak jsem se snažil, základní návyky a rukopis by mohly být už dost pevné. Možná je na čase si nějaké srovnání opatřit, třeba to bude k něčemu dobré. Uvidíme.

rozhovor připravil: František Šlibor

AŤ JE NÁS VÍC

O VALNÉ HROMADĚ VSVD 2006,
OSVĚŽOVÁNÍ PAMĚTI A DOPLŇOVÁNÍ MÍSTOPISU
A DATABÁZE NIPOS, NEBOŤ DIVADLO
JE UMĚNÍM OKAMŽIKU

Na valné hromadě VSVD 25. února t.r. mne oblažilo vědomí, že patřím ke společenství pozoruhodnému tím, že nás je evidováno zatím 145 individuálů a 15 kolektivů, jímž náleží vždy po třech legitimacích, takže je jich tím pádem vydáno 188, a jsou nejen krásné, ale i užitečné, jelikož opravňují např. ke slevám v profesionálních divadlech, najmě v Klicperově Hradci Králové a to je tuším už několikanásobné Divadlo roku.

Po zprávě o tom, co „mé“ společenství udělalo jen za poslední rok, jsem dospěla k závěru, že by nás v tom registrovaném společenství mělo být víc, aspoň jako bývá zahrádkářů nebo rybářů, protože jsem se ze zprávy dozvěděla, že jen v uplynulém roce na devíti přehlídkách a asi víc než devadesáti představeních vystoupilo tisíc sedm set sedmdesát účinkujících, z toho bylo sto deset recitátorů v soutěžích recitačních. Tomu říkám hnutí. Obzvlášť když vystupující hrají stále ještě z čisté radosti a ochoty, bez nároků na honorář. To se už

nevidí ani na olympiádě, a že kdysi byli sportovci taky amatéry.

Valná hromada probíhala bystře, vlídně, vstřícně, s humorem i poezií jak díky Sašovi Gregarovi, který jest hlavou, tak díky Nadě jsoucí krkem, který tou hlavou hýbe, tak celé Radě, povětšinou přítomné a povětšinou znovuzvolené s doplňky dalších čerstvých oudů, kteří tvoří těleso, jemuž se hned tak jiné nevyrovná. I proto by bylo dobré rozšířit řady členstva. Já jsem si např. zapamatovala, že nejvíc nás je na Hradecku, celých čtyřicet, nejméně v Havlíčkově Brodě. že máme celkem dvacet členů čestných, někteří z nich bohužel in memoriam, a téměř všichni i nadále platí členské příspěvky, i když by nemuseli, což svědčí zas o úžasné morálce. Taky mi utkvělo sdělení, že naši ctižádostí by mělo být členství individuální, neboť naše legislativa vlastně kolektivní členství, podobně asi jako kolektivní vinu, neuznává. Tak už víte, přátelé dosud mezi členy nezapsaní, proč byste měli ten stav změnit? A taky jsem si s podivem uvědomila, že sličná Hromada vstoupila letos do svého patnáctého ročníku a mně došlo, že když se něco někam o něčem napíše, má to vliv na dějiny. Řeči jsou dým a větru svěřeny, pokud se nezapiší, a divadlo je kumštem okamžiku, takže psaní o něm či jiné záznamy jsou nanejvýš žádoucí.

Asi i proto jsem pak s nadšením sledovala videozáznam pozoruhodné inscenace, kterou jsem naživo viděla před dvaceti lety. Byla to Vévodkyně valdštejských vojsk souboru Vicena z Ústí nad Orlicí z roku 1986 v režii i dramaturgii Saši

Gregara. Žasla jsem nad tím, jak dobrý, nadčasový a poučený text napsal Oldřich Daněk, jak ho ve své mysli přetavil dramaturg i režisér v jedné osobě (a mám tu na mysli i sugestivní motivy hudební v sounáležitosti s choreografií i výtvarným působením scény, masek, kostýmů) a také jakými úžasnými typy soubor oplývá(!) a umožnil tak, aby se představy dočkaly ztělesnění. Televizní režie zvýrazněním detailů povznesla tenhle záznam na takovou uměleckou úroveň, že jsem snad víc než tenkrát na jevišti ocenila jinakost a svěbytnost tohoto amatérského majstrštyku. (Nevím, zda by stejně sugestivně působil též amatérsky zrobený záznam...)

A když jsme se všichni celí radostní ze setkání rozcházeli, táhlo mi hlavou ještě tohleto: nebudou-li na amatérské divadlo kladeny vysoké nároky (což ze strany čím dál nováčtějšího publika nehrozí), bude (pro mne) lepší chodit do přírody. A nakonec: POJĎME DOPLŇOVAT PAMĚŤ.

Záznamy o doplnění činnosti od r. 2000 posílejte na adresu: valenta@nipos-mk.cz. Co vám to udělá? Já jsem osobním dopisem vyzvala starosty obcí Deštné, Sedloňov, Bystré, Černíkovice, Javornice, Slatina, Chleny Rokytnice, Solnice a vedoucí kulturních zařízení v Rychnově, Kostelci n.O., ve Vamberku, Opočně, Dobrušce a Týništi. Ozvali se z Deštného a Sedloňova. Na dialog jsou nutní aspoň dva...

Dnes jdu na Bílé anděly pijící tesavelu Pepy Tejkla. Mají u nás v Častolovicích benefiční představení ke Dnům Tibetu. Tak se těším...

Zdraví Jana Albrechtová

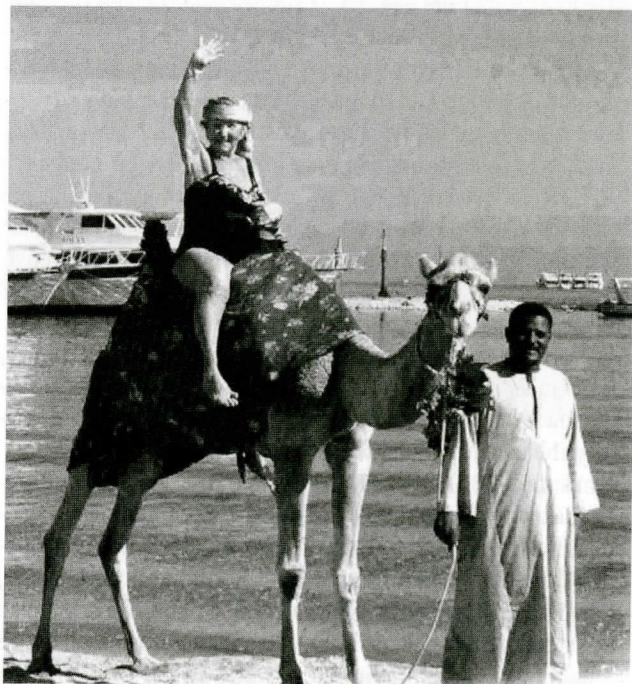
KOHO OZDOBÍME ZLATÝM TYLEM V ROCE 2006

Nad'a DOLEŽALOVÁ

narozena 16. 5. 1927

*Za dlouholetou poctivou práci v divadelním souboru
Vrchlický Jaroměř a výchovu nových generací
amatérských divadelníků*

Paní Doležalová, paní Nad'a, Nad'a. Synonyma pro nezkrotnou energii a pracovitost. Zpočátku amatérská herečka, po absolvování řady vzdělávacích akcí pro režiséry se stala kmenovou režisérkou činoherních inscenací jaroměřského divadelního spolku Vrchlický. Vychovala celou generaci amatérských herců a vedla je ke komplexnímu chápání tvorby a smyslu divadla, při využití jeho zákonitostí ve všech složkách, směřujících společně k co nejsobitější výpovědi.

Jaroměřskému publiku připravovala od šedesátých do devadesátých let dobrou zábavu a prostřednictvím náročné dramaturgie vedla diváky k stále větší vyspělosti. Ve své osobní statistice uvádí od roku 1964 do roku 1997 dvacet čtyři režii.

Atmosféra kolem Nadi Doležalové byla vždy naplněna družností, humorem, ale i kritičností a vysokou odpovědností nad započatým dílem. Nadě ráda pracovala s profesionálními hosty, což považovala za přínosné pro soubor a za oživení pro diváky. Svoji činnost v divadle považovala za společenskou poslání, nikdy se nepropůjčovala k podbíživosti. Za své nároky k sobě i k svému okolí neskládala vždy vděk, oporou jí pak byl spokojený divák a příznivá kritika odborníků. Ani pokročilejší věk a občasné zdravotní potíže nebránily Nadě Doležalové pomáhat jaroměřskému souboru i v současnosti a uplatňovat v něm své bohaté tvůrčí zkušenosti.

Udělení Zlatého odznaku J. K. byla je jistě důstojným poděkováním naší milé nestorce za celoživotní službu divadlu.

Karla Dörrová

Mgr. Břetislav LELEK

narozen 30.10.1935

*Za celoživotní službu ochotnickému divadlu
a podíl na jeho rozvoji ve východních Čechách.*

Břetislavu Lelekovi se stalo amatérské divadlo celoživotní zálibou a součástí života. Jeho hluboký vztah k divadlu se již formoval, když v roce 1948 začínal hrát divadlo ve školním souboru. V době studií statoval v DVÚ v Hradci Králové.

Byl členem hradeckého divadelního spolku Klicpera a současně hrál i v žamberckém divadelním souboru, kdy v tomto městě po přechodnou dobu pracoval a kde stejně jako potom v Hradci Králové, v Mladé scéně, v Kulturním domě ROH na Střelnici, v ZK ROH ZVÚ v Koruně, v OB Malšovicích i v Předměřicích odehrál množství hereckých rolí. Např. Martina Kabáta v Hrátkách s čertem, Lízala v Maryše, Kubu v Tvrdohlavé ženě, Mánka v Gazdině robě, Babu v Janu Roháči, Doktora ve Švarcově Stínu, Sejtka v Lucerně, prof. Peterse v Kruczkowského Němcích, Scipia v Nebe na zemi, Kováře v Loupežníkovi, Janka ve Věci Makropulos, Toniho v Matce, soudce Ljapkina Ťapkina v Revizorovi, Cruchota v Evženu Grandetově a řadu dalších rolí, pohádky nevyjímaje, jako např. prince Radovana v Princezně se zlatou hvězdou na čele, či Krále ve Sněhurce, Slunce v Jak květiny přezimovaly, Krejčího ve Frantíkových trampotách – vůbec první role - atd. Čtyřikrát hrál na Jiráskově Hronově se souborem KD ROH pod režisérem Josefem Vavříčkou. Zabýval se též přednesem prózy a monologů. Vystupoval i na Wolkrově Prostějově, na celostátní přehlídce STM v Bratislavě získal v kategorii umělecký přednes 1. místo. Počátkem 60. let se podílel na vzniku souborů malých jevištních forem, zakládal kabaret na Střelnici v Hradci Králové. Jeho diplomovou práci „Některé aspekty vztahu divák a divadlo“ na závěr studia Fakulty sociálních věd a publicistiky UK v Praze (obor sociologie umění) převzal Divadelní ústav. Podílel se aktivně na formování ochotnického divadla v okrese Hradec Králové spolu s Karlem Křepelkou a Petrem Průšou i jako porotce při OKS. Jeho aktivity sahají i mimo oblast Královéhradecka. Byl členem celostátních porot činoherního divadla i divadla malých forem, několikrát i členem poroty celoarmádního festivalu ASUT v Bechyni a v Kroměříži. Byl dlouholetým předsedou Krajského poradního sboru pro divadlo ve Východočeském kraji, aktivním porotcem činoherního, občas i loutkového divadla. Účastnil se mnoha divadelních aktivit. Podílel se na vzniku VSVD a dosud je jeho pokladníkem a členem Rady

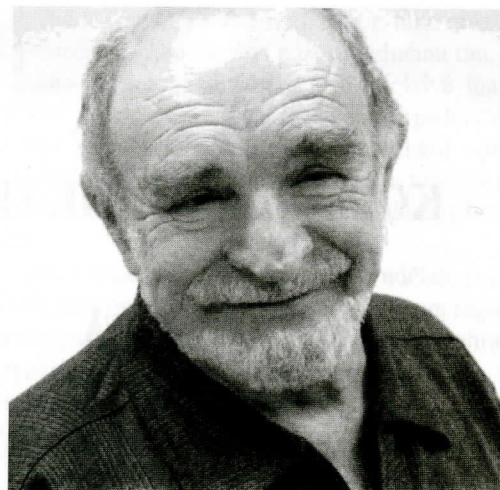

foto: M. Drtina

VSVD i členem redakční rady Hromady. Jako „Nestora“ amatérského divadla ho přiblížil všem divadelníkům v obsáhlém životopisu Jan Císař v Hromadě v roce 1995 (č. 14, str. 418). Břetislav Lelek je významná osobnost amatérského divadla našeho regionu. V minulém roce se dožil významného životního jubilea. Sedmdesátiny ho zastihly v dobré životní formě a lze si jen přát, aby amatérskému divadlu zůstal věrný i nadále, aby mohl oslavit blížící se druhé - stejně významné jubileum - šedesáti aktivních let u amatérského divadla.

Jeho všestranné zásluhy v amatérském divadle i pro amatérské divadlo zasluhují ocenění odznakem Zlatý Tyl.

Jan Merta

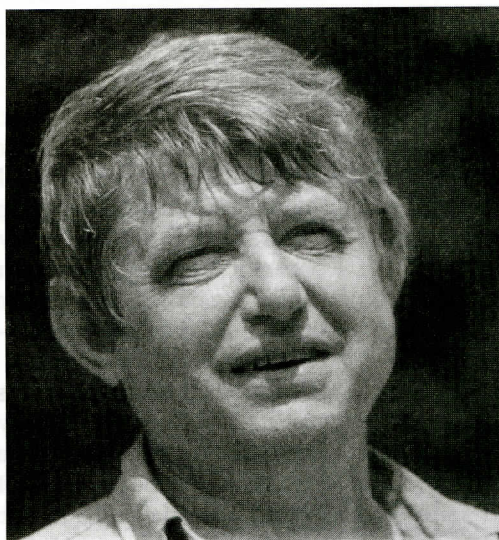

foto: I. Mičkal

MUDr. Karel ŠEFRNA

narozen 6. 9. 1939

*Za celoživotní uměleckou a pedagogickou práci
a podíl na rozvoji loutkového divadla
v České republice.*

Vynikající zubní lékař, loutkář, autor, režisér, herec, muzikant, textař, skladatel, pedagog, rybář, včelař, nositel zlatého odznaku Josefa Skupy, nositel Ceny MK ČR za rok 2000, jeden ze zakladatelů Volného sdružení východočeských divadelníků...

Jméno Karla Šefrny je spojeno se jménem svitavského loutkářského souboru „C“. Ta jména patří k sobě, vyslovíš-li jedno, ozve se druhé. Tato legenda se začala tvořit před třiceti lety a zahrnuje v sobě slavnou dobu českého amatérského

ho divadla sedmdesátých - osmdesátých let. Především pak divadla loutkového a alternativního, které navíc nekompromisně překročilo hranice loutkového divadla (např. Zazděná slečna, Šrámkův Písek 1976). Kupodivu Karel a „Céčko“ neztratili ani výdrž, ani význam, ani kvalitu i po celou dobu let devadesátých. A na rozdíl od mnoha již zaniklých, rovněž legendárních souborů, mástále umělecký apetýt a vynikající výsledky i po roce 2000.

Dodnes Karel Šefrna vytvořil na třicet vlastních autorských inscenací, z nichž většina byla v první linii vrcholných českých divadelních přehlídek, Loutkářské Chrudimi a Jiráskova Hronova. Inicioval mnohá divadelnická setkání, např. Přelety nad loutkářským hnízdem, inicioval řadu vzdělávacích akcí a působil jako pedagog, především při vzdělávání učitelů, vybudoval ve Svitavách několik divadel, naposled divadlo Trám...

Jeho „Céčko“ bylo ozdobou mnoha mezinárodních festivalů v Evropě, několikrát s vynikajícím ohlasem hrálo ve Španělsku, Portugalsku, Francii, Německu, Maďarsku, Estonsku, Rakousku a jinde, i na africkém kontinentu (Maroko). Stalo se jakýmsi internacionálně srozumitelným Divadlem Drak v amatérském světě.

„Karel Šefrna, to je saga českého amatérského divadla. Přišel do doby, která chtěla a vyžadovala pro amatérismus lidi jako je on. Stal se solí jevu, jež si osvojil název „divadlo autorské“. Vždy ho zajímalo něco, co bylo důležitým tématem, problémem. Jako citlivý člověk překračoval četné divadelní hranice, aniž by v tom byla schválnost proklamující experiment. Vždycky tvořil divadlo o nás, vždycky to bylo divadlo, které se otevíralo všem divadelním podnětům, které je propracovávalo v nové a nové tvary, jež byly pokaždé překvapivou a nečekanou inscenací. Se svým legendárním svitavským „Céčkem“ napsal „novou kapitolu do dějin českého divadla - nejenom amatérského“, napsal o něm prof. Jan Císař.

Citovat bychom mohli i řadu dalších divadelníků, teoretiků divadla a divadelních kritiků, kteří se prací Karla Šefrny s nevyšším uznáním zabývali, např. Jana Dvořáka, Evu Hanzlíkovou či Petra Lébla. Vynikající autorské inscenace, např. Eduard, Jako pel, parafráze Hamleta, Tak trochu..., a konečně Bystrouška, liška z období nejčerstvějších, jsou zapamatovatelnými otisky, které na své pouti loutkářským světem zanechal Karel Šefrna.

Neobyčejnou hodnotu má však jeho postavení v oblasti kultivování českého amatérského divadla a nejen loutkového, v podněcování tvořivosti, sounáležitosti, suverenity. V příkladu odpovědnosti a věrohodnosti práce.

*s použitím arch. materiálů zpracoval
Alexandr Gregar*

pozornost diváků. - Trochu složitější pro malé děti je asi fabule příběhu.

Ježibaba odnese, místo páva, kterého se jí zachce, z královské zahrady princeznu, kterou už nemůže vrátit. Vězni ji na svém sídle. O její záchranu se pokusí dva mušketýři, ale neuspějí. Ježibaba je vyžene. Povede se to však důmyslnou lstí kuchařovi Vendelínovi, který vysvobodí princeznu z vězení a uzavře v něm ježibabu. Ta z vězení uniká, když se promění v myš, kterou sežere obcházející kočka. Tím je ježibaba odstraněna a princezna zachráněna. Připravuje se její svatba s Vendelínem. Ve hře je řada humorných situací, kterým by slušela větší míra nadsázky a důraznějšího řešení. Ale i tak představení v provedení šestičlenného studentského souboru Petra Záruby diváky zaujalo. Přispěly k tomu i pěkné loutky a barevně pojedený paraván, podle okolností proměňovaný před očima diváků z návsí na podhradí.

(Hlasy z poroty: 8. - 9. tř. - dobrý nápad s otáčivými kulisami, srozumitelné, dobře slyšet, však málo srozumitelné pro menší děti, humorná pohádka. - 6. tř. - vtipné, hezké kulisy. - 3.-4. tř. - velmi líbilo, bavilo, výborné kulisy a čarodějnice, výraznější barevnost kulis. - 1.- 2. tř. - zábavné, dobře se pamatují na bitku s kuchyňským náčiním.)

Další neděli 13. listopadu vystoupil nejprve **DLS Kyselé rybičky ze ZUŠ Chlumec n. Cidl.** Soubor menších dětí předvedl v režii Romanu Hlubučkové dramatizaci povídky Hany Doskočilové **U medvědů**. Na několika židlích pokrytých látkou, plošnými loutkami medvědů, odkrytých, živě. Jedná se o příběh jedné medvědí rodiny a jejich přátel v jednotlivých ročních obdobích. Inscenaci sjednocuje, obohacuje a pozornost diváků udržuje ústřední hezká a svěží písnička, zpívaná všemi členy souboru za hudebního doprovodu (kytara) při proměnách jednotlivých údobí. - „Jaro, léto, podzim, zima v našem lese je to prima....“. Hříčka vrcholí v závěru nakupenou hromadou medvědů z rodiny a jejich přátel a symbolizuje tak vzájemné společenství medvědů. Hravému předsta-

Čmukaři - Dračí pohádky, foto Michal Drtina

vení by prospělo výraznější a přehlednější uspořádání postav (loutek i živoherců) v situacích a vztazích.

(Hlasy z poroty: - 8.- 9. tř. - nezájímavé, bez děje, málo pohádkové, nepřehledné.) - Pozn.: Je zajímavé, že dětské soubory to mají u dětských diváků vždycky těžší.

V druhém představení se představili **Čmukaři - Dáda Weissová a Jarda Ipser** se svými **Dračími pohádkami**. Na inscenovaných třech pohádkách o dracích a dráčcích není opravdu vidět, že jde o inscenaci z počátku 80. let. Odehráli ji (a kolikrát už) stejně jako vždy se zápletem a chutí, obohacenou o dlouholeté zkušenosti v herecké práci i ve vztahu k dětem v hledišti. Dáda ve svém vypravěčském partu laskavě a s nadhledem ovládala hlediště a Jarda ji doplňoval herecky ve hře s loutkami i ve svých vtipných převlecích. - Originální, autorské a navýsost tvořivé představení se hraje naživo s loutkami na stole pokrytém látkou, odkrytých, malými marionetami i loutkami navlečenými na ruce. První - O posledním drakovi, který je likvidován "zakalením", druhá - O zlé princezně a hodném drakovi na motivy pohádky F. Langra, ve které po všech zábavných a herecky vtipných peripe-

tiích, včetně Jardových "převleků", utečou drak a princ před hrabivou a hádavou princeznou, která se polepší, až když ji Dáda domluví. Třetí pak o Dračkovi a nenasytné housence, Všežravce, před kterou zachrání Draček princeznu, když housenku ztuhlou Tuholem zatluče do země.

(Hlasy z poroty jen doplňují to co bylo řečeno: zábavná pohádka, komunikace s publikem, dobré téma, dobře vymyšlené zajímavé nápady, bavila i starší děti, zaujala všechny děti - malé i velké.)

Třetí neděle 20. listopadu - **LS Loutkového divadla Martínek Libáň** předvedl loutkovou pohádku Ladislava Dvorského **Skákavá princezna**. Marionetářský soubor zůstal věren marionetám, ale vystoupil z iluzivního kukátka na velké jeviště a odkrytý odehrál na jeho podlaze známou pohádku. Hraje se před černým horizontem, jen ojedinělé realistické kulisy charakterizují prostředí ve kterém se právě loutky nacházejí. Úvod se zvoněním, hudbou a slovem vypravěčky uklidňuje hlediště. Vypravěči vůbec vstupují do děje během hry, tehdy kdy mají potřebu posunout děj ku předu, nebo vysvětlit, co se dále zcela srozumitelně odehraje na jevišti. Hra je provázána písničkami.

kami, herci mluví čitelně a často se obrací k divákům. Ti zase zaujati hrou místy zpívají spolu se souborem nebo varují prince před nebezpečím. - Kouzelník si chce vzít za ženu princeznu, ta jej odmítne a je za to očarována. Musí stále skákat. Nápadníci ji pro to odmítají, až přijde princ, kterému se princezna líbí a chce ji prokletí zbavit. Na cestě se setká s ježibabou, která se také chce vdávat. Dostává se až ke kouzelníkovi, kterému nabídne náhradu za princeznu přestrojenou ježibabu. Při setkání přestrojeného kouzelníka a ježibaby, princezny a prince zbaví kouzelník princeznu kouzla. Oba přestrojení "svatebčané", kteří se nenávidí, odlétají. Závěr u princezny doma a tatíček král jim dává požehnání. Hra diváky zaujala, přestože je poněkud komplikovaná, ale časté střídání prostředí, písničky i slovo vypravěčů stále udržují pozornost diváků.)

(Hlasy z poroty: 7. - 9. tř. - zábavná pohádka, zpěvy, komunikace s publikem, pěkné kulisy, promyšlené, vtipné, velké loutky, krásně vidět a slyšet. - 4. - 5. tř. - loutky krásné, velké, zábavné a srozumitelné představení, pro malé i velké. Bylo to LOUTKOVÉ divadlo.)

Poslední neděli, 27. listopadu, vystoupil LS Klub loutkářů Úpice s hrou **Jak Kašpárek zachraňoval princeznu**. Hrál ji tradičně marionetami v uzavřeném kukátku, kde loutky se zdají veliké, dobře nasvícené, v rozdělené interpretaci, hlasy přes mikrofon dobře a zřetelně slyšitelné. Loutky a kulisy z fundusu divadla. Jedná se o zkušený soubor v tomto stylu divadla. Hru ze starých textů upravil a napsal vedoucí souboru a také režisér, Antonín Kubíček. - Kašpárek a princ hledají zakletou, trvale spící princeznu Jitřenku a chtějí ji ze zakletí vysvobodit. Potkávají vílu Lesanu, která jim proti vůli zlého čaroděje ukáže cestu k vládci hor. Ten zadá oběma hrdinům zkoušky, aby se přesvědčil o jejich čistých úmyslech. Ti zkoušky splní, vládce posílá trpaslíka pro živou vodu, která princeznu oživí a zachrání. - Soubor vystupuje na přehlídce opět pravidelně. (Hrával zde již v počátcích přehlídky.) U dětí jsou jeho představení stále oblíbená a sledují je i dnes velice pozorně. Vidí tu zmenšený svět v pohádkovém provedení a malé (jejich) divadlo, které začíná zvoněním, podbarvené symfonickou hudbou a opatřené oponou, která ten svět

odhaluje. Hlediště při tom utichá naplněno očekáváním, soustředěně pozoruje a vnímá děj na jevišti. Slyší zkušené hlasy a vidí dobře vedené loutky v tradičním zobrazení.

(Hlasy z poroty: 7. - 9. tř. - zábavné, promyšlené kulisy, velké loutky, dobře vidět, hudební doprovod, typické loutkové divadlo, dobré osvětlení, jednoznačně nejlepší loutkové představení, propracované do detailu - není co dodat. - 4. - 6. tř. - pochopitelné, hra bavila všechny - malé i velké, zvuky, osvětlení, zapojení dětí.)

Vítězem přehlídky se stalo představení Klubu loutkářů z Úpice. V bodovém systému poroty jen těsně před představením loutkářů z Libáně a turnovských Čmukařů.

Po posledním představení přehlídky byly vyhlášeny porotou výsledky v rámci jejího slavnostního zakončení, na kterém také vystoupil se svým hudebním pásmem dětský školní soubor a zúčastnili se ho zástupci účinkujících souborů, místních obětavých pořadatelů, zástupců Impulsu a členů rodiny Kopeckých. Bylo to pěkné setkání.

Jan Merta

BYLO...

Z JESLIČEK DO BYSTŘICE

Letošního oblastního kola POHÁDKOVÉHO SČDO - soutěže monologů, dialogů a individuálních výstupů s loutkou - se zúčastnilo celkem 14 výstupů, z toho tři ženské monology, čtyři mužské, tři dialogy, s loutkou vystoupili dva herci a v kategorii divadla jednoho herce byli dva účastníci. Soutěž opět hostilo Divadlo Jesličky, a to 14. ledna 2006. V lektorském sboru zasedli: Alexandr Gregar, Rudolf Faltejsek a Dominika Špalková.

A kdo se (nepočtenému) publiku představil? Jiří Polehňa zahrál pěkně

své Tajemství pohádkové knížky a Jarka Holasová ještě lépe pohádku Boženy Němcové O slepičce a kohoutkovi - velmi vtipnou parafrazi na známou pohádku. Herecky ji přesně naplnila, dramaturgicky vypointovala a potěšila děti i dospělé dokonale. Humor Jarky Holasové překypuje nadsázkou a při tom zaujme obdivuhodnou hereckou prací a zručností v manipulaci s rekvizitami, loutkami i celým jevištěm. Jarka tvoří komplexní estetický i emocionální zážitek.

Jiří Vencel způsobem sobě vlast-

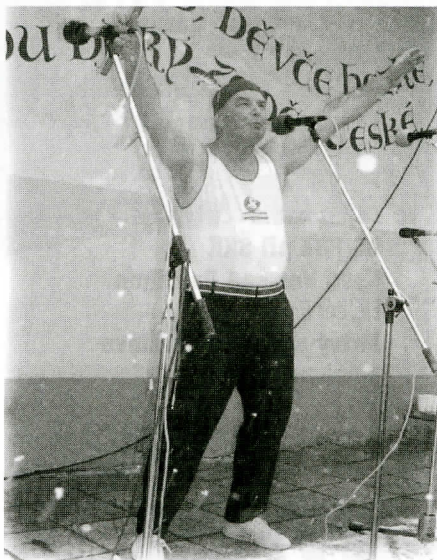
ním zpotvořil Pohádku o draku Baziliškově. Kdo ho ještě neviděl, řve smíchy neboť je přírodní úkaz. Kdo ho viděl už několikrát, srovnává v čem je stejný, popř. jakou novou ptákovinu vymyslel. Kdo ho viděl mockrát, tak by ho nejraději zabil. Což by ale pro východočeské divadlo byla škoda. Protože něco tak neuvěřitelného, mimo myšlení, tělo a hereckou nedovednost Jiřího Vencle, se neobjevuje.

Ve výstupu s loutkou zaujala Jana Kyrálová z Jesliček. Zahrála hříčku Kaktus, na níž spolupracovala

s Jiřím Polehňou, který stál u zrodu velmi vtipné a původní předlohy. Herečka zaujala zdařilou interpretací, využitím minimalistických prostředků a dosáhla tak dramatické účinnosti. Příjemné a zábavné představení.

Dvě dialogická vystoupení představil nejpracovitější soubor našeho sdružení a celého pardubicko-královéhradeckého území - Divadlo Exil Pardubice. Do Jesliček dopravil fragmenty z Manon Lescaut (Manon-Lucie Hašková, Rytíř des Grieux-Martin Sládek, Tiberge-Jan Smeták, režie Lucie Hašková) a od Tennessee Williamse úryvek ze Skleněného zvěřince (Tom-Ladislav Marek, Matka-Věra Pojmanová, Laura-Karolína Marišlerová, režie Petr Kouba). Ve třetím dialogu ze hry Woody Allena Central Park West se představily jako Caro-Jitka Špičarová a jako Phillis-Míla Nosková z divadla Jesličky.

V ženských monolozích jsme viděli Magdalénu Vokurkovou (Arnošt Goldflam – Muž bez vlastností, v postavě Klarisy) a lepší Magdalenu Smotlachovou v postavě Normy Hubleyové (Neil Simon – Pokoj číslo 726). Zážitkem byl monolog Ženy, která vyprávěla

Jiří Venclovi v loňském "výstupu spartakiádního cvičence"

o své čiče, v podání Kateřiny Formánkové (Eve Ensler - Vagina monology).

Mezi muži zaujal Tomáš Běhal z Divadla Jesličky s herecky velmi zdařilým výstupem Jeníka z Goldflamova Jednoho dne. Tomáš má představitost a rozehrává vtipně situaci, je výrazný a má smysl pro Goldfla-

mův humor.

A pak trochu přispěl i Viktor Trnka s Divadlem svět, Blahoslav Herman jako Narcis ze hry Jaromíra Johna Paní Bohdana i Tomáš Podražil, který monologoval Pantalóna ze hry Huberta Krejčího Dvojí proměna aneb kozel zahradníkem. Žádný z nich nepřesáhl průměr, ale Tomášův Pantalone nebyl úplně marný.

Takže do národního kola Pohárku SČDO v Bystřici na Moravě postoupili na návrh lektorského sboru - který s účastníky na závěr dlouho diskutoval - následující pohárkové borkyně a borci: v ženském monologu Kateřina Formánková (Divadlo Exil Pardubice) a s ní i Magdalena Smotlachová (Divadlo Jesličky), v mužském monologu Tomáš Běhal (Divadlo Jesličky), dialog zůstal bez postupu. Výstup s loutkou bude reprezentovat Jana Kyrlová (Divadlo Jesličky) a divadlo jednoho herce Jaroslava Holasová. Zvláštního doporučení se dostalo ing. Jiří Venclovi - jednak mu letos bude 70 let, jednak ho jeho bystřičtí milují a pan režisér Hraše si už zvykl a bere si včas prášek...

Zpráva od -sg-

BUDE...

MILETÍNSKÉ DIVADELNÍ JARO

Miletín 5. - 7. května 2006, Sousedský dům

Přehlídka venkovských divadelních souborů usilujících o postup na Krakonošův divadelní podzim. A protože porota této přehlídky má rovněž právo doporučení na přehlídku inscenací pro děti, Rakovnická popelka, byl program přehlídky doplněn i představeními z této kategorie

Čtvrtek 4. května v 19,30 hodin

DS Erben Miletín

Norman Robbins:

Do hrobky tanečním krokem

režie M. Hýbner

Pátek 5. května v 9,30 hodin

Divadlo Jesličky

K. J. Erben: **Jabloňová panna**

režie Ema Zámečnicková

v 11,00 hodin

Korálka starší, Dětenice

J. Werich: **Fimfárum**

režie I. Vališková

v 19,30 hodin

DS Symposion Třebechovice

Scarnicci, Tarabusi:

Otcové se rodí ve skříních

režie Rudolf Faltejsek

D I V A D E L N Í

Sobota 6. května v 10,00 hodin

DS Dolany: Čertův mlýn

režie Lukáš Ludvík

ve 14,00 hodin

DS SNOOP Opatovice n/Labem

František Hrubín: **Kráska a Zvíře**
režie Aleš Dvořák

v 19,30 hodin – host přehlídky

Divadelní soubor

J. Honsy Karolinka

Martin František: **Doma**

**Neďěle 7. května - zámecký park
v 11,00 hod.**

Geisslers Hofcomedianen,

Kuks: Amor tyran

režie Petr Hašek

ve 14,00 hodin

DS FRK při ŠKK

Nová Ves nad Popelkou

Holger Eckert:

Mrtvý přišel na návštěvu

režie Ivana Nosková

Do Miletína všechny divadelníky
co nejsrdečněji zveme. Vedle soutěž-
ních přehlídkových představení si
dovolujeme upozornit na hosta pře-

hlídky, inscenaci **DOMA** souboru
z **Karolinky**. V loňském roce se sta-
la vrcholem nejen Jiráskova Hrono-
va, ale celé divadelní sezóny. Objevi-
la se i mezi oceňovanými inscenace-
mi v anketě Divadelních novin.

**Pokud jste ještě neviděli, ne-
nechte si ujít!**

Výlet do Miletína již budete moci
doplnit návštěvou Miletínského mu-
zea. Starosta Miletína a principál mi-
letínského souboru **ERBEN** vzkazu-
je: „Naše přání je částečně otevřít
neoficiálně poslední dubnový víkend
a provést muzeem účastníky přehlíd-
ky Miletínského divadelního jara“.

Volné sdružení východočeských divadelní-
ků a SAK Impuls Hradec Králové,
Klicperovo divadlo a Divadlo Drak,
s podporou města Hradec Králové
a Královéhradeckého kraje

OPEN AIR PROGRAM

aneb Ulice plné komediantů

při XII. ročníku

mezinárodního festivalu

Divadlo evropských regionů

21. - 30. června 2006

v Hradci Králové

Mezinárodní festival Divadlo evrop-
ských regionů je největším svátkem
divadla ve střední Evropě, je „českým
Avignonem“. Více než dvě stě předsta-
vení během deseti dnů, na sto padesát
divadelních souborů z evropských zemí
i ze zámoří, více než tisíc vystupujících
na hlavních scénách profesionálních
divadel, v šapitó, na letních pódiiích i v
Open Air Programu v atriích historic-
kých budov a ulicích historického cent-
ra. Koncerty, výstavy, diskuse, besedy,
pouliční divadla, filmová představení,
programy pro děti. Významné osobnos-
ti uměleckého světa.

V roce 2005 se jen Open Air Progra-
mu zúčastnilo více než osmdesát souborů
s 650 účinkujícími. Jejich 170 před-

stavení vidělo na 17 tisíc diváků. Očeká-
váme, že i XII. ročník přivítá spousta
komediantů, kejklířů, klaunů a jiných
mágů divadla, zvláště pouličního, kteří
město obléknou do komediantského
šatu. Vaše představení shlédnou kromě
diváků i divadelní kritici, novináři, pro-
ducenti, prostě lidé od divadla z domo-
va i z ciziny.

OPEN AIR PROGRAM

je otevřen profesionálním i amatér-
ským souborům. Hraje se zásadně "pod
širým nebem" pokud to počasí dovolí.
Náhradní prostory nejsou k dispozici.
Věnujte pozornost následujícím poj-
mům:

PÓDIOVÉ PRODUKCE

jsou představení jevištního typu, která
se hrají v Atriu Radnice (podium 6 x 4
m) a Městské hudební síně (6 x 6 m), na
letních scénách Klicperova divadla a
Divadla Drak. Opony a tahy tu nejsou! K
dispozici nabízíme nejnutnější osvětlo-

BUDE...

vací a zvukovou techniku a organizační
zázemí. Nezajišťujeme žádné jiné vyba-
vení, než jaké je uvedeno v podmínkách
přihlášky. Přihlášku najdete na:

www.vsvd.cz

POULIČNÍ DIVADLA

mohou vystupovat v uličkách starého
města, na pěších zónách moderního,
tzv. "Gočárova města", v parcích, prostě
všude, kde si soubory najdou své divá-
ky. Technické podmínky si soubory za-
jišťují samy! Pořadatel nezajišťuje žádné
vybavení ani připojení!

ORGANIZACE

Honoráře se nevyplácejí. Souborům
hradíme náklady spojené s dopravou,
bezplatně zajišťujeme ubytování ve
dnech vystoupení. Každý člen souboru
obdrží volný „Last Minute Ticket“ na
představení oficiálního programu Diva-
dla evropských regionů. Představení
jsou propagována na plakátech, v pro-
gramovém bulletinu, v denním tisku.
V deníku Hadrián jsou ohlašovány za-
čátky představení.

Uzávěrka přihlášek je 30. 4. 2006

Naďa Gregarová

SAK Impuls

500 03 Hradec Králové

telefon: 495 582 622

mob.: 775 067 869

VIDĚLI
JMEDivadelní soubor
SYMPOSION

Třebechovice p. Orebem

Giulio Scarnicci – Enzo Tarabusi:

**OTCOVÉ SE RODÍ
VE SKŘÍNÍCH**

Veselohra o třech dějstvích

Je tomu již skoro 40 let, co české publikum mohlo spatřit tvorbu dvou původem florentských autorů, Scarnicciho a Tarabusiho, a to jejich komedii Kaviár nebo čočka. Objevila se v druhé polovině šedesátých let na jevištích řady profesionálních divadel, ale hrála se i v pozdějších letech. Např. v Hradci Králové ji profesionální divadlo uvádí ještě v r. 1983, když o rok před tím ji má na repertoáru právě třebechovický soubor Symposion. Uvedení autoři v Itálii nejdříve spolupracovali s rozhlasem, později jako autoři hudebních komedií a revue. (Jejich revue „Passo doppio“ se hrála úspěšně např. v Paříži.) Pronikají však se svými hrami i na další evropské scény. Poněkud mimo pozornost dramaturgů českých divadel zůstala další z jejich her „Otcové se rodí ve skříních“. Soubor, jemuž se jevištně osvědčili uvedení autoři již před lety, si proto vybral tuto jejich další hru.

Je to komedie o Lotariovi, ilegálním výrobci ohňostrojů, který se ve svých 45 letech rozhodne prostřednictvím advokáta nalézt někoho, koho by mohl prohlásit za svého otce. K otcovství se přihlásí muž, který do

jeho bytu vstoupí ze skříně propojené s dalšími, k bytu nenáležícími místnostmi a prohlásí sebe, a tím i Lotaria jako svého syna, za šlechtice. Způsobí záměnu kufrů s obrovskou částkou uloupených peněz, které se tak dostanou až do rukou Lotaria a jeho tety Isoliny. V domnělém otci je však postupem času odhalen schizofrenik, přijde se též i na podvod s uloupenými penězi, naplňuje se láska zamilovaných dvojic a vše směřuje ke šťastnému konci, vrcholícímu neplánovaným ohňostrojem.

Režisérovi i hercům se daří množství zápletek a situací rozehrát ve svěžím dialogu. Toto více jak dvouhodinové představení má patřičný spád, perfektní znalost textu umožňuje zejména ženským představitelkám navodit onu atmosféru italského městečka. I když jednotliví aktéři přistupují ke ztvárnění svěřených postav s různým hereckým zázemím, je zřejmá režisérova snaha o kontinuitu žánru celé inscenace. Přes značné množství postav se režisérovi nápaditým aranžmá daří uplatnit jejich etrce i ozřejmit jejich poslání ve hře. Poměrně s přehledem řeší spleť vrstvení situací a kontaminu-

konverzační a situační komiku. Již v samém, začátku představení soubor navázal úzký kontakt s domácím publikem, které do posledního místa zaplnilo sál třebechovického kulturního domu a to navzdory tomu, že paralelně televize přenášela 1. bářazové utkání našich fotbalistů. Smíchem a potleskem na otevřené scéně provázelo jednotlivé výstupy.

Vzácná a pozoruhodná je též scénografie inscenace, kde scéna i dámské kostýmy tvoří jednotu. Jsou laděné zhruba do období vzniku hry (60. léta minulého století). Scéna rovněž nabízí svým půdorysem dostatečný prostor i k rozehrání hromadných scén.

Zpestřením inscenace je její hudební složka. Živá hudba vkusně a čistě doprovází zařazené zpěvy, které však v premiérovém ovzduší, jehož jsme byli svědky, ještě neměly místy onu potřebnou lehkost a jistotu projevu.

Představení svědčí nejen o vyspělosti souboru, jenž oplývá širokou plejádou schopných herců a o režijní erudici Rudolfa Faltejse, ale i o dobrém zázemí, které kromě sponzorů tvoří i početné místní publikum, jež projevuje o práci souboru mimořádný zájem.

Mgr. Břetislav Lelek

Režie: Rudolf Faltejský
hudba a texty písní: D. Francková
návrh scény a kostýmů: Lenka Faltová
Premiéra: 12.11.2005
Kontakt: ČERNÝ, Martin
e-mailová adresa:
cerny@atron.cz, * tel.: 777 864 023

DO HROBKY (TANEČNÍM KROKEM) PO SOUSEDSKU

Miletínský Sousedský dům je opravdu hoden svého jména. Zvláště když místní ochotnický spolek pozve sousedy na premiéru. Kamna v sále žhnou a protože je právě tradiční Erbenův Miletín, ozve se před zvednutím opony i fanfára a bronzová hlava rodáka Karla Jaromíra je osvěcena. Prázdnou židli neuvidíš, je plno k prasknutí. Karel Jaromír se propadá do tmy, publikum se ztiší a zazní hudba. Nervy dráždící tajemná melodie - jako vždycky se o výběr hudby báječně postarala Vlasta Hýbnerová a jsme na premiéře hry Do hrobky tanečním krokem, kterou nastudoval sám miletínský principál Miloslav Hýbner.

Hra má podtitul „detektivní komedie“ a napsal ji Norman Robinns. Soubor ji trochu proškrtal a proto snad nebyly (v druhé půli) některé motivy právě nejpráhlednější. Herci hráli tak jak umějí, někdo víc do komiky, někdo to vzal vážněji, někdo vládl mluvou lépe, jiný s obtížemi, situace spíše v rovině slovní, tedy více u stolu a na židlích či křeslech, než ve výraznějším gestu...

Ale co do provedení, hra není právě z nejlhčích, i když se tak tváří. Spousta bonmotů, černého humoru, až na hranici cynismu. Prostě zábavná „bulvárka“ napsaná pro profesionální herce, jímž jde text z huby naprosto jistě jako vracení replik, coby pingpongových míčků. - A k tomu určitě nějaké ty finesy, při nichž tuhne v žilách, jde přece o detektivku na jejímž konci je jeden mrtvý vedle druhého! Ó, jak se amatérský soubor určitě baví na první čtené zkoušce, co radosti zažije s vtipným scénářem - než dojde na věc, než se začne „jednat“.

Ale nežádejme po miletínských nemožném. Dostavila se i premiérová nervozita a řada nečekaných překážek, Milan Lánský měl potíže s chrupem, na konci prvního jednání pistole ne a ne vystřelit, takže nebohá oběť se raději sama zhroutila, zřejmě

skolena mrtvicí, zatímco vrah potichu proklínal zrádnou zbraň. Ale s pochopením diváci reagovali i na občasný výpadek v textu a závěrečný potlesk byl prostě obrovský, domácí „sousedské“ publikum totiž ocení kuráž. A pěkné podání, což v roli Athény Tombové perfektně nabídla Anna Friedrichová především přirozeností a smyslem pro civilnější projev, který tento žánr potřebuje. Ani Růžena Kněžourková nezůstala za svou pověstí, rozšafné dámy prostě umí. Velmi dobrý výkon podal i mladý Štěpán Hak, jehož obrana proti nymfomanské Fabii (Iveta Zavadilová) byla velmi přesvědčivá a v kostýmu klauna mu to slušelo. Další hráli jak nejlíp dovedli, někteří víc než zdrávo sólovali, protože tak vnímají své herectví (Milan Lánský či Vladimír Kněžourek). Jiní proto, že jim jevištní vztahy zatím zůstávají utajeny. Dlužno dodat, že jevištní dekorace byla, jako vždy, velmi dobrá, praktická i efektní (Milan Lánský).

A konečně, proč si i ve venkovském prostředí nezahrát tenhle trháč, který dávají zábavná divadla v londýnském Westendu či v pražském ABC, proč? Na to je jediná odpověď - protože je to lákavé, protože to přitahuje pozornost. Jako vysoké hory, jako Mont Everest. Na vrchol se samozřejmě dostanou jen připravení, což není na škodu ani v divadle. Snadný je pohled na pohlednici Himalájí, obtížný výstup „naživo“. Horolezci cvičí techniku i souhru a amatérským divadelníkům by to samozřejmě taky prospělo. Stačilo by ovšem i to, kdyby spolu s režisérem rozpoznali žánr - v něm je zpravidla ukryt způsob hry a podoba vztahů, vytváření postav. U téhle crazy detektivky, jakou je Robinnsova Hrobka v tom spočívá základ úspěchu i před publikem „nesousedským“.

Saša Gregar

*Režie Miloslav Hýbner,
premiéra 3. 12. 2005,
Kontakt: Miloslav Hýbner,
e-mail .adresa: dserben@seznam.cz,
tel.: 737 308 469*

OPATOVICKÁ KRÁSKA A ZVÍŘE

OBJEVILA MOŽNÁ NOVOU
HERECKOU HVĚZDU
SOUBORU - VÁCLAVA FALTU

Na úvod musím poznamenat, že Aleš Dvořák a celý opatovický soubor jsou mými velkými přáteli (tedy doufám, že to mohu takto veřejně napsat) a druhým dechem musím dodat, že pro pohádky nemám vůbec žádnou slabost a na jevišti jsou mým nejméně oblíbeným žánrem. Tolik tedy úvodní proslov a teď už rychle na jeviště opatovického sálu, kde se poslední listopadové víkendové dny uskutečnila premiéra pohádky Kráska a zvíře.

Je nutné poznamenat, že Aleš Dvořák udělal velmi dobrý už první krok - vybral vhodně samotné dílo, protože na rozdíl od jiných pohádkových materiálů nabízí tato Hrubínova hra ještě něco hlubšího, než jen plochý a plytký příběh, který ostatní pohádky servírují. Tedy první velké plus této hry je na světě. Druhé plus je ryze režisérské, protože vzít si do souboru mladé lidi ve věku kolem 16 - 17 let a secvičit s nimi celou pohádku, s výjimkou jednoho věkově zralejšího herce, je úkol často sebevražedný a rovnající se polykání mnoha tabletek uklidňujících prostředků před, v průběhu, ale i po každé uskutečněné zkoušce. A Dvořák prací s herci zvládl velmi obstojně. Je pravda, že svěřenci ve věku ještě nedospělém bojují všude na světě, a Opatovice nejsou výjimkou, se stejnými chybami. Jsou sevření, na jevišti se snaží co nejrychleji odemlít svoje repliky a pokud mají trochu otevřít jiné rozměry postavy než slovní, většinou se tak dopouštějí skrz známé tlačení na pilu. Ale na opatovických je vidět, že sbírají zkušenosti a těmto prohřeškům mládí se budou už brzy smát. Z trochu jiného tésta je představitel hlavní postavy - mladý muž zakletý do ohavnosti Zvířete - Václav Falta ml. Na něm jsou vidět velmi zřetelně zkušenosti s divadelní múzou (a to včetně ma-

lých rolích v královéhradeckém Klicperově divadle) a je všem jasné, že na jeho výkonu celá inscenace stojí. Velmi dobře balancuje na herecké hraně – je stylizovaně napnutý, vnitřně rozervaný. Na jevišti je dominantní a pochopitelně, že má i právo překračovat, a to díky své postavě a stylu režijního vedení, herecký styl ostatních. Jeho postava ví, že musí zabíjet, a je překvapena, že miluje. Herecky se rozhodně nejedná o postavu jednoduchou a Falta si za ní zaslouží jedničku. Trochu složitější je to s hereckým projevem Krásky – Andrey Moličové. V sobotním představení, které jsem viděl, se velmi pomalu rozehrávala. Její postava byla v prvních patnácti minutách velmi nevyrazná. Na jistotě, až kontrastně překvapivé, získala pak samotná herečka v dialogích se Zvířetem. Tady naopak došlo k nejvýraznějšímu překvapení celé inscenace, když oba herci – Moličová i Falta – s naprostou jistotou zvládli velmi složité dialogy o smrti, utrpení a neaplněné lásce, které rozhodně nejsou svým psychologickým zabarvením hercům tohoto věku blízké. Moličové bych jen vytkl to, že neumí ještě vykřývat celou plochu jeviště tak dobře jako Václav Falta. Pro ostatní postavy, ať už to je dvojice nehodných a závistivých sester (Pečenková, Grimová) a pro postavu otce (Machka) platí to, co jsem si dovolil napsat v úvodu o celkovém hereckém projevu.

Naprosto nezbytnou složkou každé pohádky je vizuální dojem. I to se v Opatovicích (konec konců jako pokaždé) povedlo na výbornou. Před diváky a hlavně před dětmi se objeví jednoduché, ale velmi jasné a výstižné vykreslení prostředí chudé chaloupky a bohatého zámku. Vrcholem scénografie jsou prvky černého divadla, o které se stará dvojice sluhů (Antolík a Kasík). Spojení luminescence a černého divadla působí tajemně, kouzelně a do pohádky tohoto typu rozhodně patří. Když se rozzurčela na jevišti i voda v kašně, musím přiznat, že jsem si připadal opravdu jak na velkém jevišti. Jediné, co je pro mě trochu nepochopitelné, je vel-

mi časté přestavování jeviště. Netrvá sice dlouho, ale jak všichni víme, brzdi chod hry a zvláště u dětí může způsobit snížení koncentrace. A dokonce si myslím, že některé mikroscény (například bloudění otce v bouři) lze úplně vypustit. Tím pádem se počet přestaveb sníží a děj získá na plynulosti. Dokonce i dialogy Zvířete s odrazem vlastní tváře v zrcadle je možné dělat bez vytahování zrcadla blíž k divákům. Stačí jen změna nasvícení a nebo vyzdvihnutí prvku zrcadla ze scény jiným způsobem. Bez debaty je pak velkým kladem samotné vytvoření latexové masky Zvířete, kvůli kterému si podle zákulisních řečí odtrpěl hlavní hrdina svoje. Ale pro divadlo se musí občas i trpět...

Další nezbytností pohádkových inscenací je hudba. I tady se opatovičtí opřeli o vlastní tvorbu, což je velmi potěšující. Následující připomínky jsou z mého pohledu až hnidopišské, protože jsem známý tím, že rád při divadelních inscenacích pracuji se zvukem. Hudební předěly, písničky a podkresy jsou v Krásce a zvířeti přesně v místech, kde by měly být. Splňují účel a umožňují buď posun děje a nebo pomáhají hercům ve vykreslení psychologie postav či chování. Snad jen bych se trochu přimlouval za více pozvolné konce hudebních vstupů, než za jejich povětšinou tvrdé utnutí.

Pohádka plyne ke šťastnému konci a blíží se romantické finále. Je hezké a dobře zvládnuté. Jen ti, Aleši Dvořáku, neodpustím to, že si teče

divadelního představení nedovolil, aby se v nás usídlila trochu hlouběji. Po osvobozujícím polibku, který zpečtil lásku mezi Kráskou a už Nezvířetem, ale Krásným princem, bych čekal ještě podtržení hudbou, světlem – zkrátka doprovodnými prvky, které v nás pocit vítězství něčeho hezkého umocní. Místo toho mě zatahující opona příliš rychle odtrhla od krásné iluze a vrátila do světa tvrdé reality. To je ovšem jen malý nedostatek, který lze velmi snadno odstranit.

Jak už jsem naznačil, pohádky v žádném případě nejsou můj šálek kávy. Možná právě proto jsem se zaujetím sledoval, jak skupina místního potěru (věk 4 – 15 let) v předních řadách sálu s napětím sleduje celý příběh. Ti nejmenší (možná budoucí opatovičtí herci) nejvýstižněji dali najevo, že je pohádka zaujala. A to musí být pro Vás největší významání. Já jsem byl potěšen také a trocha věcí, které bych v představení opravil, jsou ještě míň, než kosmetickými vadami. Takže s nelibostí musím, Aleši Dvořáku, přiznat, že nejsi jen excelentní herec, ale i dobrý režisér. A nezbude mě nic jiného, než doufat, že konečně už příště uděláš nějakou chybu. Abych se ti mohl posmívat....

Do Opatovic zdraví Petr Kouba.

Režie a výprava: Aleš Dvořák
Premiéry: 25., 26., 27. listopadu 2005,
zapsáno z představení:
26. listopadu 2005
e-mailová adresa:
alfiery@tiscali.cz * tel.: 721 838 378

Divadelní soubor
JIRÁSEK
při Kulturním centru
města Týniště n.Orlicí

Miloň Čepelka:
**PAVOUČEK
PRO ŠTĚSTÍ**
Lidový muzikál

Podarilo se. Nejen spojit úsilí starších divadelníků souboru Jirásek spolu s partou mladých týnišťských ochotníků Temna ke společné práci, ale vytvořit pohodové představení, nadšeně přijaté vyprodaným hledištěm. A to jsme byli spolu s manžely Gregarovými již na první repríze tohoto vpravdě lidového muzikálu. Že se jedná o muzikál svědčí nejen přes mandel převážně temperamentních písniček, ale i to, že většina z nich vychází a přímo navazuje na naivní, místy absurdní úsměvný syžet této hry.

Mladý pokladník banky, Emil, který má zájem o dceru pí. Mouchové, Karličku, aby získal něco finančních prostředků, prohlásí, že získal smyšlenou výhru v lotynce díky pavoučkům, kteří mu vyhledávají šťastná čísla, a tyto pavoučky prodává. Je obdivován kráskami ve svém okolí, z nichž jedna z nich – Eva – má zalíbení v Emilových penězích a také

i Emilovu přízeň. Zamilované Karličce, která chce získat zpět jeho lásku, se podaří menší lest: přemluví člověka, který obviní Emila z vymyšlené krádeže větší částky peněz z bankovní pokladny. Ale vše se vyřeší ke vši spokojenosti: „Aspoň tady na těch prknech zvítězila láska nad penězi“, jak zaznívá z textu a je motem uvedeným v programu inscenace. Důležitou roli v těchto vztazích, jakož i v rozuzlení zápletky, hrají i Karliččina matka a uklízeč banky, pan Kostka. Ti dva a pochopitelně zamilovaný pár končí v očištném objetí.

Bezesporu hlavním příznačným znakem představení je jeho hudební a pěvecká složka. Elektronická hudba v aranžmá Petra Koženého dává každé písni určitou osobitost, ozvláštňení. Vychází z děje hry, místy jej parafrázuje, jindy doplňuje, vytváří neopakovanou atmosféru daného okamžiku např.

i instrumentálním obsazením, zazní i kuplet, zvýrazní entré jednáni atd. Hudební vyznění je navíc násobeno zdařilými pěveckými výkony jednotlivých interpretů. Svě působí i režijní aranžmá většiny písní a jejich návaznost na děj hry. Je zde důležitá i choreografická složka, neboť většina písní je doprovázena tanečním vystoupením. Zvlášť pozoruhodná jsou místa, kde se choreografii daří vyu-

žít jisté nadsázky, případně tanec ironizuje daný text.

Při poměrné vyrovnanosti hereckých výkonů a množství herců, nedá se nezmínit o výkonu Karla Procházky v roli uklízeče banky, který hýří v této roli nejen nápaditostí, bezprostředností, ale též nevšedním humorem a pěveckým fondem. A v neposlední řadě i o výkonu Marie Šmídové, která disponuje jak šarmem starostlivé matky a stydlivé partnerky, tak plní důsledně režisérův záměr i v dalších partiích hry. Svěží dialogy obou herců jsou ukázkou dobré souhry obou partnerů a kořením hry. Dialogy ostatních herců však ještě místy tuto svěžest postrádají a bude třeba v další režijní práci se snažit je odlehčit. Navzdory této výtce má však inscenace poměrně spád. Je to především díky hereckému nasazení celého souboru v hudebních partiích. Ještě se plně nedaří zvládnout některé hromadné scény a např. ozřejmit vztah Emila a Karličky během celé inscenace v duchu vytčeného motta. Scénografie využívá sporných možností, které má soubor k dispozici, vychází dobře až na scénu Emilova pokoje (příšerný plochý krb), z prostorného půdorysu umožňuje uplatnit hromadné scény a choreografické vložky.

Očekávání více jak „třiceti lidiček, kteří se na Pavoučkovi podílejí“ jak píše v programu režisér inscenace O.Trumha, „zda se dočkají tečky za svou amatérskou snahou pobavit diváky“ se naplnilo až po okraj. Svědčil o tom i dlouhotrvající potlesk obecenstva, které jakoby vůbec nechtělo, aby aktéři opustili po skončení představení jeviště i častý potlesk na otevřené scéně během představení.

Mgr. Břetislav Lelek

Režie: Oldřich Trumha
libreto a texty písní: Miloň Čepelka
aranžmá hudby a písní: Petr Kožený
choreografie: Jiřina Bednářová
Premiéra: 3. 12. 2005
Kontakt: Libor Stolin
e-mailová adresa:
libor.stolin@seznam.cz
tel.: 777 102 266

TESAVELA VYSTRÍDALA FERNET

Tahle inscenace asi bude mít úspěch. Napsal jsem totiž původně dosti nactiutřačnou recenzi, ale počítal mi ji spolkl. Nějakým prstem jsem sáhl po klávese, která nadržuje Pepíkovi Tejklovi a text byl „v riti“. Definitivně, jakýkoliv oživovací pokus můj elaborát neprobudil k životu.

Petr Mareček v Mladé frontě napsal, že nové inscenaci Černých šviháků by prospěly škrty. Já si to nemyslím, přestože jsem vždycky nad opusy Pepíka Tejkl (na jeho znovu objevené domácí scéně v Kostelci nad Orlicí) zvedal varovný prst. Že textové obzerství a nároky na jeho „naturščíky“, rozlévající se dějové peripetie a valící se témata, mají své hranice (srozumitelnosti). A že by se mělo s texty v jejich inscenované podobě něco dělat, zvlášť u Čilimníka, že prostě Pepík Tejkl občas, a při vši účtě k jeho invenci a psavosti, ve výsledném tvaru nezvládne jako režisér a sám sobě dramaturg na jevišti jednání, které by přesně zasahovalo cíl. Samozřejmě, že autentičnost herectví mnohé překonávala a obdivovatelé Černých šviháků odpustili ledacos. Ostatně v inscenaci Bílých andělů pijících tesavelu jsme toho také byli svědky.

Viděl jsem kosteleckou premiéru, jíž byli účastni i předobrazy hrdinů, místní fotbalisté a jejich přátelé, kteří znali nejen příběhy, ale i dikci a temperament postav. Bavili se a řehtali nad jejich věrnou podobou, ale přiznám se, že jsem se smál někdy i jinde a předem, protože mi ty postavy připomínaly obecnější jevy – mimo omezenost prostředím. Bavil jsem se hereckým nasazením (i těch herců, kteří nevládnou „klasickým“ herectvím staršího Milana Pergera či Petra Malého), výtečný byl Milan Perger ml., který o premiéře musel sáhnout i po rejstříku komentátora a ovladače jednání (ve stylu divadla na divadle) a pomáhat hercům ještě „nepříliš“ obeznámeným s textem. Bavil jsem se kreacemi Ludvíka Žida i Franty Nováka, zaujal mě můj ně-

kdejší partner a kamarád Honza Kráčmer, který ke Švihákům nastoupil a jako by jim hned přirostl stylem k srdíčku, půvabná byla Martina Dašková...

Stran srozumitelnosti a přenosnosti textu jsem měl mírné obavy, zda autentické kostelecké fotbalové prostředí skousnou přesporní a nedomáci publikum, ale podle zpráv z Činoherního klubu a z Klicperova divadla, kde proběhly další premiéry usuzuji, že to není tak horké. Že je hra přenosná a působivá. Samozřejmě prý v Hradeckém provedení za fungovala i klaka příznivců, po níž se otáčely hlavy méně informované, ovšem radost se tam dostavila stejně jako doma.

Pepík Tejkl sáhl po tématu, který dnes hýbe českem, po fotbalové korupci. Ale Bílí andělé nekopírují Čtvrtníčkovy fotbalové odposlechy, ani nízce neatakují parlamentní hrátky našich zkorumpovaných poslanců. Pepík přispívá k tématu hrabalovským pábitelstvím, haškovskou a poláckovskou poetikou, z níž vzniká jevištní dílko většího rozměru než

pouhý příběh o outsidersch české společnosti. Určitě tato inscenace, jak je u Černých šviháků obvyklé, dostane časem sevřenější a jasnější řád a bude výtečná. Přál bych jí to. Protože mám šviháky rád a Pepíka obzvlášť. A tesavelu mám rád stejně jako fernet, sladké občas chutná lépe než hořké, i v něm je totiž hořkosti dost a dost.

Saša Gregar

*DS Černí šviháci Kostelec n/Orlicí
Josef Tejkl: Bílí andělé pijí tesavelu
premiérea 14. ledna 2006
Kontakt: Josef Tejkl
e-mailová adresa:
pepa.tejkl@seznam.cz
tel.: 602 527 076*

PLNÉ JEVIŠTĚ, HLEDIŠTĚ I NÁMĚSTÍ

Úpické náměstí se proměnilo v parkoviště. Auta stála spořádaně v odstupech a v řadách. Zeptala jsem se, co se to probíhá děje. Dostalo se mi odpovědi, že přece úpičtí ochotníci mají premiéru. A opravdu: na premiéru hry Voskovce a Wericha, **Těžká Barbora**, bylo vyprodáno. Diváci natěšení, společensky svátečně odění; sjeli se i z nejbližšího okolí. Úpičtí ochotníci mají prostě své diváky.

Uvádět hry V&W je vždycky trochu riskantní. Všechno to vypadá zdánlivě lehce. Ale opak je pravdou, jen málokterá inscenace se opravdu podaří. Viděla jsem jich hodně špatných. Musím hned v úvodu říci, že ta úpická patří k těm, které se poměrně velkým zdarem s úskalími vyrovnaly. Hlavní problém bývá vždycky v interpretaci textů autorské dvojice V&W. Myslím, že úpickým se podařilo – alespoň o premiéře – vyhnout se úspěšně tomuto sugestivnímu vzoru známému a odposlouchanému ze záznamů. Ve vzájemném partnerství (Ladislav Tomm a Jaroslav Jebošek) se podařilo objevovat humor ze sebe a pro sebe jakoby po prvé. V několika místech to dokonce vypadalo, že teď právě oni dva na něco úplně nově přišli a rozvíjejí to nezávisle na tom, že to znají nejen oni, ale samozřejmě i řada diváků. Nacházená rovina je ale velmi křehká a obávám se, aby se se zvyšujícím počtem repríz nesvezla zpět k neopakovatelným zejména werichovským intonacím. Myslím, že i proto by bylo lépe kdyby tvůrci inscenace zvážili množství zařazených předscén, které nejen že představení prodlužují o něco více, než je zdravé, ale kladou ve svém množství na oba interprety značné nároky.

Beze sporu velkou předností premiéry bylo i velké nasazení celého vystupujícího souboru; v inscenaci hraje skoro třicet herců. Energie, která se z jeviště přenášela, vesměs dobré výkony všech herců, radost ze hry a určitá herecká i režijní vynalézavost způsobily, že příběh městečka Eidamu rezonoval s hledištěm a nebyl jen trpěným časem mezi předscénami, jak se v těchto inscenacích často stává. Dokonce si myslím, že právě celá ta rovina hemžení eidamských, kte-

rá tak často připomínala i to známé ze života dnešních dnů, byla tím nejsoučasnějším co v inscenaci zaznělo. A ani moc nevědělo, že se tak trochu ztratilo to původně aktuálně politické téma o napadení malého státu velkým agresivním sousedem. Aktuálnost se přesunula do nebezpečí, které nosíme každý sám v sobě a mezi sebou v těch nejobyčejnějších věcech lidských.

Láďa Tomm patří k těm talentovaným hráčům, kteří režírují především proto, aby si zahráli; není ostatně jediný, je to v amatérském divadle často. Přesto si myslím, že tentokrát jeho „herecká režie“ tyto parametry v několika aspektech přesáhla. Šťastné je např. řešení, kdy se všechno jakoby odehrává přímo na rynku s horizontem města Eidamu za zády, v němž můžeme za každým oknem tušit jeho lidičky. Naddimenzovanými fortelnými dveřmi se vchází do děje. Z oken je vidět i do postele, která se ostatně v jedné z režijně povedených scén stává centrem všeho dění. Určitá výtvarná kvalita scény koresponduje i se svěžím kostýmním rukopisem Ireny Vylíčilové. Jednotlivé situace jsou řešeny přehledně, mají svou dynamiku i významotvornost. K nejzdařilejším patří scéna rvačky, která při premiéře dosáhla při svém řemeslném zpracování a stylizovanosti až určité ozvěny profesionálního provedení. Choreografická spolupráce těží z jednoduchosti a hravosti, která může ale působit v průběhu představení přece jen trochu monotónně. Hudební složku jako celek si neodvážuji posuzovat. V každém případě však problémem zůstává využití playbacku. Zdůvodnitelné je snad všude tam, kde podporuje živý zpěv, trapně však působí tam, kde živý zpěv nahrazuje. Takovou situaci by bylo třeba povýšit na vtip nebo ji zcela vynechat. Přesto, že inscenace je zábavná a zejména v první polovině plně udrží pozornost diváka, druhá polovina by vyžadovala nejen krácení, ale asi i hledání divadelně vynalézavějších řešení.

V Úpici vzniklo zábavné, živé, režijně uspořádané a herecky příjemné představení, ze kterého si můžete na cestu domů odnést ještě některá drobná ponaučení. Myslím, že i to je dost. Úpičtí své diváky neklamali. Vyprázdněné náměstí se auty zase jistě zaplní při některé z dal-

ších repríz.

Mirka Císařová

*Divadlo A. Jiráka Úpice, Voskovce, Werich, Ježek: **TĚŽKÁ BARBORA**
režie: Ladislav TOMM
premiéra: 18. listopadu 2005
Kontakt: Zina Rýgrová
telefon: 605 514 212, 499 811 297
e-mailová adresa:
rygrova@dktrutnov.cz*

MINI - CIRKÚS

Takový je název další komorní inscenace („pro 2 – 15 diváků s dobrým zrakem, brýlemi nebo divadelními kukátkami“) Hanky Voříškové, která měla premiéru v srpnu loňského roku. O živou hudbu se starají Bára a Honza Kratochvílovi. Viděla jsem představení 18. února ve svitavském muzeu u příležitosti dvojvernisáže fotografií starých a nových Svitav a rodinných loutkových divadel (ze sbírek mého domovského Muzea loutkářských kultur v Chrudimi) a neznaje místních poměrů, stoupla jsem si v nabitém sálku poněkud neuváženě do sekce fotografií a kameramanů, kteří se přisouvali za ideálními záběry, takže jsem občas měla problém, abych kromě jejich zad alespoň jedním okem zahlédla...

To, co jsem zahlédla, mě ale moc těšilo. Spící Hanka se probouzí, kapela hraje a z nejrůznějších kapes a kapsiček Hančina kabátu a posléze i vesty vynořuje se nejprve harmonikář a pak spousta dalších figurek a cirkusových čísel. Tygřici proskakující obručí. Žirafy. Artisté. Obrázky z Hančiných kalhot přeskakují na hrací karty. Některá čísla jsou proti těm opravdickým cirkusovým trochu naruby. Honza a Bára nejen obstarávají hudební doprovod, ale účastní se občas cirkusového dění a loutkovým jevištěm jsou jim například klobouky na hlavách. Na závěr se mezi otevřenými stranami Hančina kabátu projde provazochodkyně, cirkus končí, Hanka, Bára a Honza opět usínají. Úsměvné a poetické představení se spoustou vynalézavých „hejblátek“, jak jsme u Hanky zvyklí. Pohladí po duši. A já už se těším, až ho uvidím znovu a zblízka a všechno a nebudou mi v tom překážet záda fotografů.

Alena Exnarová

PRKNA PRAŠTĚLA

PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU

ÚROVEŇ PŘEDSTAVENÍ OCHOTNÍKŮ ZE SEMIL PŘEKROČILA HRANICE REGIONU

Závěrečným hodnocením odborné poroty a udílením cen skončila v neděli 5. března v Tylově divadle v Lomnici nad Popelkou 9. krajská postupová přehlídka ochotnického divadla Jizerské oblasti. Zúčastnilo se jí celkem 5 ochotnických divadelních souborů z Libereckého kraje a jeden z Pardubic. Hlavní cenu a nominaci na přímý postup na Národní přehlídku činoherního a hudebního divadla získal Divadelní soubor PODIO při Kulturním centru Golf ze Semil za hru o svobodném projevu umělců a manipulaci moci od Pavla Kohouta *August, August, august!*

Po nové hudební znělce v pátek 3. března přehlídku slavnostně zahájila starostka města Jaroslava Hynková a předseda oblastního výboru Svazu českých divadelních ochotníků Ladislav Novák. Nejprve se v předvečer na jevišti představil Divadelní spolek E. F. Burian z Tanvaldu s klasickou českou pohádkovou komedií Jana Drdy *Dalská báty, hříšná ves aneb Zapomenutý čert*. Zhlédli jsme poctivě nastudované představení, kde vedle zkušených her-

Z vítězného představení
semilského souboru
August, August, august

ců uspěli též mladší a začínající. Ve hře o potřebě vzájemného porozumění a lásky zejména vynikl svým poselstvím polidštěný čert Vlastimil Hozda, který za svůj herecký výkon obdržel diplom a cenu této přehlídky z dílny sklářského výtvarníka Jiřího Ryby.

Ve večerním čase pak vystoupil domáci Divadelní spolek J. K. Tyl se starší českou veselohrou od Václava Štecha *Třeři zvonění*. Její aktéři adekvátními prostředky představili lehkou komedii o nobilese tehdejší střední vrstvy i to, že stejné problémy se mezi námi vyskytují i dnes. Porota ocenila čistou scénogra-

fii, stylové kostýmy a zejména dobré herecké výkony a kreace. Z nich se nejvíce líbili Renata Tomešová a Josef Šimek, kteří si odnesli ceny a diplomy za herecké výkony. Čestné uznání pak ještě obdržel Vladimír Mařan za stylizovanou scénu.

Sobotní dopolední program zahájil Divadelní soubor (A)maťák z Pardubic dramaturgicky zajímavým ztvárněním poetiky hry Williama Saroyana *Divadlo Svět*. Ukázka metaforického divadla z prostředí opuštěného divadla v bourané části města v němž se ocitá starý klaun, herečka, boxer a další ozvláštnila diváky více slovním, než hereckým projevem. Kvalitní herecká práce byla oceněna zejména u mladé Evy Dolečkové, která získala čestné uznání.

Odpolední představení patřilo Divadelnímu spolku Vojan z Hrádku nad Nisou a jejich současné české komedii od Ivana Krause *Víkend*. V zajímavé hře zaujaly vtipně napsané dialogy, mírně erotický nádech příběhu o manželské nevěře i míra hereckého řešení předlohy. Za přesvědčivé ztvárnění svoji role byl čestným uznáním oceněn manželčin nápadník Tonek Raban.

Častý účastník z předchozích ročníků této přehlídky Divadlo v Roztocké z Jilemnice tentokrát vsadil na ruskou klasiku, když druhý den po svoji domácí premiéře uvedl známou satirickou komedii Nikolaje Vasiljeviče Gogola *Revizor*. Amatérští herci na rozboru představení řekli, že chtěli uvedením této ruské klasiky nastavit ono pověst-

né zrcadlo byrokracií, korupci a kariéru. Na úroveň, která se předpokládá na krajské, byť amatérské přehlídce, však zatím svým nedozrálým představením nedosáhli.

Vše spravilo závěrečné vystoupení Divadelního souboru PODIO při Kulturním centru Golf ze Semil se hrou Pavla Kohouta *August, August, august!* Nápadité představení zaujalo diváky i odbornou veřejnost dokonale zvládnutou podívanou. Metaforický fantazijský svět nebyl jen reprodukcí předlohy, ale odborná porota ve složení Rudolf Felzman, Rudolf Faltejsek a Jan Hlavatý ocenila obrovské nasazení souboru, řadu skvělých nápadů a celkově tvůrčí umělecký počin při poctivě nastudovaném představení o svobodné fantazii světa klaunů v protikladu s manipulací moci. Za svoje vystoupení proto právem získali hlavní cenu krajské přehlídky od Oblastního výboru SČDO za inscenaci této hry, Zdeněk Lindner za režii a Josef Brodský za herecký výkon v hlavní roli a od odborné poroty nominaci k přímému postupu na Národní přehlídku činoherního a hudebního divadla souborů dospělých hrajících pro dospělé.

Letošní přehlídka v Lomnici nad Popelkou ukázala další postup v kvalitě interpretačního umění amatérského divadla Jizerské oblasti, přesvědčila, že potěšení ochotníků hrát pro svoji radost i k potěšení publika má svůj lidský cíl, což je potřeba oceňovat. V neposlední řadě byla pochválena obětavá a nezištná práce pořadatelů a tradičně uznalé obecenstvo, které mělo možnost vidět další plody amatérského umění, včetně výstavy v předsálí od slovenského výtvarníka Júliuse Czemeze, a obohatit tak svůj kulturní život.

Ladislav Kubát

Pozn. red.:

Semilskému souboru a jeho režisérovi Zdeňku Lindnerovi blahopřejeme a do národní přehlídky přejeme ZLOMTE VAZ!!!

MODRÝ KOCOUR 2006

24. – 26. února 2006

Program

Stopa Liberec - Golem
Vydýcháno Liberec - Život jepičí
Artyžok a Dred Náchod
- Lehká zemité plocha
Vosto 5 Praha - Ne Stan d'artní kabaret
Odisea Semily - Alenka v říši divů
Li-Di Liberec - Zastávka
Surya Jawor - Nuda
Divadýlko na dlani M.B.
- Hříza v hájovně
Divadlo konzervatoře Pha
- Ryba ve čtyřech
Walny teatr Warszawa - Kamieniarz
Vyroby si své letadýlko
- Otevřená hodina
Oldstars Praha - Tvář v plameni
Vydýcháno Liberec - Atelophobia
KÚD Liberec - Punk není mrkev
Kamdivadlo Č.Kamenice - Tlalok
Rádobydivadlo Klapý
- Hřbitůvek Ballybeg

Výsledková listina

Šrámkův Písek

1. Dred Náchod - Lehká zemité plocha
2. KÚD Liberec - Punk není mrkev

Náchodská Prima sezóna

Speciální doporučení

Surya Jawor - Nuda

1. Vydýcháno Liberec - Život jepičí
2. Li-Di Liberec - Zastávka
3. Oldstars Praha - Tvář v plameni

Porota: Mgr. Vladimír Hulec, PhDr. Petr Christov, Jaroslav Stuchlík

Modrý kocour do svého nového desetiletí vykročil jako LEV!!!

Občanské sdružení divadelních ochotníků Ústí nad Orlicí a Divadelní soubor Hýbl Česká Třebová ve spolupráci s Kulturním centrem Česká Třebová pořádají za finanční podpory Ministerstva kultury, Pardubického kraje a města Česká Třebová Krajskou postupovou přehlídku amatérského divadla v Pardubickém kraji

ZLOM VAZ po VI.

24. – 26. 3. 2006

Program:

DRAMAŤÁK DMŠJ Pardubice
Patrik Vejrych: PŘECHODNÝ RÁJ
režie: Věra Nováková
(a)maťák Pardubice
podle Vítězslava Nezvala:
HŘÍŠNÁ MANON
režie: Lucie Hašková
DS MLADÝCH Šumperk
Yasmina Reza: OBRAZ
režie: Zdeněk Stejskal
DS ŠOK Staré Město
Agatha Christie:
NEOČEKÁVANÝ HOST
režie: Jiří Ondrouch
MANDATUM Jeseník
Ludmila Liberdová:
V PLAMENECH ČASU
režie: Ludmila Liberdová
MILISLAV Litomyšl
J. Čapoun: STRAKATÁ KOMEDIE
režie: J. Paulová, M.H. Forman
DS J.N. Štěpánka Chrudim
podle M. Fraye:
NENÍ NAD TALÍŘ SARDINEK
režie: Jan Slezák
- Nesoutěžní představení
OSDO Ústí nad Orlicí
Mates Zahálka: O SNĚHURCE
režie: Martin Malínek
DS LYRA - Sekce Jirka Jeseník
R.D.B. Copi: NEZVANÁ NÁVŠTĚVA
režie: Pes Jirka

DOPROVODNÝ PROGRAM:

Výstava ostravského scénografa Alexandra Babraje ve výstavní síni Kulturního centra

Loutkářský soubor Na Židli Turnov

XV. TURNOVSKÝ DRAHOKAM

regionální loutkářská přehlídka
pro Liberecký kraj a Český ráj
Městské divadlo v Turnově
18. - 19. března 2006

Porota:

Štěpán Filčík, Alena Exnerová,
Zuzana Schmidtová

Program:

Divadélko Mytýsek Nový Bor:

Jak se král draka bálLS BOŘI Jaroměř: **Bajaja**

LD Spojáček Liberec:

O dvanácti měsíčkách

LS Na Židli Turnov:

**Jak pejsek s kočičkou
slavili vánoce**

LS Popelka Lomnice n. Popelkou:

O statečné Máne

Malé divadlo Praha:

Zahrada (host přehlídky)

LS Čmukaři + Poli:

Tajemství pohádkových knížek

LS Uzel ZUŠ Chlumeck nad Cidlinou:

**Pohádky s prasátko... a nejen
o nich**

LS Na Židli Turnov:

**Jak pejsek s kočičkou myli
podlahu**

Pampalín 2. ZŠ Turnov:

Čtyřlístek pohádekZŠ Raspenava: **Povídání o psech**

LS Z ranče Wikona:

O víle z našeho rybníka

Loutkářský soubor AHOJ Chrudim

2. KRAJSKÁ PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ

Pardubického kraje
Chrudim 25. - 26.3.2006

Porota:

Alena Exnarová,
Zuzana Novotná, Jiří Kadeřávek

Program:

ZUŠ Na Střezině Hradec Králové,

Jana Kyrálová: **Kaktus**

TEREZKA, Chrudim:

Chytrý chameleon

MIROSLAV ALEXA, Chrudim:

Potrestaný zloděj

KOZLÍČCI, Chrudim:

Dva kozlíci na lávce

LIBOR ŠTUMPF Chrudim:

Pirát Flynt

PRINCEZNIČKA, Chrudim:

Pohádka o...

JIRÍ VENCL, Česká Třebová:

Pohádka o draku Bazilišovi

LS AHOJ Chrudim:

Čertovské pohádky

JAROSLAV FILIPÍ, Chrudim:

Královna koloběžka první

DS OUTSIDER ART, Čáslav:

Golem

LS KACAFÍREK, Chrudim:

Dvanáct měsíčků

LS KACAFÍREK, Chrudim:

Venca přišel z práce

„NÁVRAT?“ ANEB PROČ ZNOVU TRUMF?

Oslavy 680 let od první písemné zmínky o Heřmanově Městci - toto výročí postavilo DS Heřman před úkol přispět k oslavám novým divadelním představením. Byl stanoven závazný termín 30. září 2005. Co teď? Soubor rozprášen po vlastech českých nebo zaneprázdněn rodičovskými povinnostmi. Takové fungl nové divadelní představení chce především čas a ten není. Spásný nápad jako v případě oslav výročí DS Heřman (2003-Blesky paní McWilliamsové) nepřicházel. Až v březnu, kdy se u Rezáčů promítaly videokazety divadelních představení. Trumf byl druhým představením nově utvořeného divadelního souboru Heřman. Ten se po sametové revoluci vytvořil spojením členů původního souboru Heřman a jeho součástí, tzv. studia Viňouš (Z. Nasková, J. Rezáč, J. Rezáčová a M. Dziedzinskyj) a několika středoškoláků - bývalých členů dět-

ského dramatického souboru Heřmanáček, kteří měli zájem hrát divadlo. Tak došlo v roce 1991 k nastudování muzikálu Výtečníci Pavla Dostála.

Zde hráli herci v podstatě sami se - studenty a učitele, takže byli jako ryby ve vodě.

S Trumfem to bylo o dost těžší. Kostýmní komedie a ještě k tomu ve verších. Přes veškeré nadšení a elán se zde projevil nedostatek režijních a hlavně hereckých zkušeností a inscenace zůstala autorovi i divákům mnoho dlužna. Proč to tedy nezkusit po třinácti letech znovu a ten dluh splatit? Vždyť některé myšlenky Krylovova textu jsou stále aktuální. A proč se v dnešní hektické době neodpoutat od permanentní naštvanosti a chvíli se nezasmát? Tak proto je Trumf zase tady. Hrát budou, i když (kromě cara Vakuly) v jiných rolích, převážně stejní lidé jako tehdy. Pamětníci budou moci i srovnávat, ale bavit by se měli i největší škarohlídi. (z programu ke hře)

Premiéra Trumfa 30. 9. 2005

dopadla velmi dobře. Reprízy jsou zatím odloženy, neboť naše dvě ženské postavy Sentimenta, Ivana Kramářová a Černucha, Milena Petržílková zjistily pár týdnů před premiérou, že jsou těhotné a budou na jaře rodit. Tím bohužel padly i případné přehlídky, kam bychom se byli rádi přihlásili. Uvažujeme, že se k Trumfovi vrátíme, jestli to holkám mateřské povinnosti dovolí, a že bychom to někde předvedli.

Jinak pátráme a tápeme, co dál. Času, sil a bohužel už i nálady se často nedostává. Chtělo by to nějakou motivační a potažmo inspirační injekci, silnou vůdčí osobnost do čela. No, nic. Uvidíme!

J. Rezáč - principál

I. POSED VE SVITAVÁCH

27. - 30. 10. 2005

Už se ani nepamatuju, kolikátý ročník POSEDU se vlastně ve Svitavách konal?

POSED aneb Podzimní Setkání Divadel pořádáme již mnoho let.

Letos jsme se vrátili k původnímu záměru setkání, a místo přehlídky divadel se POSED stal opět tvůrčí dílnou - tentokrát rozvrženou do dvou prodloužených víkendů v říjnu a v listopadu 2005.

Pavol Stolárik a Matija Solce z Fekete Seretlek

Téma dílny: Hudba jako východisko bylo současně i domácím úkolem pro každého, kdo se chtěl dílny zúčastnit - ať už to byly soubory, skupiny nebo jednotlivci. Mohlo se jednat o krátké pohybové, výtvarné nebo divadelní asociace, v rozmezí dvou až třiceti minut, jejichž základem a východiskem byla hudba. Tato minipředstavení se pak měla stát podkladem pro další práci v tvůrčích dílnách.

První prodloužený víkend byl pojat jako česko-francouzská divadelní dílna aneb setkání francouzského souboru Bas les Pattes a Dramatické školičky. (Přátelské vztahy jsme navázali před dvěma lety, kdy hrál soubor Bas les Pattes ve Svitavách poprvé a od té doby se vzájemné vztahy mezi oběma soubory prohlubují... K setkání ve Svitavách jsme tentokrát přizvali další spřátelené středoškolské soubory z Prahy a z Roztok u Prahy.)

Dílnu zahájilo ve čtvrtek večer 27. 10. v divadle Trám inspirativní představení, KRINOLÍNA, Isabelly Durant, která je dlouholetou vedoucí souboru Bas les Pattes. Jednalo se o pozoruhodné autorské loutkové divadlo jedné herečky. Pátek dopoledne byl pak věnován předvedení domácích úkolů jednotlivých souborů a skupin. Samotné nás překvapilo, jak bylo téma Hudba jako východisko inspirativní. Shlédlí jsme celkem devět vystoupení (Divadlo bez slovníku

z Roztok u Prahy, Praští Křupani z Prahy pod vedením Mirky Vydrové, dále Bas les Pattes pod vedením Isabelly Durant a skupiny Bedřichové, Idy a Otík, Bruncvíkové, Tlupatlapa a Skoky vedle pod vedením Michala Kadlece a Jany Mandlové z Dramatické školičky Svitavy).

Samotné tvůrčí dílny se lektorsky ujal Matěj Šefrna, který nejen moderoval diskuse nad domácími úkoly, ale také vedl třídní dílnu na dané téma. A víc než dobře. Výsledek společné práce jsme pak předvedli v divadle Trám v neděli 30.10. dopoledne.

Ale to poněkud předbílám.

Musím se ještě zmínit o večerních inspirativních představeních a koncertech, které dílnu doprovázely.

O Krinolině jsem se již zmínila, v pátek 28.10. večer jsme pak viděli dvě představení Divadla bez slovníku Apples a Yourneys, dále vystoupení Matiji Solce ze Slovinska s představením Pulcinella a na něj navazující koncert Fekete Seretlek. Matija Solce a Pavol Stolárik z Fekete Seretlek mohou za to, že jsme šli spát až ráno. Jejich koncert snad ani neskončil, jen plynule přešel v jamování a tak se zpívalo a tančilo až do rána. Hezké to bylo.

Sobota 29.10. dopoledne a večer už

Ilustrační foto

nebyla tak bouřlivá.

Přijela Hanka Voříšková a něžně zahrála svou Grónskou písničku. Stokrát? Padesátkrát? Tricetkrát? Tak nějak. Na ni navazovalo Dočasné duo Žamberk. Stejně milé a něžně rozverně hudební vystoupení Oli Pao Ptáčkové a Johy Vano. (Pod pseudonymy se skrývající Oliny Strnadové a Johanky Vanousové.)

A to se již dostávám k závěru inspirativních vystoupení. Postaral se o ně DJ Mateřidouska neboli Honza a Bára Kratochvílovi se svým akustickodýdžejovským projektem. Možná by i oni v Trámu jammovali do rána, ale nemohli. Spěchali se převléknout, aby mohli hudebně a divadelně doprovodit poslední představení večera Mini-cirkus Hanky Voříškové.

Všichni jsme se namačkali na jeviště divadla Trám, dýchali si za krk a se zatajeným dechem sledovali miniaturní cirkusové představení panáčků a zvířetek Hanky Voříškové.

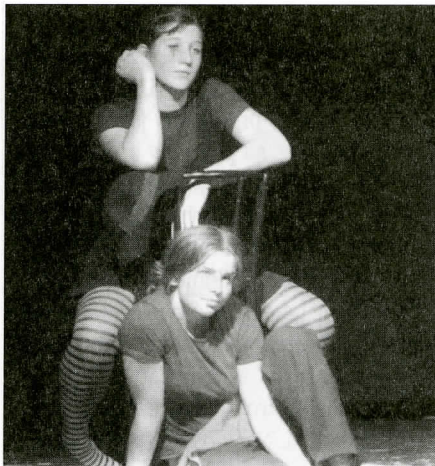
Závěrečné předvedení výsledků práce tvůrčí dílny s Matějem Šefrnou v neděli 30. 10. bylo nazváno Šum ptáčích křídel a tak trochu vypovídá i o celé atmosféře dílny. Ukázalo se, že hudba může být nejen východiskem, ale také prostředníkem k dorozumění mezi lidmi (zvláště při jazykových bariérách). Když jsme se s Francouzi loučili, rozuměli jsme si. Slovy i beze slov. V dále jsme zaslechli šum ptáčích křídel...

Jana Mandlová

Pohled z II. Posedu

17. - 20. 11. 2005

Ještě ani nestačilo spadat všechno listí ze stromu a na dveře divadla Trám zaškrábal červotoč. Zprvu jsem si ho ani nevšiml, ale pak jsem ho našel po sluchu. „Prý tady máte nějaký posed. Tak vám to jdu omrknout,“ pravil a ani nepočkal na pozvání. „No moment, Posed - to je Podzimní Setkání Divadel. Žádná chatrná dřevěná konstrukce na kraji lesa. Nic takového tu u nás nenajdete,“ řekl jsem mu. „To nevadí, já se vrátu kamkoliv. Mně je to celkem jedno.“ Sta-

**Divadlo bez slovníku
Apples a Yourneys**

čil jsem ještě zaslechnout z hloubi divadla a vícekrát jsem ho už nespatriil. „No nazdar,“ pomyslel jsem si, „to ten druhý Posed pěkně začíná.“

Ale netrvalo dlouho a na tuhle příhodu jsem pod návalem pozitivních zážitků a pocitů zapomněl. Toto letos už druhé podzimní setkání divadel a divadelníků začalo 17. 11. v podvečerních hodinách koncertem Petra Váši a Těch Syčáků. Lepší začátek jsme si ani nemohli přát. Pan Váša, jenž byl zároveň lektorem našeho divadelního semináře, obsáhl totiž ve svém koncertu celé téma našeho divadelního semináře beze zbytku. Téma znělo: Hudba jako východisko.

Během následujících dvou dnů se účastníci semináře scházeli v divadle Trám a snažili se na tomto tématu pracovat. Začalo se na samém úpatí fyzického básnictví, jehož je alespoň u nás pan Váša otcem. Koncentrace na vlastní tělo, snaha o odrušení přímého vlivu myšlenek na naše fyzické a konání a přecházení ze stavu „jsem pouhé tělo“ do stavu „jsem normální uvažující jedinec“. Posléze se seminaristé začali zabývat elementárními zvuky a jejich rozvíjením, na což navázalo vytváření zvukových krajin. (Pěkně od pravěku až po moderní urbanistickou krajinu.) Druhou stranou těžce mince bylo, nechat se obklopit nějakou konkrétní zvukovou krajinou (ať už kolegy vytvořenou nebo reproduktovanou), vnímat ji a vytvářet

si jejím prostřednictvím co nejdetailnější představy. (V tuto chvíli nám posloužil bohatý archiv zvukových obrazů nasnímaných lektorem.) Po této fázi se seminaristé dostali k artikulované řeči. Přes jednotlivé souhlásky, ať už doprovázené pohybem či bez, přes „svojistinu“ až k řeči melodizované.

Ukázalo se, že dva dny jsou na takto široké téma žalostně málo, a tak se výsledné představení, které mohlo být završením celé dílny, nekonalo. Ale i tak si myslím, že účastníci dílny odcházeli spokojeni a plni dojmů.

Osobnost Petra Váši není potřeba nějak zvlášť představovat. Pro zájemce snad připojím jen odkaz na jeho internetovou stránku, kde se dá lehce zjistit, vše, co jste o něm chtěli vědět, ale báli jste se zeptat: www.petrvasa.cz. Připojím snad jen pár osobních postřehů. Jakkoliv Petr Váša působí na zvukových nosičích a na jevišti jako velký extrovert, v osobním kontaktu se jeví spíše jako vřidný, skromný a možná i trochu plachý člověk, který nemá potřebu stavět každému na odiv své úspěchy. Teprve v průběhu všech hovorů, kterých jsem se účastnil, jsem si uvědomil, jak moc moudrý je to člověk. Jeho přehled a šíře jeho zájmů mi asociovali dávný pojem ze školních učebnic - renesanční člověk. Myslím si, že ta analogie není úplně od věci.

Nutno ještě podotknout, že celá dílna měla ve večerních hodinách svůj doprovodný program. Začal ho sám Petr Váša, jak už jsem uvedl výše. Dále zde vystoupil Rudy Linka, který po delší době zavítal opět do České republiky se svým triem. Podle renomovaného amerického časopisu Downbeat je to jeden z deseti nejlepších kytaristů na světě. Očekávali jsme mnoho, ale to, co se událo na improvizovaném jevišti naší hudební kinokavárny, předčilo všechna naše očekávání. Pan Linka střídal standarty s vlastním repertoárem z posledního alba TRIP, který si ovšem s přejatými skladbami nijak nezadal. Návštěvníci mohli slyšet moderní akustický jazz, jemuž dominovala Linkova kytara Gibson a zvonivá hra bicích podbarvená hlubokými tóny kontrabasů. V Linkově sólech

se odrážela čirá radost ze hry, nespoutanost a neohraničenost jazzu a hlavně obrovský nadhled, který byl patrný z každické fráze. Pánové a dámy – tohle byl pohled na jazzový Olymp.

Poslední doprovodnou akcí byl koncert fusion kapely Facing West Trio, která rozhýbala svým moderním a eklektickým pojetím jazzu, jenž vstřebává prvky rocku, funku a latinskoamerické hudby, většinu osazenstva kinokavárny. Spát se šlo až v brzkých ranních hodinách.

Loučení probíhalo ve znamení sentimentu. (Jak taky jinak?) Příjemné pocity ve mně přetrvávaly ještě pár dní po skončení celé akce. Jen kdesi v hloubi duše se mi uhnízдила nepřijemná myšlenka, kterou jsem stále nemohl dostat na světlo světa. Přemýšlel jsem, až pod mnou podlaha našeho divadla Trám hlasitě oddechovala. „Aha, ten červotoč!“, konečně mi to došlo. A šel jsem tiše zaklepat na trám...

Michal Kadlec

LZE VSTOUPIT DVAKRÁT DO TÉŽE ŘEKY ?

Na počátku sedmdesátých let vznikly v okrese Pardubice tři divadelní festivaly. Jeden z nich byl určen nejen nejmladšímu publiku, ale i nejmladším „hercům“ a tak jsme ho tehdy nazvali „DĚTI DĚTEM“. Jednalo se vlastně o okresní nepostupovou přehlídku, na které se však přesto udělovaly některé ceny. Tou nejprestižnější a zároveň velmi specifickou byla cena za prosazování moderních postupů při práci s dětským divadelním souborem. Dnes nám to připadá jako samozřejmost, ale tehdy bylo běžné, že se mnohdy kladl daleko větší důraz na to, jak je dětský herec maskován a co má na sobě, než jak a o čem hraje. Vždyť s výchovou dramatickou hrou se teprve začínalo a většinu dětských divadelních „kroužků“ vedli členové tradičních ochotnických souborů,

kterí do práce s dětmi přenášeli postupy, na něž byli dlouhá léta zvyklí ze své vlastní tradiční činnosti.

Pro místo přehlídky jsme zvolili Sezemice, obec na půl cesty mezi Pardubicemi a Holicemi, jež byla proslulá svým více než stoletým ochotnickým souborem. Naštěstí místní ochotnický režisér pan učitel Pánek patřil právě mezi ty duchem mladé tvůrce, kteří pochopili, že dítě na jevišti není jen živou loutkou, ale je schopno tvořivé hry, která má ke staromilskému ochotničení hodně daleko. Nebylo také náhodou, že zmiňované ocenění za práci se svým souborem několikrát získal.

Přehlídka byla velkou příležitostí prověřit v praxi názory na dětské divadlo pro vedoucí dětských souborů při obou tehdejších pardubických lidových školách umění. K nim se časem přidala i LŠU Holice, hrát jezdily i děti z Přelouče, Opatovic nebo Choltic, pro něž byla přehlídka většinou velkou inspirací pro další vývoj.

Pozoruhodné bylo i zapojení místních pořadatelů, neboť na přípravě přehlídky se společně podílela i tehdejší samospráva, škola, jakož i tamní spolky, případy řečeno dnešní terminologií „sponzoři“. To vše ve spolupráci s tehdejší Okresním kulturním střediskem a dalšími okresními orgány. Není bez zajímavosti, že na prknech sezemického divadelního sálu „U labutě“ (Shakespeare by měl z toho názvu jistě radost) dělali jedny ze svých prvních divadelních krůčků například dnešní ředitel Východočeského divadla v Pardubicích Petr Dohnal (Doktor Bolíto v dramati-zaci známé anglické pohádky) nebo televizní hlasatelka Jolana Voldánová (Drak Mrak v populárním Míčku Flíčku).

Autor těchto řádků byl tehdy začínajícím učitelem na LŠU Pardubice-Polabiny, s vlasy až na ramena, nekompromisními názory na divadlo (nejen to hrané dětmi), režisér, scénárista, organizátor a vůbec provokatér. Přehlídku spoluzakládal, nevynchal jediný ročník a se značnou lítostí vzal na vědomí, že po roce 1990 nastala jiná doba a na sezemickou přehlídku se nedostávalo času ani jemu, ani ostatním. Tím více ho

nadchla myšlenka, se kterou přišla Majka Schillerová, duše dnešní sezemické kultury, zastupitelka, manažerka a hlavně žena, která sama před léty na přehlídce jako dítě v Páňkově souboru hrála – totiž, že je třeba „Děti dětem“ v Sezemicích po letech obnovit. A jak Majka řekla, tak i udělala. Přesvědčila místního pana starostu (který ostatně přehlídku také ještě velmi dobře pamatoval), získala krajský příspěvek, místní sponzory i podporu základní školy. Přestože podzimní termín nebyl z hlediska přípravy pozvaných souborů nejideálnější, překonala i tyto nástrahy a v Sezemicích se opět celý týden hrálo. Renomování kritici si sice stačili všimnout, že úroveň mnohých představení byla někdy i nižší než laťka, na kterou se přehlídka dostala před patnácti lety, ale není divu. Na mnohých školách se vyměnily ne jedna, ale až dvě či tři generace vedoucích, kontinuita byla přerušena. To ale nepovažuji v tuto chvíli za podstatné. Důležité pro mne je, že se začalo znovu a hlavně že se bude pokračovat. Výsledky se jistě časem opět dostaví.

Miloslav Kučera

DĚDEČEK ANEB MUSÍME TAM VŠICHNI (OD VAMBERECKÝCH OCHOTNÍKŮ)

V rámci týništského podzimu 2005 odehrál vamberecký soubor Zdobničan představení Dorotka a Pentlička. Byla to derniéra inscenace klasické pohádky pro děti, tedy takové, nad kterou někteří z divadelníků tak trochu ohruňují nos. Zdá se jim již nemoderní a nepřínosné uvádět taková představení. Scéna i kostýmy jako v 19. století, vodník a čarování, černobílé charaktery, misanscéna bez invence, režie bez nápadu a tak dále.

Já sám fandím moderním postupům na jevišti a myslím, že právě amatérské scény byly, jsou a snad i budou vždycky

nositeli nových proudů v dramatickém umění. Jistě. Ale ne všechny a ne vždy. Takové snahy musí mít oporu jednak ve stabilním souboru, který má schopnosti (a je ochoten) k nějakému experimentu, a potom také, a to hlavně, musí mít někoho, kdo je alespoň poněkud poučen v divadelní teorii, má zkušenosti a přehled a ví co chce.

Takového člověka ale Zdobničan nemá. Jeho dlouholetá praxe v každé sezóně uvést jednu inscenaci pro děti je bezesporu záslužná a tato představení jsou malými diváky vesměs vřele přijímána. Soubor se v poslední době potýká s nedostatkem členů – tedy takových, kteří mají možnost a chuť aktivně pracovat. Nadějně se rýsuji spolupráce ochotníků té dříve narozené generace skončila jenom tou nadějí. V současné době má spolek také jen jednoho režiséra, jehož ambice k experimentu jsou minimální. Ale v poslední době se rýsuje možnost, že se režijně prosadí jedna zkušená členka souboru, je možno, že se vrátí i zkušený Vlastik Procházka, a tak se v tomto směru blýská na nové časy.

Skupina, která se částečně vyčlenila a uvedla v mnoha reprízách autorskou inscenaci *Templář*, měla k jistému experimentování chuť i prostředky, ale nyní se z časových důvodů na dlouho, ne-li navždy, odmlčela. Hra *Dědeček* aneb *Musíme tam všichni vambereckých ochotníků* se přes všechny nahore uvedené problémy povedla. Mnoha potlesky na otevřené scéně byli odměněni herečky i herci Alena Joachimsthalerová, Zuzana Doležalová, Lucka Vodáková, Ivana Lébllová, Radka Rochlová, Libor Ehl, Standa Geba, Olda Plašil. Při jediném výstupu číšníka v podání Ládi Píseckého diváci doslova plakali smíchy a svým aplausem ho tak vyvedli z míry, že se uplatnila i náповěda Tereza Zimová.

Režisér představení, Olda Doležal, si poradil s obtížemi při obsazování rolí i problémy při zkouškách a podařilo se mu vytvořit svižné a vtipné představení, kterému se dalo vytknout snad jenom časté přerušování zatahováním opony při přestavbách, které narušovalo plynulost, tempo a kontinuitu před-

Divadlo v Broumově

stavení. Ale už originální začátek nástupem policisty (Olda Plašil) z hlediště přivedl diváky do té správné nálady a všechny další výstupy ji jenom zvyšovaly. A když v posledním výstupu vydechne Samcová (Alena Joachimsthalerová) svoje „maminko!“ na nastávající tchýni a zločinná Angelika (Lucka Vodáková), již zatčená, se pokusí „čórnout“ umělou květinu, no to už diváci pro slzy smíchu ani pořádně neviděli.

Nesmíme zapomenout ani na výborný výkon Libora Ehla v roli Samce. Byl to pro něj hereckou hantýrkou „protiúkol“ (hrál postavu, která se s jeho věkem ani naturelem vůbec neshoduje), ale vyrovnal se s ním na nejvyšší možné úrovni. Nemůžeme dále rozebírat každou jednotlivou roli, ale není to ani nutné – hlavní je, že vzhledem k výše zmínovaným obtížím podal celý soubor obdivuhodně vyrovnaný výkon, za který zaslouží uznání a který bude jistě dostatečným povzbuzením do další práce.

Vamberečtí divadelníci mají i své nové internetové stránky:

www.ochotnici-vamberk.cz.

Jsou ještě neúplné, ale už je vidět, že se povedly. Na nich je možno se dočíst o historii souboru, jeho současných aktivitách i plánech do budoucna. K těm patří nazkoušení nové pohádky *Čert a Káča*. A zase to bude klasika a doufejme, že povedená. Režie se ujme právě ta

nová režisérka souboru – Alena Joachimsthalerová.

Přes všechny nesnáze se souboru stále daří dělat to, proč vlastně existuje: hrát divadlo pro radost divákům i sobě.

K. Uhlíř

DIVADLO V BROUMOVĚ SE PROBUDILO A ŽIJE

Broumovské divadlo oslavilo na podzim 200 let! Oslavy byly vskutku velkolepé. Proběhly 9. - 11. září na broumovském náměstí. Představily se soubory, které předvedly *comedii dell'arte*, pouliční divadlo, frašky. Většinou to byli hosté. Pouze v sobotu vystoupil místní loutkový soubor BRUM s pohádkou *O Kašpárkovi* a dětský soubor NE.DIV.SE. s parodií na „velké divadlo“. Proč nyní píšu o oslavách, které proběhly v září? Čekala jsem. Jaká je to oslava divadla, když místní amatérský soubor chybí? Chyběl! Starostka Broumova, paní JUDr. Růčková, oslovila místní známé i dosud neznámé „herce“ a **zrodil se soubor WOKNO, který nacvičil hru A. Jiráka Lucerna**. Režie se ujal herec a režisér pan Jan Holek. A tak se i v Broumově 17. února svítilo ostošest. Premiéra se povedla, a tím je i napsána

formální tečka za oslavami. Fakt dobré!

Smekám před těmi, kteří stáli na prknech poprvé, včetně paní starostky. Ocenění patří i těm, kteří tam stáli již poněkoliště a u všech doufám, že to nebylo naposledy, že se natolik poddali vůni šminek a světlu reflektorů a celého divadelního napětí, že je ještě v nějaké další hře uvidíme. Celkový dojem byl výborný a byla by škoda hraní nechat. Pojetí nepostrádalo humor, takže jsme se opravdu bavili.

Dá se říci, že hodně lidí v Broumově divadlem žije. Další soubor pod vedením Pavlíně Rainové připravil průřez muzikály pod názvem „Muzikálové střípky 2“. Zpěv byl na opravdu profesionální úrovni a celému představení nechyběly nápady výtvarné a byla použita i videoprojekce.

Do divadelního dění se zapojuje i DDM Ulta, kde pracují 4 dětské a mládežnické divadelní soubory. Na květen je naplánována nesoutěžní přehlídka souborů do 18 let s polskou účastí. Ale o tom až příště.

Ráda bych i za několik dalších měsíců napsala, že divadlo v Broumově se probudilo a žije.

*Dáša Židová
(vedoucí souboru NE.DIV.SE.)*

CIRKUS V DIVADLE MINOR

Poslední únorový víkend si v pražském divadle Minor daly sraz loutky, bábký a báboše. Lalky letos nejlépe, vyslaly za sebe jen „živáky“ v podobě dvou studentek divadelní vědy z Varšavy. O čem je řeč? O Přehlídce sólové tvorby pro děti, jejíž čtvrtý ročník se letos uskutečnil 23. - 26. 2. 2006 v divadle Minor, v Maďarském kulturním středisku a v Divadelním ústavu v Praze.

Letos podruhé se Přehlídka konala za účasti souborů ze země Visegrádské 4 a podruhé pod záštitou českých center mezinárodních nevládních organizací UNIMA a ASSITEJ. Vedle mikro-cirkusu

Stop Andráse Lénárta z Budapešti rozbila v Minoru svůj Mini-cirkus Hana Voříšková z Chocně, a to za pomoci Báry a Honzy Kratochvílovic. Jiří Polehňa z Hradce Králové s asistentkou Magdalenou předvedli zahraničním hostům několik děl rodinných kachních pout pod názvem Znáte Kačenku? A Jaroslava Holasová z Václavic přivezla do Prahy včerejší kaši, kterou spolehlivě přilepila pozornost publika ke své inscenaci Hrnečku, vař! Jarka po představení ještě připravila pro děti dílnu s prstovými maňásky. Mezi devíti inscenacemi Přehlídky se ty z východních Čech rozhodně neztratily, a doufáme, že příští rok to bude stejné.

-kač-

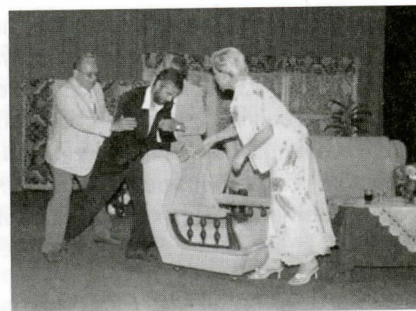
OCHOTNÍCI V NOVÉ VSI NAD POPELKOU OBNOVILI ČINNOST

a své představení přihlásili na přehlídku v Miletíně. A protože jsem o souboru FRK v živote neslyšela, požádala jsem vedoucí souboru o pár slov. Těšíme se na setkání se souborem v Miletíně, těšíme se na další spolupráci.

-ng-

O našem souboru není mnoho co psát. Svoji činnost jsme obnovili po patnáctileté pauze. Převzala jsem pomyslnou štafetu po mém otci a dědovi, kteří dlouhá léta režírovali ochotnický soubor, v té době Slovan, v naší vsi.

Od dětství jsem byla v divadle doma. Když soubor Slovan ukončil svou činnost, vstoupila jsem do DS Tyl v Lomnici n. Pop., jehož členkou jsem dodnes. Dlouho jsem koketovala s myšlenkou začít zase tady hrát a založit nový soubor. Bohužel zájem lidí, i bývalých divadelníků, byl k mému překvapení malý. Už jsem to chtěla vzdát, ale podpořila mě jedna bývalá herečka, jejíž celá rodina také hrávala divadlo. Sehnala chybějící herce a loni v dubnu

Mrtvý přišel na návštěvu

jsme začali zkoušet kriminální komedii H. Eckerta, Mrtvý přišel na návštěvu. Dalo to hodně práce. Režii jsem dělala prvně a polovina souboru začínala poznávat práci na jevišti. Všichni jsme udělali ohromný kus práce. Velkou měrou také přispěl autor hudby, která celkovou úroveň představení velmi pozdvihla. 5. listopadu 2005 jsme měli premiéru. Vydali jsme k této příležitosti i CD, které jsme před začátkem představení pokřtili. Také jsme připravili výstavu fotografií, popisující minulé léta ochotnického divadla u nás. Hra měla velký úspěch, přišlo přes tři sta diváků. Divadelní hra měla 2 reprízy v okolních obcích, další bude koncem dubna. Nyní nacvičujeme pohádku. Přišli mezi nás noví herci, což mě pochopitelně moc těší.

Divadelní soubor FRK je členem Svazu českých divadelních ochotníků Jizerské oblasti. Jeho ambicí je nejen prezentace vlastní činnosti, ale snaha přispět k oživení společenského života v naší oblasti, spolupracovat s ostatními spolky. Již jsme na našich prknech přivítali dva soubory, v dubnu bude další akce. Tentokrát se představí Pražská komorní zpěvohra lidovou operetou „Na tý louce zelený“.

Domnívám se, že účast na Vaší přehlídce v Miletíně by pro nás znamenala motivaci do další práce, hodnocení poroty by nám pomohlo vyvarovat se příště možných chyb.

Věřím, že se Vám naše představení bude líbit a navážeme tak novou příjemnou spolupráci. Těším se!

Ivana Nosková

POLIČTÍ OCHOTNÍCI

NA KONCI
A ZAČÁTKU (TISÍCILETÍ)

DS Kolár Police nad Metují, který jistě patří ke kvalitním ochotnickým souborům, i když početně malým, pomáhá držet vysokou laťku ochotnického divadla v našem kraji. Soubor má mnohaletou tradici. Popsat jeho veškeré aktivity a realizované hry by vydalo na pořádný sborník. Proto se tentokrát zaměříme na jeho činnost od roku 1989 až do současnosti.

V rámci 42. Polických divadelních her (PDH) dne 12. 11. 1989 vystoupili poliční ochotníci s pohádkou Jana Jílka "HLOUPÝ HONZA", kterou režírovala Ivana Richterová spolu s režisérem-benjamínkem Jaroslavem Součkem. Na jevišti se objevilo několik nových tváří. Doslova pár dnů po tomto představení přišla tzv. „sametová revoluce“ a s ní dalekosáhlé změny politického systé-

mu, které zasáhly doslova a do písmene do všech oblastí života Čechů a Slováků.

Samozřejmě vtrhla i do kulturní sféry a s ní související amatérské divadelní scény. V důsledku těchto vskutku bouřlivých změn v následujících letech začíná všeobecně české ochotnické divadlo zacházet na úbytě. Lidé se začínají angažovat ve veřejném životě, vrhají se do politiky, začíná vznikat vrstva podnikatelů, zanikají a zároveň vznikají nové pracovní příležitosti, objevuje se možnost cestování po světě – zkrátka a dobře lidé objevují čtyřicet let nepoznané. A na divadlo tak trochu nezbývá čas. Nejinak je tomu i v Polici nad Metují.

Není tedy divu, že na 43. PDH (1990), které byly uspořádány dokonce k 50. výročí otevření Kolárova divadla, polický spolek chyběl.

O rok později stagnující ochotnickou aktivitu rozčeřilo nastudování pohádkové hry Jaromíra Sypala „Z PEKLA ŠTĚSTÍ“ pod taktovkou Ivany Richterové s dětským souborem. Vzniklo půvabné dílko, se kterým se Poliční zúčastnili Východočeské přehlídky dětských ama-

térských souborů v Ústí nad Orlicí.

A naplňují se slova z úvodu – následující tři roky se činnost polických ochotníků zastavuje. Z významnějších událostí tohoto období připomeňme v lednu 1992 převedení správy budovy Kolárova divadla od ZV OS Kovopol, a.s. pod město Police nad Metují a v květnu 1993 ukázka rekonstrukce válečné epizody (z r. 1866). Tato ukázka, uspořádaná Polickou ostrožtelecskou gardou v rámci oslav 740 let založení města Police, probíhala u hostince Krčma a podíleli se na ní i někteří členové divadelního souboru.

Přichází rok 1994, kdy po čtyřech letech řešení zásadních otázek lidem začínají chybět chvíle oddychu a odreagování od všedních problémů. Někteří znovu objevují kouzlo ochotnického divadla. Vytváří se „zdravé, silné, mladé“ jádro nového Divadelního souboru Kolár. Vedle režiséra Jaroslava Součka to jsou: Jiří Trnovský, Jan Antl, Jiří Škop, Ivo Hambálek, Petr Scholz, Aleš Trnovský, Ota Maryška, bratři Kovaříkové, a Václav Máslo.

Tento kolektiv spolu se zkušenými ochotnickými „harcovníky“ Tomášem Součkem, Ivanou Richterovou a Miroslavem Lelkem (členem hronovského ochotnického spolku) připravil 26. 11. 1994 premiéru inscenace klasické ruské komedie N. V. Gogola „REVIZOR“. Představení se setkala s velkým ohlasem nejen u polického publika. Vždyť s tímto představením dosáhla met nejvyšších: odborná porota delegovala „Revizora“ na Národní přehlídku českého amatérského divadla v Třebíči v květnu 1995. Divadelnímu souboru Kolár se tento husarský kousek podařil za celou svoji historii vůbec poprvé! O úspěšné reprezentaci svědčí zde udělená Cena za nejlepší ženský herecký výkon, kterou obdržela Ivana Richterová za roli hejtmanky ženy Anny.

Od května do září 1995 bylo Kolárovo divadlo uzavřeno, aby mohla být provedena rekonstrukce jeviště včetně jevištních tahů, závěsů a horizontu. 48. PDH konané v tomto roce nastolily bohužel (na dobu čtyř let) trend, kdy se v jejich rámci uvádělo minimum ochot-

Rok 1994.

**Klasická ruská komedie N. V. Gogola "Revizor",
s tímto představením dosáhl soubor met nejvyšších.
Odborná porota delegovala "Revizora" na Národní přehlídku
českého amatérského divadla v Třebíči v květnu 1995.
Divadelnímu souboru Kolár se tento husarský kousek podařil
za celou svoji historii vůbec poprvé!**

Představitel Podkolatova
Jiří Trnovský na snímku s Teklou - Ivanou Richterovou

nických představení.

30. 4. 1996 polický soubor uvádí pohádkovou komedii pro dospělé od Jana Drdy „HRÁTKY S ČERTEM“ v režii Jaroslava Součka. S touto hrou také účinkoval v předvečer zahájení 66. ročníku Jiráskova Hronova a všichni členové souboru měli tu čest zapálit Oheň přátelství v Jiráskových sadech. Přestože se toto nastudování setkalo převážně se zápornými kritikami, publikum je však přijalo vděčně (jak už to bývá) a hra se hrála celkem 8x.

Ještě v témže roce v srpnu, se většina členů souboru herecky podílela na předvedení ukázky historické bojové scény na lukách Nebíčka, pořádané Polickou ostrostřeleckou gardou.

25. 10. 1997 poliští ochotníci zahajují výroční 50. PDH premiérou komedie Williama Shakespeara „MNOHO POVYKU PRO NIC“ v režii Jaroslava Součka. Premiéra se vyvedla a byla velmi příznivě přijata polickým publikem. S tímto představením se DS Kolár zúčastnil Východočeské přehlídky amatérského divadla v Červeném Kostelci, kde získala cenu za vedlejší ženskou roli Ivana Richterová. Rolí Beatrice zde více než úspěšně debutovala Květa Vídeňová. Perličkou je, že odehrála premiéru

a první reprízu (v pátém měsíci těhotenství), porodila dceru Květušku (mezitím ji zdárně zastoupila Věra Kříčková – posila z hronovského souboru) a poslední představení už zase hrála v plném nasazení! Tomu se říká „dýchat pro divadlo“.

Po roce pauzy realizuje režisér Jaroslav Souček čtvrtou inscenaci „znovu-obnoveného“ souboru – a opět Rusko, opět komedie, opět Gogol – ŽENITBA. Podle většiny věrných fanoušků polického ochotnického divadla jejich diváky nejúspěšnější hra. Premiéra dne 30. října 1999 zahajovala 52. PDH a setkala se s bouřlivým přijetím. Komedie o nepovedených námluvách čtveřice bizarních nápadníků soupeřících spolu o ruku slečny Agáty dala naplno vyniknout již vyzrálým hereckým osobnostem, které svůj talent zúročily v přesně vypočítaných humorných situacích. Představitel Podkolatova Jiří Trnovský byl oceněn na Východočeské přehlídce amatérského divadla v Červeném Kostelci Cenou za hlavní mužský herecký výkon.

Na Ženitbu pak volně navazovaly Čechovovi NÁMLUVY, opět v režii Jaroslava Součka. Toto představení získalo hned několik ocenění. Na Zemské pře-

hlídce divadla jednoho herce a jednoaktových her v Moravské Třebové v roce 2001 získalo hlavní ocenění a bylo nominováno na Národní přehlídku divadla jednoho herce a jednoaktových her do Holic. Zároveň na této přehlídce byl oceněn Jiří Trnovský za herecký výkon. V Holicích pak porota předala Jaroslavu Součkovi cenu za režii.

Podobného úspěchu se dočkala starofrancouzská fraška MISTR PETR PLETICHA, v režii Petra Scholze. Na Zemské přehlídce divadla jednoho herce a jednoaktových her v Moravské Třebové v roce 2002 získalo hlavní ocenění a bylo nominováno na Národní přehlídku divadla jednoho herce a jednoaktových her do Holic. Ocenění získal Jiří Heřman Škop za herecký výkon v roli Petra Pletichy a Filip Fík Kovařík za herecký výkon v roli Matěje Kubásky. Bohužel Holičtí pořadatelé pak DS Kolár jaksí na svoji přehlídku zapomněli pozvat a proto se toto představení v Holicích nehrálo... Jiří Heřman Škop byl mimo jiné oceněn za svůj herecký výkon i na Východočeské přehlídce amatérského divadla v Červeném Kostelci

Píše se rok 2003 a poliští získávají diváky i odborné poroty hrou Branislava Nušiče TRUHLÍČÍ POZŮSTALÍ. Toto představení mělo 17 repríz!

Vedle „dospěláků“ vznikl také dětský soubor „Za pokus to stojí“, který vedou Vilma a Petr Scholzovi. Tento soubor zatím uvedl Tři hry (zaměřené na rozvíjení dětské fantazie) od Jaromíra Sypala KOUZELNÍK DIK a KORÁB RACEK. A od Miloše Macourka hru JEDNIČKY MÁ PAPOUŠEK. S představením KORÁB RACEK se zúčastnili Východočeské přehlídky dětských amatérských souborů v Hradci Králové.

V současné době se DS Kolár Police nad Metují objíždí města a vesnice s komedií NĚKDO TO RÁD HORKÉ, kterou na motivy Roberta Thorena napsal Peter Stone.

Jak se zdá, přes všechny časové problémy, které dnešní doba přináší, v Polici nad Metují je stále nadšení a chuť dělat divadlo. A to je jen a jen dobře.

Petr Scholz

Loutkové divadlo
Martínek Libáň
pořádalo tradiční
**PŘEHLÍDKU
LOUTKOVÝCH HER**

4. – 25. března

Program:

Divadlo eMILLION Větrný Jeníkov

Žižka u hradu Rábí

Divadlo Z pudy Klášter Hradiště

Z pohádky do pohádky

Divadlo Martínek Libáň

Kašpárek v moci duchů

Divadlo M. Kopeckého

Vyprávění starého stromu

Divadlo Kováček Praha

Ostrov splněných přání

Společenský dům JILM Jilemnice
pořádal

12. ročník divadelního festivalu

**BŘEZEN
– MĚSÍC DIVADLA**

3. – 30. března

Jilemnické publikum si vybíralo z pestré nabídky amatérských i divadelních představení

DS Vicena Ústí nad Orlicí

Hrdý Budžes**Velká zebra** v podání herců Ondřej

Vetchý, Kateřina Hrachovcová, Nela Boudová aj.

DS J. K. Tyla Lomnice nad Popelkou

Pohádky z Krakonošovy zahrádky

DS J. K. Tyla Hořice v Podkrkonoší

Nebe na zemiDivadlo B. Polívky, Divadelní společnost Frída – **Reality Show**

DS MěKS Červený Kostelec

Lhář

DS KOLÁR Police nad Metují

Někdo to rád horké

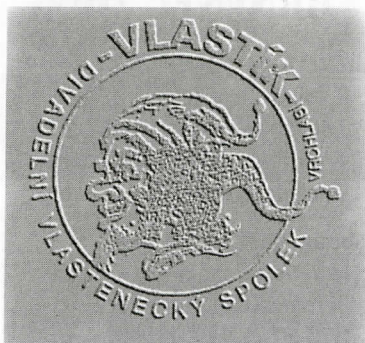
Divadlo v Roztocké, Jilemnice

Revizor

a na závěr festivalu

Světlem muzikálů

MÁTE HLAD?
**NAVŠTIVTE NOVÉ
PŘEDSTAVENÍ DDS
VLASTIK
VRCHLABÍ...**

Tedy, divadelní pásmo "Dobrou chuť" je delikatesou VDS "Vlastik". Pátá hra v pořadí tohoto mladého a nadějněho souboru reflektuje základní lidské potřeby. Po pěti letech došli herci souboru k poznání, že vlastenectví je nádherný pojem, ale jak říkávala moje maminka, "chleba kvůli tomu levnější nebude".

Což značí, že od potavy ducha přešli jsme k potravě těla, a to se všim všudy. Protože potřeba jídla patří mezi základní lidské pudy (viz. Maslowova pyramida), zaměřili jsme se v letošní sezóně právě na toto téma, které, jak se ukazuje, diváky táhne. Během "Dobré chuti" musí divák strávit ledasco. Od poněkud oschlých jednohubek Davida Drábka ("Švédský stůl") až po hotovky studené kuchyně Václava Koubka ("Zájezd"). Že vedle diváka lačného kulturních zážitků si na své přijde i divák opravdu lačný, je jen další výhodou našeho představení. A tak zatím, co Černí šviháci požívají před hladovými diváky v rámci představení do zlatova upečenou husu, zve VDS "Vlastik" své diváky k jídlu přímo na jeviště. Inu jsme přeci jen soubor k sežrán. "Dobrou chuť!"

(premiéra 30. 11. 2005
KD Střelnice Vrchlabí)

Divadelní spolek
KAČENKA

Deštné v Orlických horách
uvodl 12. února 2006 v premiéře

hudební komedii na motivy stejnojmenné hry Jaroslava Vrchlického **Noc na Karlštejně**. Režie Eliška Kollarovičová.
Kontakt:

e-mail: karbandestne@tiscali.cz

www.dskacenska.wz.cz

Na vědomost se všem ochotnickým přátelům dává, že se v sobotu 11. března 2006 v 19,30 hodin se v kulturním domě v Libici nad Cidlinou narodil místnímu divadelnímu spolku **Vojan "LAKOMEC"**. Režie Jaroslav Vondruška, v hlavní roli Jiří Hlávka. Jest to i dárek našemu režisérovi Jaroslavu Vondruškovi k jeho kulatým narozeninám.

Zveme srdečně naši východočeskou rodinu na výlet do Středočeského kraje. Obec Libice n.C. leží pouhých 20 km na západ od Chlumce nad Cidlinou a 5 km od Poděbrad.

Kontakt:

Jaroslav Vondruška - tel. 603 548 358.

-hv-

**DIVADLO V ROZTOCKÉ
Z JILEMNICE**

tentokrát vsadilo na ruskou klasiku a 3. března v domácí premiéře uvedlo známou satirickou komedii Nikolaje Vasiljeviče Gogola **Revizor**

D I V A D E L N Í

bude...

Jednota divadelních ochotníků

JAROSLAV LUŽE

uvádí

v sobotu 15. dubna 2006 od 19,30 hodin premiéru hry podle novely Johna Steinbecka "O MYŠÍCH A LIDECH".

Hru upravila a režiruje Jana Roubínková ml. Je to takový náš dárek k jejím narozeninám. Zveme širokou divadelní obec. S tímto nejdramatičtější dílem J. Steinbecka budeme v letošním roce současně i na Sněhovém Brněnci.

-mz-

Divadelní soubor

J. K. TYL

při MKS Meziměstí

začal na podzim připravovat hru ÚŽASNÁ SVATBA od R. Hawdona. Po tříměsíční práci divadelníci zjistili, že hra pro amatéry vůbec není povolená. Nehodili flintu ani tři měsíce práce „do žita“ a zvítězili. Podařilo se jim z Anglie získat autorská práva, a to přímo od autora R. Hawdona. Blahopřejeme a už se těšíme na premiéru. Kdy pak bude?

V TURNOVĚ

Petr Haken připravuje Deník z Biloxi, podle Simona a svoji původní věc Vstupte!

Divadelní soubor E. Vojana Brněnec

a Krajská knihovna
- odd. kulturních služeb
v Pardubicích

3. ročník

SNĚHOVÝ

BRNĚNEC 2006

Pátek 21. 4. v 19,30

DS E. Vojana Brněnec

Leonard Gersche: **MOTÝLI**

O mezilidských vztazích v životě
dnešních hrdinů všedních dnů

Sobota 22. 4. ve 13,00

DS Labyrint Brandýs nad Orlicí

Jerome Klapka Jerome:

TŘI MUŽI NA ČUNDRU

Dramatizace podle předlohy
slavného humoristického románu

v 16,30

DS Jen tak Chvaletice

Ivan Loněk: **VE MLEJNĚ**

Veselá pohádka především
pro dospělé

v 19,30

JDO „Jaroslav“ Luže

John Steinbeck:

O MYŠÍCH A LIDECH

Dramatický příběh jednoho
přátelství

Neděle 23. 4. v 10,00

DS TJ Sokol Kunvald

Samuel Königgratz:

JEŠTĚ ŽIJU S VĚŠÁKEM,

ČEPICÍ A PLÁCAČKOU

aneb PENDOLINO DO OSTRAVY

Komédie ze současnosti

15,00 Veřejné vyhlášení výsledků

KLICPERŮV

CHLUMEC 2006

Pořadatelé v Chlumci n/Cidlinou hledají pro letošní 59. ročník nové inscenace.

Uzávěrka pro výběr je 15. 4. 2006.

Kontakt: 604 915 583

nebo: kultura.rd@post.cz.

FESTIVAL BÁCHOREK A POVĚSTÍ

Občanské sdružení Centrum rozvoje Česká Skalice, sídlící ve Vile Čerych Česká Skalice (www.vilacerych.cz), si Vás dovoluje pozvat do České Skalice. Zabýváme se vzdělávacími programy, ožíváním místní kultury a společenského života a také rozvojem přeshraniční spolupráce. V loňském roce se uskutečnil nultý ročník **Festivalu báčorek a pověstí** v rámci projektu PHARE CBC. Cílem projektu bylo povzbudit přeshraniční spolupráci, která má být směřována ke vzájemnému poznávání přírodního a kulturního bohatství a společných kořenů. V roce 2005 jsme projekt zaměřili na česko-polské partnerství, v letošním roce bychom rádi zapojili do projektu i partnera ze Slovenské republiky.

Českoskalicko je regionem s hodnotnou kulturní tradicí. Odkaz spisovatelky Boženy Němcové stále silně ovlivňuje tuto oblast. Spisovatelka své dílo věnovala hledání, zapisování a uchovávání krás českého a slovenského jazyka, lidových pověstí, pohádek, zvyků, obyčejů. Proto bylo letošním tématem festivalu zvoleno:

BÁCHORKY, POVĚSTI A POHÁDKY

BOŽENY NĚMCOVÉ

Na přehlídkovém festivalu se představí neprofesionální dětské, mládežnické, divadelní, taneční, dramatické soubory i soubory netradičních forem.

TERMÍN: 16. – 18. června 2006

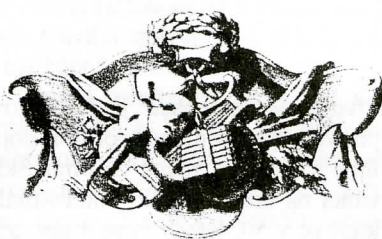
MÍSTO KONÁNÍ: Vila Čerych Česká Skalice, Královéhradecký kraj, Česká republika.

Budeme moc rádi, když přijedete a prožijete u nás příjemný víkend v krásném prostředí. Festival báčorek a pověstí bude česko-polsko-slovenská přehlídka a přispěje k vzájemnému poznávání dětí i dospělých. Budete mít jedinečnou možnost konfrontace

s ostatními soubory a budete moci navázat kontakty a nová přátelství.

Kromě přehlídkového festivalu, který se uskuteční v sobotu, je připraven doprovodný program: tvůrčí dílny (pohybová, taneční, pantomima ...) a drobná vystoupení v plenéru (krátké etudy na veřejných prostranstvích).

Další informace získáte u paní Květy Ležovičové tel/fax: 491 453 870
e-mail: info.cs@seznam.cz.
Centrum rozvoje Česká Skalice

THEATRUM KUKS

5. ročník festivalu
barokního divadla, opery
a hudby v Kuksu
24. – 27. srpna 2006

pod záštitou ministra zahraničních věcí
JUDr. Cyrila Svobody a hejtmána Pavla
Bradíka

Kuks, malá vesnička na půl cesty mezi Dvorem Králové a Jaroměří, je zvláštní místo. Nesmírně bohaté svojí minulostí a paradoxně nesmírně chudé přítomností. Alespoň donedávna. V Kuksu se teď totiž dějí věci! Od dob panování Františka Antonína hraběte Sporcka, který na tomto místě nechal postavit klášter s hospitém a na lázeňském břehu Labe otevřel roku 1702 dřevěné divadlo Comoedien-Haus, kde pravidelně udržoval kulturní dění v Kuksu, uplynulo už pár set let. V roce 2002 se zde poprvé uskutečnil festival THEATRUM a provoz divadla byl po letech obnoven.

Festival sleduje vyhraněnou dramaturgii, narozdíl od šermířských show a lidových slavností, kombinuje profesio-

nální a neprofesionální umění různého druhu - divadlo, operu, hudební vystoupení a jevištní umění obecně - a jeho náplň tvoří výhradně barokní repertoár nebo představení tématicky spjatá s Kuksem a jeho historií. Organizátoři festivalu vzájemně spolupracují jak se starostou obce, tak se správcem hospitálu, kteří pro program festivalu poskytují ojedinělá místa celého areálu po obou březích Labe, prostory hospitálu, včetně kostela, refektáře, lékárny, lapidária, nádvoří, zahrady nebo okolí soch Ctností a Neřestí. Umožňují dokonce přístup do Sporckovy hrobky, která je za normálních okolností pro veřejnost uzavřena.

THEATRUM je jediný na baroko orientovaný festival v Královéhradeckém kraji s celostátním významem i mezinárodní účastí a letos to bude již popáté,

co s sebou tento ojedinělý festival přinese do kukského oudolí barokní umění všeho druhu!!!

Vyzýváme divadelní soubory, které mají v repertoáru barokní tituly, aby se zúčastnily festivalu Theatrums Kuks 2006, přijely si zahrát do krásného prostředí kukského areálu a svým vystoupením přispěly ke svátku barokního divadla! Přihlášky přijímáme do 30. dubna 2006.

Sekretariát: 544 43 Kuks 53

e-mail: theatrum@post.cz

web: <http://theatrum.zde.cz>

Ředitel festivalu:

Stanislav Bohadlo

tel.: +420 602 470 459

bohadlo@jmc.cz

Manažerka festivalu:

Zuzana Milková

tel.: +420 608 524 563

Královéhradecké Klicperovo divadlo

... má na repertoáru nové inscenace, kterými se představil nový umělecký šéf, Ivo Krobot (Báječná léta pod psa a naposled Jarmilka), a taky R.U.R., které nastudoval syn naší kamarádky, Evičky Drábkové, dnes renomovaný dramatik, David Drábek (čerstvý nositel Ceny A. Radoka za původní český text inscenace Klicperova divadla Akvabely). V kalendáři Klicperova divadla se objevily i další tituly a píše se tam třeba, že „kdo nenavštíví Dámskou šatnu, neví o divadle nic“.

Tedy k Dámské šatně - už před časem dostaly velkou příležitost výborné hradecké herečky - Marie Kleplová, Martina Nováková a Kamila Sedlářová - v inscenaci hry Edvarda Albeeho Tři velké ženy. V právě probíhající „proklaté české sezóně“ připravil Arnošt Goldflam (ještě na podnět Vladimíra Morávky) hru o srdci hradeckého divadla, o dámské šatně, která je podle autora jedinečným ostrovem v divadle - „Ostrovem Opravdových Pokladů“.

Goldflam nechal skutečné grácie hradecké dámské šatny - Pavlu Tomicovou, Isabelu Bencovou, Lenku Loubalovou a Elišku Bouškovou - sestoupit z piedestalu mimořádnosti a výjimečnosti hereckého povolání. A najednou se problémy, starosti, touhy, zklamání i radosti divadelních postav Trudy, Marie, Lízy a Kláry, týkají každého z nás. Z nekonečného

množství událostí odehrávajících se v šatně, rozehrává autor hru, v níž se střídá poklidná atmosféra s napětím a vypjatými situacemi. Mužský element je také zastoupen. Muž představuje plameny, které očišťují i šírají prkna, jež znamenají svět. Ovšem plamenem, bez něhož by inscenace nezazářila, je určitě zlatý plamen - (Die Goldflamme - křestním jménem Arnošt. To on vzdává hold těmto čtyřem herečkám, i všem, které by si zasloužily, „aby se pro ně psalo“, jak sám říká.

Klicperovo divadlo se inscenací Dámské šatny hlásí k cestě jakéhosi „lyrickému realismu“. Této cestě je nakloněn i nový umělecký šéf, Ivo Krobot. Vyplývá to i z jeho vyznání: „Můj režisérský rukopis se hledal a našel přes Hrabala, přes ty lidičky, kteří mají své banální starosti, ale v jistém nasvícení a z určitého úhlu pohledu jsou nejednou zářícími drahokamy, těmi perličkami na dně...“

A to je už další premiéra - Jarmilka, podle Hrabalovy novely. Exceluje v ní opět Pavla Tomicová (hned druhý den nastoupila do nové inscenace a zkouší s Ivanem Rajmontem Havlíčkovy Petrolejové lampy!).

Jarmilka měla premiéru v sobotu 11. března a Petr Mareček o ní v Mladé Frontě Dnes napsal, že inscenace je zážitkem, který diváka provokuje k nové četbě Hrabala.

Předlohou inscenace je Hrabalova povídka z jeho ranné tvorby a doplňují ji motivy známé z filmu Skřivanci na niti - příběhy intelektuálů, kteří se v 50. letech museli stát oceľáři, a mladých žen, kopečkářek, zavřených pro pokusy o přechod státních hranic. V inscenaci zpívá i písničkář Vlasta Třešňák, který jako by právě opěvuje Pavlu Tomicovou „... je prostá, tedy krásná kráska krásek...“ A samozřejmě Hrabalův jazyk, v němž je „kapavka vedle briliantu“.

Před Jarmilkou měl ještě na jevišti Klicperova divadla premiéru další režijní díl Andreje Kroba. Inscenoval Topolovu hru ze sedmdesátých let, Sbohem Sokrate! Ta vznikla na základě skutečného zážitku - disidentského setkání Václava Havla, Zdeňka Urbánka a dalších na oslavě narozenin Libora Fáry, kdysi vynikajícího scénografa a grafika, za normalizace zatlačeného do disidentského kouta. Sochaře Žaka, inspirovaného Fárovým osudem, hraje Hynek Pech. A znovu si vypůjčím slova Petra Marečka, který hru glosoval: „Josef Topol se zdrženlivostí a pokorou otevírá známé dveře, kolem nichž chodíme se strachem vzít za kliku. Abychom zjistili, co je za nimi, nám však nestačí jen nakouknout, musíme vstoupit. Topol a Krob na ony dveře ukazují, zbytek je však na nás“.

Východočeši v Pardubicích

...mají po premiérách Krejčovského salónu (8. a 9. října 2005), hry Davida Williamsona *Za kolik* (22. a 23. října 2005), *Mississippi Blues* Ben od kmenových pardubických autorů, režiséra J. Seydlera a muzikanta J. Šlupky Svěráka (30. 11. 2005). Do konce roku stihli ještě Hawdonovu *Úžasnou svatbu* (10. a 11. prosince 2005) a nový rok oslavili premiérou hry Axela Hellsteniuse *Elling* a Kjell aneb *Chvála bláznovství* (21. a 22. ledna 2006).

Úžasná svatba v režii Zdeňka Duška j. h. s Petrou Janečkovou, Ludmilou Mecerodovou, Milanem Němcem a dalšími získala na letošním Grand festivalu smíchu Cenu diváků a Petra Janečková byla oceněna za roli pokojské Julie. Ostatně, vítězem tohoto festivalu se stala inscenace Klicperova divadla, *Hoří má panenko!*....!!!

Elling a *Kjell* aneb *Chvála bláznovství* je norská komedie plná překvapivého humoru a přívětivé víry v sílu přátelství a lásky. O lidech, kteří museli nějaký čas odpočívat a uvědomovat si sama sebe v bezpečí léčebného ústavu - to je východní bod

Úžasná svatba

této výjimečné hry. Není to však drama o psychopatech, ale komedie o citlivých lidech, potýkajících se s obyčejným životem v agresivním světě. V režii Jiřího Seydlera hrají titulní role Jiří Kalužný a Radek Žák.

Australská komedie *Za kolik* nás zavede do zákulisí jednoho fotbalového klubu. Hru o fair play a o potřebě opravdového přátelství, ve které se ženy o svých mužích dozvědí více, než kdy předpokládaly, režírovala Lída Engelová j. h. A v pátek 17. března byla v Městském divadle veřejná generální zkouška inscenace Bulgakovovy hry *Mistr* a *Markétka*. Hostující režisér Viktor Polesný připravil obrazivou adaptaci jednoho z nejúspěšnějších románů minulého století. Ve strhujícím podobenství o lásce, svobodě a víře hrají Martina Sikorová, Jan Hyhlík, Martin Chamer, Martin Mejzlík a Michal Przebinda a další. Inscenace bude jistě velkým zážitkem. Těšíme se i na další připravované hry, Hrubinovu *Romanci* pro křídlovku a komedii Josefa Štolby *Na letním bytě*.

Divadlo Drak

...v současné době hraje ze starších inscenací např. *Alenku zamilovanou*, *Začarované dudy*, *Hamleta*, *Medarda* a *Pamelu*, *Jak si hrají tatínkové*, *Pernikovou chaloupku* a další tituly. Z těch nových pak *Tajný deník Adriana Molea* - podle nejčtenější anglické knížky pro děti - o životě třináctiletého „intelektuála“. Inscenace inspirované jak „přežití bez pohromy odskoky rodičů k jiným partnerům či jak vyřešit vlastní vášnivý vztah ke

spolužačce“. Je to jakési retro do doby, kdy dnešní čtyřicátníci byli třináctiletí (jako režisér Jakub Krofta...).

Na podzim ještě vznikla pohádka pro nejmenší s názvem *Štěně* nebo *špenát*. Jirka Vyšohlíd se inspiroval příběhem *Bleděmodrého Petra*, tedy pohádkou o psíkovi, který se narodil s jinou barvou srsti. A v očekávání je další práce Josefa Krofty, zatím s pracovním názvem *Nevídá-*

no, neslýcháno a s inspiracemi z veselých říkadél, které děti rády opakuji. Jinak, Draci lítají po celém světě. Byli na turné v Norsku, ve Španělsku, ve Varšavě a Wroclavi... Ale hrají i doma, navíc řadu večerních představení vlastních i dovezených, uvádějí např. *Vostošku*, *Teatr Novogo fronta*, *Sdružení Krása* a *Sestry Medvědy*...

Saša Gregar a Břeťa Lelek

ŠKOLA HROU

„MASOPUSTE, MASOPUSTE, JEN NÁS HOLKY NEOPUSTĚTE !“

Na „masopustní kolečko“ po náměstí v Jaroměři se vydali 15. února 2006 maskary a muzikanti z místní ZUŠky. A vzali to od městského úřadu a pěkně zvesela. V průvodu nechyběla klibna s koňským handlířem, baba s nůši, medvěd a medvídek s medvěďárem, smrtka, tetky, hadrníci a „moje“ prasátko...Dramatáři s podporou výtvarníků připravili masopustní hříčky s lidovými říkadly a loudili úsměv na tvářích kolemjdoucích. Kdekerá hospodyně si s medvědem mazurku zatancovala.

A když se maskary ve škole ohřály, přidali se i muzikanti, kteří se svými nástroji po venku chodit ne-

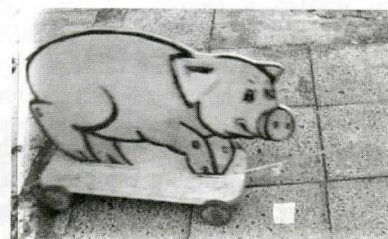
mohli a začalo vystoupení v sále „My jsme muzikanti (a budem, i když skončí Masopust!)“ Sponzoři nám koláče napekli a jitrnice vyrobili a mnozí i drobný groš darovali.

A my nakonec housle s plácem pochovali.

S masopustním programem jsme se v sobotu 18. února do Domova sv. Josefa v Žirči za nemocnými roztroušenou mozkomíšní sklerózou vydali a veselou náladu rozdávali.

Tak tedy :

- v Domově sv. Josefa jsme předali 2 759,- Kč, za což si koupí vířivou vaničku pro rehabilitaci
- holky nás neopustily...
- klibnu jsme neprodali
- všechno jsme snědli
- „moje prasátko“ přežilo
- a povedlo se (tedy snad) obnovit tradici !

„Vinšujem vám, štěstí, zdraví,
čtyři chlívky, žádné krávy
a dvě d'ourky v nose,
skončilo se !“

*Za maskary a muzikanty
Jarka Holasová*

OSOBNOSTI

SCÉNOGRAFIE, KTERÁ
SE VAŘÍ V KUCHYNIIrena
Vyličilová

Jeli jsme se s mužem podívat na premiéru Těžké Barbory do Úpice a rádi jsme využili nabídky Ireny a Zdeňka Vyličilových, abychom přespali v jejich pohostinném domě.

Když jsme dojeli, Irena už někde stepovala kolem jeviště. A Cinda (přezdívkou Zdeňka z dětství) nám předával klíče a uděloval pokyny. Jeho úsměvná poznámka, která nám poodhalila roušku nad tajemstvím scénografické složky premiéry, mne vlastně vyprovokovala k tomu, abych se později sešla s Irenou nad obalovanými olomouckými syrečky v jedné trutnovské hospodě, strávila s ní nakažlivě příjemné odpoledne a pokusila se napsat pár následujících řádek. Cinda totiž pravil: „Bud'te rádi, že to Irena stihla alespoň trochu sklidit. Kdybyste přijeli před pár dny, tak jste museli sdílet můj osud, kdy jsem se vrátil z několikadenní služební cesty. To nebyl byt, to byla krejčovská dílna! Po bytě lítalo asi deset ženských, měly tu čtyři šicí stroje, všude samé hadry. Mezi tím Irena, která tomu všemu velela. Lednička prázdná. Tak jsem si namazal chleba máslem a vystoupal do vyšších pater bytu,

Nejde o nožku, ale čepeček zdobený zbytky maturitních šatů
foto: Zdeněk Fibír

abych to vůbec přežil. „Ale smál se a někde pod tím byl skrytý obdiv k Ireně a její výrobní čestě i celý jeho vztah k amatérskému divadlu, jež je i jeho láskou. A já jsem si v tu chvíli uvědomila, jak vlastně zploštěně informujeme o amatérském divadle, zaslepeni tou okřídlenou větou, že dobré divadlo je jen jedno a je lhostejné, jestli je profesionální nebo amatérské. Ale ono to úplně jedno není. Jestli je někde doložitelná specifická amatérského divadla, tak je to určitě mimo jiné právě ve složce scénografické, která ve velké většině vzniká za zcela jiných podmínek. Rozhodně to stojí za povšimnutí. I na stránkách Hromady nebo právě na jejich stránkách.

Několik základních údajů o Ireně.

Irena je navzdory některým výročím, která už oslavila, třem dětem, které už dosáhly dospělého věku i vnoučatům, kterými ji obdařily, pěkná a přitažlivá ženská. Vyzařuje pozitivní energii, má humor a je jí všude plno. V Úpici žije od tří let a od šesti se tamtéž neustále pohybuje kolem amatérského divadla. Má zázemí v rodině, přivdala se do rodiny divadelní, muže má rovněž divadlem praštěného. Amatérské divadlo je její velký životní kůň. Jinak se ale žije v rodinné firmě. Krátce byla kulturní úřednicí, o kulturu se prakticky starala v úpickém klubu a jistý čas „kazila děti“ i v mateřské školce. Je dobrá herečka, ale má i výtvarný talent. Obojí v úpickém spolku uplatňuje. Je

V roli kněžny
v klobouku vlastní výroby

v divadelně podřízeném stavu vůči svému muži Cindovi, který je od roku 1991 tohoto spolku předsedou.

Ireno, jak to všechno vlastně začalo? Ty máš nějaké výtvarné vzdělání, že jsi měla odvahu se pustit do tak složitých věcí.

Žádné takové vzdělání v tomto oboru nemám, ale zajímalo mne to vždycky. Když je nejhůře a jde třeba o věci dobové, mám doma nějaké knížky a nakouknu. Ale když chceš vědět, jak to začalo. Víš, jak jsem ušila svůj první kostým? Hrál jsem ve Slaměném klobouku tanečnici la Goulou. Mámě se zdál kostým z půjčovny hnusně špinavý, tak ho namočila a chtěla vyprat. Všechno to pustilo, vypadalo to strašně. Tak jsem koupila lacinou látku a ušila podle toho kostým nový. V půjčovně byli docela rádi. Tak jsem do toho byla vlastně z nutnosti vhozena.

Jak se to dělalo v souboru v jeho dlouhé historii je nějaký rozdíl proti současné době?

Pokud pamatuji, většinou se půjčovalo z půjčovny, také z divadel, ale to je teď už dost složité. V souboru se o to starali různí lidé. Třeba Jarmila Jörková, Aleš Řezníček, zvali se hosté: profesionální - Josef Feurisel, Jaromír Vosecký, Jaroslav Milfejt, ale i amatérští - Vašek Keller, Milan Labík. Vždycky se to nějak udělalo. Jenže doba se změnila, takže jestli se ptáš, proč jsem do toho šla já, tak ti mohu odpovědět jednoduše. Samozřejmě kvůli financím. Jinak bych tu drzost neměla. Za půjčovně dáš třeba tři tisíce a nic ti ne-

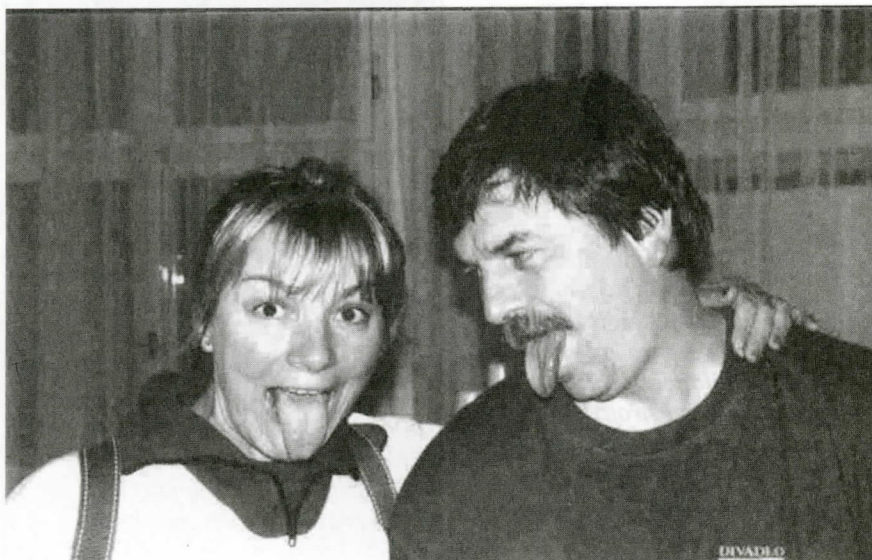
zůstane... Jsme textilní město, nějaké hadry se vždycky najdou, v místě je diakonie - to je neuvěřitelný zdroj a za levno - a to nemluvím o zdrojích z domácích šaten. Amatérská pracovní realizační četa je už také sešraná. Tak to chce jen čas a nadšení. A ještě se u toho užije spousta legrace. Pravdou je, že na nějakou dobu před premiérou přestává fungovat naše domácnost, protože je třeba prostor na zcela jiné věci.

Tak to vezmeme po pořádku.

První našlápnutí bylo v roce 1980 ve Filosofské historii, kdy jsme s Janou (tehdy Hejnovou) namalovali siluetu města. Od té doby se také táhne naše scénografická textilní éra. Následovala Fidlovačka (1984), která patří k mým nejmilejším. Tam jsme se vyřádili všemi směry všichni; herecky i výtvarně. Zase s Janou (stále ještě Hejnovou) jsme navrhli scénu skládající se ze čtyř ohromných pláten cca 7x4 metry s využitím koláže. Toto hektické dílo jsme pak realizovaly s Janou za pomoci všech, kteří vydrželi dlouhé hodiny lézt po čtyřech, stříhat a patlat se lepidlem. Výsledek byl bombastický, škoda jen, že z nedostatku skladovacích prostor skončilo dílo na smetišti. V tandemu s Janou jsme spáchali

ještě Svatbu v Malinovce (1985). Pak se s Jany Hejnové stala Kadáníková, začal plnit mateřské povinnosti a já jsem osiřela. Odchytil mne Švorča (rozuměj Pavel Švorčík) se kterým jsme zažili ohromnou prču při vymýšlení opět malované scény k jeho proslulému Šilokoj (1989). Neměli jsme žádný návrh, jenom představu, a tak tahy štětce vedl okamžitý nápad a protože pojetí hry připouštělo téměř všechno, kráčel kůň levá - levá, pravá - pravá, stromy rostly kolmo ke svahu, komíny kouřily všemi směry v Benátkách stály na vodě české roubené chalupy. Šilok byl také mým prvním částečným počinem v kostýmech. Z pokladnice zatím pouze vlastních zdrojů jsem stvořila několik pruhovaných sukní. Komedie o hvězdě (1991) už byla z jiného soudku. Hrál se v aréně, odpadl problém s pozadím. O to náročnější byly kostýmy. Podílela se na nich další Jana ze souboru, tentokrát Sedláčková. Tehdy po prvé se náš byt na tři neděle proměnil v krejčovskou dílnu. Kupy hadrů jsem nakřečkovala opět z místních zdrojů, nedalo se tam ani chodit. Na plotně neustále vřel obří hrnec s barvou pro batiku, na polívku nezbylo místo. Manžel to snášel už tehdy statečně, děti hůř, kočka se mstila znečišťovacím materiálem. Ale stálo to zato. Do-

Irena a Cinda, foto rodinný archiv

stala jsem cenu! Pak už to vždycky vypadalo podobně, někdy líp, jindy hůř: Poprask na laguně (1993), Jedno jaro v Paříži (1996), Strakonický dudák (1998), Ženský boj (1999), Duha (2003), Lucerna (2004) a Barbora (2005). Tam všude jsem v programu ještě s dalšími napsaná v nejrůznější míře výtvarné spolupráce. Vždycky ale děláme na konec, zejména ve vlastní realizaci, v partě. Jinak to snad ani nejde. Během let jsme dostali posilu. Do Úpice se přičlenil Valentin Kornějev (bývalý pracovník moskevské televize). Od té doby jsme si vylepšili techniku. Bojujeme s kompresorem. Valentin předkreslí kontury křídou, zastříkneme foukačkou a teprve pak se na to vrháme my se štětci, abychom pomohli zkazit co nestačil on. Už se nám také povedlo zastříknout deset řad v hledišti. Já sama jsem se za tu dobu naučila dělat snad všechno: klobouky (nepotřebuješ třeba slušivý třírohák?), šít fiží, vilí hábity, ale i „dobové“ kostýmy na naše „přerostlé“ chlapy. (V půjčovně na ně kostým neseženeš.)

A jak je to s tebou? Co máš raději – herectví nebo tu výtvarnou složku inscenací?

Herectví miluji, výtvarnictví mám ráda. Při herectví máš nerva těsně než vylezeš na scénu, s výtvarnem máš pořádného nerva ještě dost dlouho před premiérou. A to pořádného. A to ještě nechávám všechno na poslední chvíli, nějak musím dělat pod tlakem, vlastně ve stresu. Teprve pak mě napadají věci. Když vidím tu kupu materiálů, tak mně to z toho vylézá. Je to docela vzrušující. Pak mě napadne, že z těchhle flaušových kabátů mohou být vlněné kabátce pro chlapy, ze sak šněrovací vestičky pro holky, čepce pro starostovou dozdobím zbytky z mých maturitních šatů. Musím to vidět a mít v ruce. Pak teprve to narvu na krejčovskou panu a „vykostím“. (Na párání není čas.) Drcnutím oddělím rukávy, klopy, kapsy, pak to skládám do sebe a teprve potom šiju. Proto také doma všechno schraňuji; Cinda je z toho už někdy na mrtvici, že mám všude ty hadry. Vlastně je to trapné – žádné

z Těžké Barbory

návrhy předem! Jen rámcové zadání režiséra, které ještě za pochodu dostává nové dimenze. Jen nějak tu inscenaci cítím, sháním materiál a pak z něho vařím. Takže když se vrátím k tvé otázce: mám ráda obojí. Obojí je vzrušující. Každé jinak.

Pro zajímavost – aneb přehled scénografických aktivit v inscenaci Těžká Barbora – aneb co jsem vyčetla z programu a vyzkoumala mimo něj.

- Režisér Ladislav Tomm přišel s určitou scénografickou ideou a náčrtkem. Obojí bylo v průběhu přípravy podrobováno zkoušce technických i dalších parametrů v diskusi se souborem. Režisér bděl, dohlížel, všude se pletl. (Irena říkala: to tam nepiš.)
- Za výtvarnou podobu celé inscenace v realizaci mohou Irena Vylíčilová, Jana Kadaníková a Valentin Kornějev. Vzniklo další textilní pozadí scény – tentokrát městečko Eidam.
- Výrobu brnění i za přispění vlastní ruky garantoval Pavel Švorčík, který získal i hlavního odborníka zhotovitele ze Rtyně v Podkrkonoší, Zdeňka Vítka.
- Truhlářské práce na scéně včetně bytelných dominantních dveří a postele vykonal šikovný místní úpický truhlář.

- Boty ochotně dotvořil úpický obuvník Jaroslav Knap.
- Materiál na kostýmy nakoupila, posháněla a navrhla Irena Vylíčilová. Z místních zdrojů souboru i ze šaten vlastních doposkládala a spolu s partou obětavých, šikovných a tvořivých ženských ze souboru ušila. Muselo to být na sto procent. Z půjčovny se pro třicet lidí vystupujících v inscenaci nepůjčilo ani velké Ň !!!
- A teď bomba a skutečná rarita: Výrobu děla, rekvizity, bez které nelze Těžkou Barboru odehrát, provedly dílny z nedaleké věznice Odolov.

Závěrem

Po přečtení předešlých řádků, doufám nikdo nemůže popřít, že amatérské divadlo má v některých svých složkách oproti profesionálnímu svá výrazná specifika, každopádně alespoň v postupech, jak ke kýženým výsledkům dochází. Irenina cesta a cesta úpického souboru je samozřejmě jedna z mnohých a myslím, že je dokonce dost nepřenosná. Protože potřebuje Ireninu invenci, tvořivost, divadelní inteligenci, schopnost empatie pro ducha inscenace, výtvarné předpoklady, vkus, temperament, na prostou oddanost divadlu, které je součástí jejího způsobu života a v neposlední řadě potřebuje i rodinné zázemí. To všechno spolu s partou po-

Irena Vylčilová

dobných nadšenců v souboru dokáže divy. Ve výsledku pak můžeme v těch nejlepších případech mluvit o tom, že divadlo je dobré a špatné a že nezáleží ... atd. – viz úvodní věty tohoto povídání. Myslím si, že největšího uznání se Ireně dostalo nikoliv od porot, ale od její tchýně Blanky (rovněž zasloužilé členky úpického souboru, která letos oslaví velmi kulaté kulatiny, jež svým rasantním způsobem glosovala Ireniny výtvary pro Těžkou Barboru: „Víš, ono když to obrátíš na ruby, tak nic moc krejčovská práce, ale na jevišti to vypadá!!!“

Ireně a úpickému souboru s láskou
Mirka Císařová

Marcela Labíková

Marcelo, dlouhá léta působíš v Červeném Kostelci v divadelním souboru Tyl jako výtvarnice kostýmů. Dokonce velmi uznávaná. A není náhodou, že jsi za kostýmy, spolu se svou kolegyní, Olinou La-

bíkovou, manželkou bratra tvého muže Pavla (aby bylo jasno v příjmeních) získala řadu ocenění. Prof. Císař se už kdysi vyjádřil, že by měla být na červenokosteleckém jevišti tabule, na níž by se pravidelně vaše ocenění za kostýmy jenom dopisovalo...

Všechno to začalo asi před pětácti lety, když jsem si chtěla trochu užít manžela. Ten každou svou volnou chvíli, především večery, trávil v divadle, a tak jsem musela za ním... Tenkrát se o kostýmy starala paní Nosková a moje švagrová, prostě jsem se k nim přidala. A víc a víc mě to bavilo, až jsem tomu úplně propadla. A dneska se mi už o budoucích hrách i zdá. Už než se začne nějaká hra zkoušet, když o ní začnou třeba jen uvažovat, tak už přemýšlím a v noci pomalu nespím, sháním literaturu, koukám se na filmy z té doby, kdy se hra odehrává....

Ty máš nějakou odbornost nebo vzdělání, které souvisí s divadelním kostýmem nebo nějakou zkušenost v tomhle náročném oboru?

Ne, jen mě to baví, jsem jak se říká - autodidakt. Původě jsem byla zubní instrumentářkou, pak zubní laborantkou...

No vida, alespoň něco. Zuby také musejí lidem slušet – a nepře-

kážet, jako divadelní kostým...

Nakonec jsem pracovala v mateřské škole a dálkově studovala speciální pedagogiku na vysoké škole v Praze.... My byli vychováváni v jakési tichosti, trochu v pozadí. Já byla totiž Kafková. (Břetislav Kafka, dědeček Marcely byl sochař, řezbář, ale především experimentální psycholog, což se za bolševika nenosilo a proto byla rodina pronásledována a vnučce omezen přístup ke vzdělání. Dodnes je v Červeném Kostelci firma, která se po dědovi jmenuje – Ateliéry Břetislav Kafka. Zabývá se náročným restaurováním církevního mobiliáře, historického nábytku a jiných dřevěných předmětů, pozn. AG). Dědu jsme nesměli rušit, když dělal své výzkumy, stále za ním jezdili klienti. On byl svým způsobem zvláštní člověk. Jako dítě byl moc nemocný, prodělal několik klinických smrtí, ale vždycky se z toho dostal, protože dovedl bojovat o svůj život. Tam někde se vytvářela jeho pevná vůle a schopnost rozkrývat lidskou psychiku.

Nakonec se stal kamenosochařem. Podílel se např. na stavbě přehradu Les království u Bílé Třemešné – ty reliéfy na přehradní zdi jsou jeho práce. A zcela náhodou tam kdosi objevil jeho vlastnost „vidět do lidské duše“. Měl hypnotické schopnosti – proto se tím oborem začal zabývat, studovat, bádát, publikovat. Experimentální psychologii se pak zabýval celý život, jezdili za ním vědci, samozřejmě tajně, vždyť za komunistů byla tabu i kybernetika...

Vyrůstala jsi ve velmi zvláštním prostředí – politicky, lidsky a umělecky. Sochy Břetislava Kafky patří k zajímavé umělecké tvorbě první poloviny 20. století.

Ale děda byl taky divadelník! Děda, to byla červenokostelecká Lidová scéna, tam začal režirovat, byl i muzikant, měl svou skupinu. Taťka hrál divadlo a mamka taky, jako holka a pak i vdaná. Tatínek hrál se svým bratrem Tondou a se svou sestrou. A taky strýc Vojta Kafka, vynikající řezbář, byl báječný herec, vlastně celá rodina. Ale přišli komu-

nisti a Kafkům hrát zakázali.

Konečně s manželem jsem se taky poznala v divadle. Můj manžel Pavel hrál už jako dítě s mojí mamínou, svou budoucí tchýní. A já nakonec taky poznala, co jsou „prkna, která znamenají svět“.

To jsem nevěděl, tys taky byla herečkou?

Hrála jsem dětské role. Ale byla jsem hrozně ubulená, tak mě neobsazovali, aby nebyla ostuda. Měla jsem hrát dětskou roli ve Vojnarce, ale tolik jsem to obřečela, že raději obsadili malého Pavlíčka - mého budoucího celoživotního partnera. Ten tolik nebrečel. Pak jsem ale hrála i hlavní role, třeba i nejlavnější, dokonce větší než Jirka Klem, dnes herec v Divadle Bez Zábradlí. To je taky červenokostelečák a náš kamarád. A když jsme byli malí, tak jsme hráli spolu - já roli Ptáka Ohniváka a on mi jen přihrával...

V osmnácti letech to skončilo, pak už mě nikdo neobsadil. I do baletu jsem chodila. Pavel mě tak poznal na jevišti - v Aladinově lampě. Jeho tatínek, známý místní režisér, mě obsadil i do Lucerny...

Pak tě divadlo znovu přitáhlo - jak jsi už říkala - sny o kostýmech... Tvoje práce kostýmního výtvarníka je vlastně vidět pokaždé, v každé inscenaci. Zlobí tě někdy divadelníci, že si třeba nechťejí něco obláci?

To ne, ale samozřejmě se nám lépe pracuje, když je režisérem muž. Ženy mají určitý názor na módu, třeba i jiný vkus, prostě do toho víc kecají. Kostýmy většinou děláme z toho, co máme ve fundusu. Nebo co nám kdo daruje, třeba z hospicu, z hrabáku, ze sekondhandu... Musíme to upravit dobově, podle charakteru postavy, navíc nic nesmíme stříhat, vždyť se to může hodit i příště.

Takže vznikají jakési aplikace, špendlený, sešíváný, adjustovaný, kaširovaný - do Lháře jsme provětrali celou kostymérnu. Visely tam třeba dvoje šaty na sobě a vida, dohromady to byl kostým, jaký jsme chtěly. My máme ten náš špendlíko-

Ola a Marcela Labíkovy, foto: Oldřich Zelený

vý systém, spíchne to, ručně dotvoříme...

Kolik máte ve své kostymérně kostýmů? A půjčujete je jiným divadelníkům?

Hodně, na pět set určitě. Už musíme i přistavovat, nějak se to nevejde. Půjčujeme ale jen ze známosti a neradi, kostýmů si moc považujeme a proto je uchováváme.

Jak se inspiruješ při tvorbě kostýmů?

Především, jsme na to dvě. Olina šije, já to skicuju a vymýšlím. Ale vždycky pak jde o společné dílo. Jsme samouci, ale hrozně nás to baví, jsme do té práce úplně zamilované. Olin manžel byl scénograf, sice amatérský, ale měl praxi i u prof. Svobody. Takže možná je odtud něco pochycené. Olina ví, jak na ten kostým, jak ho ušít, jak ho technologicky zpracovat. Já navrhuju a pak to

hrozně ráda dotvářím, zdobím, dělám klobouky s kytkami...

Vzpomínáš na nějaký zvlášť náročný kostým? A kolik nejvíce kostýmů do jedné hry jsi chystala?

Třeba když se hrála Werichova pohádka Žluté mužátko, taková ta pohádka o strašidylku. Hrál ho Vlastík Klepáček, takový čahoun. A pořad ne a ne, kostým nefungoval. Těsně před premiérou jsme na něj dali dámskou žlutou spodničku, navrch různý žlutý saténový látky a sítě, a bylo mužátko. Žlutý! Ale nejnáročnější v té pohádce byly asi turbany. To jsem vzala normální pánský klobouky a že je něčím omotám. Nejdřív jsem je obalila molitanem a pak na to naaplikovala barevný sukně a halenky. Jak říkám, nesměly se ani stříhat ani párat, aby se to příště mohlo použít jinak, prostě se to špendlilo a tvarovalo...

No a nejvíce kostýmů bylo asi do

operety Perly paní Serafinky, asi sedmdesát.

To jsme vyráběly dva měsíce, samozřejmě po práci, ve volném čase, jak jinak. Po spoustě těch kostýmů zbyly pouze skicy, nákresy, vzorky látek, mám jich už několik sešitů...

Milá Marcelo, přejeme ti hodně zdraví a krásný život a taky hodně inspirace a lásku k divadlu, zvláště červenokosteleckému. A blahopřejeme k životnímu jubileu, které si nedávno oslavila. Děkujeme za rozhovor.

Saša Gregar

Lenka Faltová

*Třebechovický soubor
SYMPOSION měl vždycky štěstí
na dobré a nápadité výtvarníky.
Jen namátkou vzpomenu na malíře
Václava Šafáře, sochaře Františka
Štorka, dnes profesionála Jiřího
Pitra, Ivo Vika či Pavla Matušku.
V poslední době čteme u řady na-
ších inscenací jméno výtvarnice
Lenky Faltové Sedlí jsme si chvíli
spolu a s výsledkem povídání vás
rád seznámím.*

Jak se to stalo, že ses objevila u nás ve spolku?

To si pamatuji docela přesně. Iva Charvátová přišla za mnou a nabídla mi možnost udělat něco pro soubor. Přemlouvala tehdy i mou kolegyni Drážu Franckovou. Pro muzikantskou tvorbu. V mém případě rozhodování netrvalo moc dlouho a nakonec jsme se v souboru objevily obě.

Vzpomínám, jakou jsem měl radost, že soubor posílily dvě paní učitelky. Dnes už můžu odpovědně říci, dvě výrazné opory. Poprvé

jste se sešli při spolupráci na Goldoniho Treperendách.

Ovlivnění komedií dell'arte je u této hry velmi silné. Zvláštní kouzlo kostýmů, kde se nemusím vlastně ničím omezovat, barvy, tvary, střih...

To tě inspirovalo i na scéně?

Jistě. Barevnost tohoto světa, rafinovaná jednoduchost... Ono je to vlastně nejtěžší: vymyslet jednoduché řešení. Ale krása je přece v jednoduchosti.

Musím přiznat, že tvůj výtvarný názor mi byl hned zpočátku velmi blízký. Prakticky tři plátěné, jednoduše namalované domy... A scéna evokující prostředí Benátek byla na světě a byla pro herce docela inspirující. A co další naše hra? ... si pořádně zařadit!!

...ta už mě tak neinspirovala, i když móda dvacátých let je velmi zajímavá. To už mě víc zaujala hra poslední - Otcové se rodí ve skříních. Móda šedesátých let byla velmi působná a hra umožňuje realizovat řadu nádherných variant.

Co tvoříš radši? Scénu nebo kostýmy?

Jednoznačně kostýmy, to je skutečně moje velká záliba.

Je to vidět zejména na ženských kostýmech.

Ono s těmi mužskými kostýmy moc dělat nejde. Mnohdy to je nad naše síly. My je můžeme trochu pozměnit, něco přišít, olemovat... ale postavit frak je skutečně velká krejčovina. Ale musím říct, že mi působí velkou radost, když mohu kostýmy i realizovat. Kdyby to bylo možné, tak bych všechny navržené kostýmy ušila sama. Šití šatů byl vždycky můj koníček.

Pokud se týká scény... ještě že v souboru máme tak šikovné lidi jako je František Zeiner, Běda Mach a mnoho jiných, kteří moje nápady uskutečňují.

Ještě ke scéně - vždycky se domlouváme, co vlastně na scéně potřebuju, ale při realizaci stejně tvrdší trváš na některém tvaru nebo barvě.

Scéna musí ladit s kostýmy, musí být co nejjednodušší, hlavně příjemná a efektní. Nemám ráda, když spousta věcí ruší základní výtvarné řešení.

Co mi povíš o sobě?

Bydlím v Třebechovicích, učím v Třebechovicích, vystudovala jsem český jazyk a výtvarnou výchovu na Pedagogické fakultě v Hradci Králové. Mám zelené oči, jsem drobná...

Co je malé to je pěkné..., ale abychom nezapomněli, ty už jsi dostala řadu ocenění.

Letos jsem už potřetí získala cenu na divadelní přehlídce Symposium v Třebechovicích pod Orebem. Ceny jsem si odvezla i z divadelních festivalů v Miletíně a ve Vysokém nad Jizerou.

Musím poděkovat té malé velké dámě za rozhovor, protože jako hrdá maminka se šla podívat na pěvecké vystoupení půvabné dcery Lenky na začátku dnešního představení.

Zapsal Rudolf Faltejsek

H R O M A D A

VE SLUŽBÁCH THALIE

J i ř í
V E N C L
* 28. 2. 1936

Gratulace neunavitelnému sedmdesátníkovi

Milý Jirko Vencle!

Je to neuvěřitelné – tobě je sedmdesát! Přitom vypadáš skvěle, tedy skvěle – vypadáš úplně stejně, jako když jsme potkali poprvé. Samozřejmě, že v divadle, a to tenkrát, když já byl hereckým a pak režisérským kandradasem a to mě bylo kolem dvaceti, v roce 1968 jsem režíroval Rollandovu Hru o lásce a smrti, abychom dožrali rusáky, a tys tam hrál takového báb'ušku, co zatýká revolučního fyzika Lavoasiéra a vypadals úplně jako od NKVD, nohy v láptích.

Oba pocházíme z České Třebové a přestože už tam drahnou dobu nežijí, s láskou vzpomínám na několik hereckých osobností, které tamější divadelní spolek Hýbl zplodil. Samozřejmě na Karla Tomše a Bohuslava Routka, na svého kamaráda Frantu Čecha, který pak se mnou působil po léta i v jiných souborech. A taky na tebe. Vždycky jsi byl skvělý herec malých rolí, jako třeba Václav Trégl nebo František Kovařík, velikáni malých

rolí, kdopak je dnes pamatuje? Už jen z filmů pro pamětníky. I ty máš svůj film – v mé paměti. Kdykoliv se potkáme, běží mi před očima ta spousta pábitelských příběhů, v nichž hraješ roli hlavní, příběhů, jak člověk překonává sám sebe a vždycky věří tomu, co dělá, i když je to okolí zcela nepochopitelné. Jen ty víš, co je to za slast, věřit komedii...

Ale dost již. Naši milí čtenáři se právě dočítají, že slaviš kulatiny a proto nechme zaznít tvé curriculum vitae. V osla(Venclově) autentické řeči, jak nám ji sám nedávno poslal do Hromady.

„První krůčky do divadelního nebe jsem měl v měšťance, kde učitel Karel Štarman se mnou nacvičil Baladu o očích topičových a já ji recitoval na družebním kulturním zájezdu v Popradu a Kežmaroku. Později jsem se zúčastňoval Železničářské České Třebové, kde jsem recitoval báseň Ing. Jaromíra Šlemra, Divadlo. S básní Jiřího Wolкера, Moře, jsem vystupoval na Ministerstvu dopravy.

Já a bratr Hubert jsme po válce byli v 7. Junáckém oddíle, kde jsme začali hrát divadlo, tehdy z marionetami (loutky na nitích). Nejvíce jsme zkoušeli Ostrov splněných přání, potom Aladinovu kouzelnou lampu a Malíkova Míčka Flička, pro dospělé Kabaret na nitích - Pepek námořník hrál na harmoniku, černošská jazzová kabelka, dechovka, pianista, cvičenec na hrazdě, špičková tanečnice atd.

V roce 1960 začala výstavba Malé scény, takže jsme se bratrem také ihned zapojili. Já jsem již studoval na Vysoké škole železniční, takže v sobotu po příjezdu z Prahy jsem místo domů šel hned na stavbu, kde jsem se zapojil do práce. V březnu 1966 byla Malá scéna slavnostně otevřena detektivkou A. Christie Past na myši, kterou nacvičil tehdy zcela nový mladý režisér Alexandr (Saša) Gregar. V divadelním souboru

ru Hybl jsem hrál především v malých rolích a nebo dělal inspici. Velkou roli jsem dostal od režiséra Jaroslava Hosnedla v Křeslu pro vraha. V loutkovém divadle dělám principála.

Dále jsem esperantista, byl jsem ve štábu 81. Mezinárodního kongresu v Praze. Jsem členem železničářské sekce a kroužku Amikeco ve městě, loni jsem navštívil též Ekumenický kongres v maďarské Piliscsabě a taky navštěvuji Ekumenický týden modliteb v České Třebové. Jsem v Klubu českých turistů. Ve Sjedenocené organizaci nevidomých a slabozrakých ČR navštěvuji kurz němčiny, angličtiny a různé přednášky Ing. Milana Bohuňovského a zpěvanky a zpěvy s kytarou.

Vzpomínám i na závod s Ing. Jindřichem Schmidem na stadionu Na Skalce, kde on běžel 400 m s letným startem a já něco pod 300 m se startem z bloku. Jindra běhal za Bohemians Praha a já jsem prakticky běhy nepěstoval. Po vítězství jsem se skácel, což se stává i lepším běžcem. Potom jsem nemohl několik dní normálně chodit. Na stadionu bylo dosti diváků a pamatuji si, že Jindra mi nabízel tretry, nevím z jakých důvodů.

Vystupoval jsem i na různých schůzích odborového sdružení železničářů, dříve ROH. Jeden můj bývalý spolupracovník a vynikající divadelní i loutkářský režisér tam zakázal při programu podávat občerstvení. Taky jsem loni vystoupil na tradičním posezení důchodců Na Horách a byl tam takový hluk, že i můj silný hlas těžko přehlušoval vřavu. Někteří dobří kamarádi mi radí, abych se na to příště vykašlal.

Dlouhá léta vystupuji na Jabkancové pouti, což je

poutí, kde se pečou z brambor placky a plní se sladkým tvarohem, ve Vysokém tomu říkají sejkory, ale to je bez tvarohu.. Předloni jsem na Jabkancové předváděl Vyznání náruživého cvičence a cvičil jsem v sokolském cvičebním úboru. Loni jsem představoval Bimbambulu a břišní tanec tančil do půl těla svlečený. Taky vystupuji na soutěžích monologů krajských i celostátních. Za výstup s loutkou, Pohádka ze života, která začíná slovy „u lesa, kde snoubí se louka s černým polem, namluvila se jednou kráva s volém“, jsem na Pohárku Svazu divadelních ochotníků ve Velké Bystřici u Olomouce (2002) obdržel diplom za vytrvalý a dlouhodobý únik z běžných divadelních kritérií. V letošním roce jsem byl nominován s Pohádkou O draku Bazilišovi. A taky chodím dálkové pochody a jezdím přejezdy na běžkách.

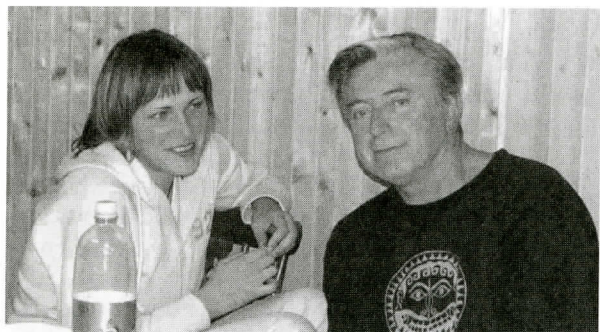
Zdraví a za zveřejnění děkuje víc než milionkrát přítel a bratr Jirka

P.S.: Jo, ještě jsem zapomněl. V roce 2004 jsem vystupoval na Festivalu netradičního divadla "Tyjatr na trati" s drobnou ukázkou inspirovanou sledováním televize. A taky již potřetí navštěvuji Univerzitu třetího věku na Univerzitě Pardubice, dislokovaném pracovišti v České Třebové. Moc se mi to líbí a těším se na každé soustředění. Druhý semestr začne koncem února a nebo hned začátkem března. Snad již je to všechno, ale nedivte se, když ještě na něco přijdu!"

Milý Jiří, až ti bude 140 let, vzpomeň si, prosím tě, na nás. A nepřepínej se, respektive, nepřepínej, Jiří. Bravo! S láskou Saša Gregar

(Vážení redaktori, jinou fotku nemám. Tato je z letošního výstupu na nejvyšší třebovský vrchol 613 m Palice. Což možno interpretovat tak, že kdo je na palici, jde na Palici. Já tam chodím na Silvestra již řadu let. Na 1. ledna je také tradiční výstup na Kozlovský kopec 601 m, což též absolvuji na běžkách. Letos bylo dostatek sněhu, loni se muselo jít pěšky. Ing. J. V.)

Jaroslav

VONDURUŠKA

* 18. 3. 1946

Šedesáté narozeniny oslavil Jaroslav Vondruška, dělník ochotnického divadla, funkcionář SČDO a přední osobnost vysockého Vobskočáku, režisér a herec divadelního souboru z Libice nad Cidlinou. Ale především kamarád, bezvadný kluk, který nikdy nezkazil srandu, byť sám je povahy spíše mírné až melancholické. Na jevišti to umí rozpálit (viz Dva muži v šachu) a za Krakonošův divadelní podzim bojovat, až se z ostatních kouří. Přejeme mu ještě spoustu krásných a plodných let, chuť a zápal a taky zdraví, které je k tomu potřeba.

Saša Gregar

Jana

ROUBÍNKOVÁ

* 1. 4. 1976

Na apríla, 1. dubna, před třiceti lety, přinesl čáp (nebo vrána?) Janě a Jirkovi Roubínkovým takový malý uzlíček a v něm maličkou světlavou holčičku. Dostala jméno po mamince, Janička. O následující noci se dostavily sudičky, které ji daly do vínku, jak jinak, že její největší láskou bude svět divadla a filmu.

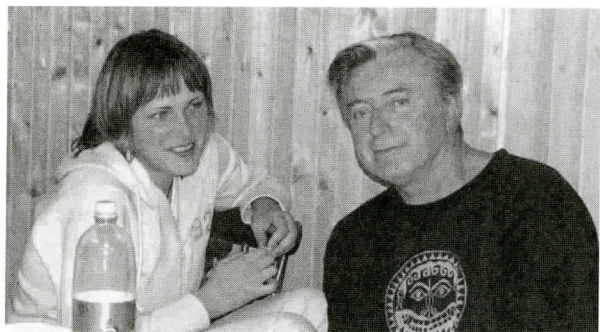
První poznávání (souzeného) přicházelo již v Jani-

ně velmi útlém věku, kdy pravidelně sedávala v hledišti lužského divadla a velice pozorně sledovala počínání nejen svých rodičů, ale i ostatních herců. Bylo to takové usměvavé blondaté děvčátko, ještě ne ani desetileté, které často nezapomnělo divákům připomenout, že na jevišti je její maminka a tatínek. A protože chtěla být jako rodiče, bylo rozhodnuto, že vedle školy bude navštěvovat LŠU. A protože to bylo v Hradci Králové, tak samozřejmě na Střezině. Své získané dovednosti si ověřovala při pomoci mamince, učitelce ZŠ, vytvářením nezapomenutelných školních představení.

Vedle uvedených vlivů velmi silně Janu ovlivňovaly časté návštěvy divadelních představení, jak profesionálních, tak amatérských souborů, kde si své vlastní rozborů konfrontovala z oficiálními i neoficiálními kritikami. Nezanedbatelný význam pro její všestranný divadelní rozvoj má i svět filmu, zejména ten kvalitní; je totiž pravidelnou účastnicí karlovarského filmového festivalu. Na naši téměř naivní otázku, co jako v tom vidí, odpověděla, že tam vidí filmy, které se v českých kinech promítat nebudou.

První příležitost se plněji realizovat, a tím uplatnit svůj talent, v našem lužském souboru Jana „dostala“ na počátku roku 2001, kdy spolu s otcem a vlastně v celém rodinném „týmu“ dramaturgicky i spolurežijně připravila k nastudování hru N. V. Gogola Ženitba, sama si tam zahrála výborně Agátu, za kterou získala ceny za nejlepší herecký výkon. Toho však nebylo „dost“, protože Jana toužila udělat si své „velké“ di-

Jaroslav VONDROUŠKA

* 18. 3. 1946

Šedesáté narozeniny oslavil Jaroslav Vondruška, dělník ochotnického divadla, funkcionář SČDO a přední osobnost vysokého Vobskočáku, režisér a herec divadelního souboru z Libice nad Cidlinou. Ale především kamarád, bezvadný kluk, který nikdy nezkazil srandu, byť sám je povahy spíše mírné až melancholické. Na jevišti to umí rozpálit (viz Dva muži v šachu) a za Krakonošův divadelní podzim bojovat, až se z ostatních kouří. Přejeme mu ještě spoustu krásných a plodných let, chuť a zápal a taky zdraví, které je k tomu potřeba.

Saša Gregar

Jana ROUBÍNKOVÁ

* 1. 4. 1976

Na apríla, 1. dubna, před třiceti lety, přinesl čáp (nebo vrána?) Janě a Jirkovi Roubínkovým takový malý uzlíček a v něm maličkou světlavou holčičku. Dostala jméno po mamince, Janička. O následující noci se dostavily sudičky, které ji daly do vínku, jak jinak, že její největší láskou bude svět divadla a filmu.

První poznávání (souzeného) přicházelo již v Jani-

ně velmi útlém věku, kdy pravidelně sedávala v hledišti lužského divadla a velice pozorně sledovala počínání nejen svých rodičů, ale i ostatních herců. Bylo to takové usměvavé blondaté děvčátko, ještě ne ani desetileté, které často nezapomnělo divákům připomenout, že na jevišti je její maminka a tatínek. A protože chtěla být jako rodiče, bylo rozhodnuto, že vedle školy bude navštěvovat LŠU. A protože to bylo v Hradci Králové, tak samozřejmě na Střezině. Své získané dovednosti si ověřovala při pomoci mamince, učitelce ZŠ, vytvářením nezapomenutelných školních představení.

Vedle uvedených vlivů velmi silně Janu ovlivňovaly časté návštěvy divadelních představení, jak profesionálních, tak amatérských souborů, kde si své vlastní rozborů konfrontovala z oficiálními i neoficiálními kritikami. Nezanedbatelný význam pro její všestranný divadelní rozvoj má i svět filmu, zejména ten kvalitní; je totiž pravidelnou účastnicí karlovarského filmového festivalu. Na naši téměř naivní otázku, co jako v tom vidí, odpověděla, že tam vidí filmy, které se v českých kinech promítat nebudou.

První příležitost se plněji realizovat, a tím uplatnit svůj talent, v našem lužském souboru Jana „dostala“ na počátku roku 2001, kdy spolu s otcem a vlastně v celém rodinném „týmu“ dramaturgicky i spolurežijně připravila k nastudování hru N. V. Gogola Ženitba, sama si tam zahrála výborně Agátu, za kterou získala ceny za nejlepší herecký výkon. Toho však nebylo „dost“, protože Jana toužila udělat si své „velké“ di-

vadelní představení se svými vrstevníky. A tak prakticky spolu s prací na Ženitbě vytvořila skupinu mladých lidí v Luži. Zvolili si název Malý Jarda a dala se na tvrdou práci - nastudovat dost těžkou divadelní hru a naučit tuto skupinu hrát divadlo tak, aby to odpovídalo jejím představám. A představy naší Jany jsou velmi náročné. Ač práce to byla těžká, byla „na světě“ inscenace Milana Kundery, Jakub a jeho pán. Dá se říci, že inscenace velice úspěšná, jejíž uvedení naplňovalo divadelní hlediště či hradní nádvoří. Škoda, že z personálních důvodů nemohla být uvedena na žádné krajské přehlídce a zúčastněna tak její více než celoroční práce; byl to totiž další důkaz jejího talentu.

Pro Janu je divadlo živlem, který ji nenechává

v klidu. Stále přemýšlí co dělat, jak to dělat, v zásobě má připravenou celou řadu kvalitních textů. Na jednom z nich v současné době pracujeme. Je to pro nás práce velice tvrdá, náročná, ale Jana z nás dokázala vytvořit partu, která je schopna i na sobě pracovat, „táhne“ za stejný konec jednoho provazu a tak se na zkoušky vlastně těšíme. Přinesla do souboru nové metody práce, tvořivou atmosféru někdy i potřebně bouřlivou. Ale to k tomu patří.

Do dalších let přejeme „naší“ Janě jen samé nej, aby se ji vyplnila všechna její přání a hlavně dost trpělivosti s námi „staršími“.

Vděční lužští ochotníci

- s m u t n á z p r á v a -

Jan Dvořák

* 14. 8. 1925 + 16. 1. 2006

Milý Jene V. Dvořáku,

tak už se na nás koukáš svrchu, z loutkářského nebe, Honzo... To je poprvé, co se na někoho díváš svrchu, nikdy to nebylo v tvé povaze. Kdysi, když jsme se ještě moc neznali, (tedy já tebe jo, protože jsi byl slavným a legendárním drakovským ředitelem a k tomu ještě docentem na DAMU a učil jsi i mého slovenského zetě), měl jsem k tobě veliký respekt, ale jen jsme se potkali, tak jsi halekal, ahoj, nazdar a já říkám, jmenuju se Saša, a on, já vím, troubo...

Pak jednou jsem byl za tebou s kamarády z Jesliček a s tvým synem Honzou ve Smidarech. Tam,

kdes tak rád měnil „velký malý svět umění“ za rybářský prut a něco dobrého na zub, a přitom v dílně sochal své loutčky, byla to pro mě návštěva ze snu. A pak, když jsem trochu pomáhal s tvou krásnou knížkou o Matýskovi Kopeckém, jsem tě zastihl i v bytě v Mánesovce, kdes ukrýval svůj rezbářský ponk v místnosti ne větší než toaleta, která ovšem připomínala laboratoř doktora Cagliariho, co dýchá tajemně, tedy terpentýnem a vůní dřeva...

Stal ses vedle Skupů a Kirchsnerů legendárním loutkářem. Svou životní pouť jsi osudově spjal i s Hradcem Králové a byl direktorem Draku, na něhož se nezapomíná. Na škole jsi provokoval svou invencí a inspirací celé generace umělců i těch, co loutkařinu dělají z libosti. Naposledy ses představil královéhradecké veřejnosti ve čtyřdílném pásmu vyprávění a písniček s názvem „Když jsem vandroval, muzika hrála“. Pořad vzbudil obrovský ohlas, nešlo totiž jen o „vyprávění ze života“, ale především o mapování souvislostí vývoje českého loutkového divadla. Tvůj vklad k významu, umělecké úrovni i mezinárodní prestiži Divadla Drak je nepominutelný. Za tvého „ředitelování“ Drak poprvé vyrazil na zahraniční turné a postupně se stával reprezentantem moderní umělecké tvorby, která ovlivnila nejedno loutkové divadlo v Evropě i v zámorí. Drak s tebou nastolil nové vnímání loutkového divadla a vkus publika, pod tvým vedením doslova dobyl Curych, Paříž, Moskvu. Přivedl jsi do Draku vynikající osobnosti, Jirku Vyšehli, Petra Matásku a Josefa Kroftu. A taky název divadla - Drak - původně vyjadřujícího zkratku slov „divadlo rozmanitostí, atrakcí a komedií“ je tvoje dítě.

Tvé poslední vyprávění natočil rozhlas, takže se našťěstí uchovalo trvalé svědectví o tvém životě, o životě českého umělce, který si zamiloval královéhradecké divadlo i město, v němž strávil valnou část svého života.

Milý Jene, poslední měsíce tvého života byly zřejmě dramatičtější než celých předchozích osmdesát let. Alespoň si to myslím, protože tvůj „život v umění“ jak jej, my mladší, známe především z tvého vyprávění, byl přece plný světla a humoru. A lásky - k manželce, k synům i kolegům. Dovedu si představit, že tam na obláčku pokoušíš sv. Petra, aby zpíval Holku modrookou a tahal při tom za nitky andělů, kteří se mohou potřhat smíchy a ty s nimi. Určitě nám zahraješ tu správnou notu až se zase potkáme...

S úctou

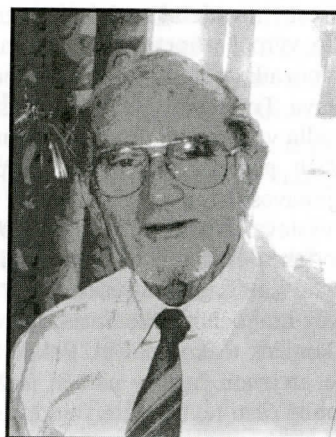
Saša Gregar

S Gary Friedmanem ve Smidarech na zahradě

Miroslav LELEK

* 21. 12. 1931 + 2. 2. 2006

„Nezemřel jsem, neboť vím, že budu žít stále v srdcích těch, kteří mě milovali.“

Ano, milí divadelní přátelé,

naš přítel, kamarád, divadelní režisér a herec ochotnického spolku v Červeném Kostelci ukončil svou divadelní pout' letos 2. února 2006 ve věku 74 let.

Pan Lelek začal spolupracovat s ochotníky v r. 1953, kdy jeho kroky směřovaly z rodné Rtně v Podkrkonoší nejen za divadlem, ale i za svou láskou a následně celoživotní partnerkou Janou.

Účinkoval v 33 divadelních hrách, se kterými se odehrálo 145 představení po celém kraji. U těchto her si pětkrát zahrál roli režiséra. Chytil se dvakrát divadelního scénáře Čapkova „Loupežníka“ (1957 a 1975). To druhé slavnostní představení se úspěšně hrálo ke 110. výročí založení našeho spolku. Další jeho režijní úspěchy, které my déle narození ještě nepamatujeme, byla hra „Romeo, Julie a tma“ (1960), „Hrátky s čertem“ (1969). Co už mi v paměti uvízlo bylo příjemné a milé představení „Zkoušky čerta Belinka“ (1980). Měla jsem tu šanci se přímo účastnit nastudování jeho poslední režisérské práce, kterou byla „Noc na Karlštejně“ (1995). Jeho režijní nápady, vnímání divadelního prostoru a využití jeho hloubky, mě tenkrát jako začínající režisérku byly doslova školou. Všichni, kteří si z jeho divadelní práce vzali poučení a zkušenosti, nyní vzpomínají. Pane Lelek, děkujeme!

- mk-

Trutnovský Národní dům slavil v loňském říjnu své 105. narozeniny

Ve stejném roce jako byl otevřen Národní dům, vznikl z oddělené divadelní frakce Českého spolku Veleslavín Český divadelní spolek Klicpera. Při příležitosti tohoto výročí připravil Dům kultury Trutnov rozmanitou mozaiku pořadů a akcí. Jednou z nich byla také výstava Trutnovští ochotníci. Historii ochotnického divadla v Trutnově nelze již zpětně zmapovat do nejmenších podrobností, avšak alespoň některé střípky a zajímavosti stojí za připomenutí. A to si dala za cíl tato výstava. Nabídla fotografie, plakáty, programy, historické dokumenty. Třeba jak si se spolkem Klicpera zahrál sám Ladislav Pešek.

Kdo někdy hrál ochotnické divadlo, určitě potvrdí, že se tento koníček těžko opouští. Pokud k tomu přece jen dojde, uvíznou často v paměti útržky a někdy dokonce dlouhé části textu některých divadelních rolí, z divadla zůstává spousta vzpomínek, zážitků, histo-

rek a především přátel. Dům kultury dal prostor pro setkání trutnovských divadelníků a pozval všechny, kteří působili v amatérském divadelním studiu Klicpera i v jeho odnožích - Divadle ze sklípku či ve Studiu mladých.

Sešlo se nás v malém sále Národního domu na třicet, přišli i tací, o kterých jsme věděli jen z doslechu, a zajímavé fotografie donesli dodatečně. Vítili jsme se navzájem víc než srdečně, podrobně jsme prohlíželi vystavené fotky a dokumenty. Zašli jsme i do bývalého Divadla ze sklípku, dnes klubu Bonanza. Zavzpomínali na ty, kteří mezi nás už nemohou přijít, vyslovili dík našim režisérům. Popili, pojedli, popovídali a jak už to bývá, vytrvalci se rozcházeli nad ránem.

Pěkné to bylo.

Milena Janečková

Doporučujeme do vaší knihovny:

Vyšla kniha
Antonína Lauterbacha
**HISTORIE
CHLUMECKÉHO
DIVADLA**

„Sudičky nad jeho kolébkou neskrbily.“ Slova, která kdysi napsal historik Karel Richter v jednom z článků Chlumeckých listů, asi nejlépe vypovídají o člověku, který celý svůj život zasvětil myšlence ochotnického divadla. Antonín Lauterbach, pedagog, spisovatel

a divadelník, který se nezapomenutelně zapsal do dějin chlumeckého divadla a do srdcí několika generací diváků. Za svou celoživotní činnost byl oceněn čestným odznakem „Zlatý Tyl“ udělovaným nejvýznamnějším osobnostem českého ochotnického divadla.

Začátkem března se objevila na pultech jeho kniha „Historie Chlumeckého divadla“. Když jsem před dvěma roky pana Lauterbacha oslovil, zda by souhlasil s tím, aby materiál, který již několik let vychází na pokračování v CHL, vyšel tiskem jako ucelené dílo, jen se

pousmál, i když ho to zjevně potěšilo. Možná si myslel, že je to jen zdvořilostní věta pronesená v rámci našeho rozhovoru. Ale čím více jsme o tomto nápadu mluvili, tím více se mu zamlouval, a tak se začal rýsovat projekt, který se za pomoci grantů od Královéhradeckého kraje, Nadace Duhová energie, Ministerstva kultury a s podporou města, podařilo realizovat.

Knižka velmi kultivovaně vypráví o historii chlumeckého divadla a opírá se o bohaté dobové záznamy, novinové články, recenze a fotografický materiál.

To vše je proloženo osobními vzpomínkami autora a vytváří komplexní a úplný obraz kulturního života v Chlumci, v němž mělo a má ochotnické divadlo velkou tradici.

„Díky Antonínu Lauterbachovi se podařilo uchovat v přehledné a obdivuhodně celistvě podobě obsažený doklad o životě města v průběhu sedmi desetiletí kardinálních proměn společensko-politických poměrů v období od první republiky, druhé republiky, německé okupace, krátkého údobí poválečné demokracie i komunistické totality. Antonín Lauterbach je zosobněná historie kulturního dění v Chlumci za uplynulých více než sedmdesát let. Je mimořádně kvalifikovaným autorem nejenom ke svým literárním dispozicím a metodologickým předpokladům, ale i vzhledem k své mnohaleté osobní účasti a významnému podílu na činnosti a vynikajících výsledcích Pěvecko-ochotnické jednoty Klicpera, která byla profilovým chlumeckým sdružením pěstujícím zájmové ochotnické divadelnictví“ napsal o knize PhDr. Karel Richter. Pana Lauterbacha jsem v průběhu uplynulých dvou let navštívil ještě mnohokrát, abychom společně konzultovali postup prací na knize a vždy to bylo velmi příjemné a plodné setkání. Krátce po dokončení rukopisu jsem ho požádal o odpovědi na několik otázek o jeho velké lásce k divadlu a literární tvorbě.

Co pro vás znamená amatérské divadlo?

Především záhytný bod. Mým životním snem bylo stát se hercem z povolání. Moje druhá matka, která dobře poznala svízelný život dřívějšího kočovného herce, po mých studiích správně nasměrovala mé životní kormidlo. Stal jsem se učitelem a jako přívěsek se plně věnoval amatérskému divadlu.

Které období bylo podle vás nejúspěšnější v historii chlumeckých ochotníků?

Je to paradox. Za protektorátu. Po celou dobu druhé světové války nevychladla v Chlumci divadelní scéna. Ročně zin-

scenovat přes 40 představení znamenalo hezké vypětí a obět.

Jaké role jste hrál nejraději?

Víceméně charakterní, i když si pořádně zadovážet v Burianovkách jsem nikdy neodmítl. V nich jsem vždy hrál hlavní role.

Zúčastnil jste se také Jiráskova Hronova, kolikrát a kdy to bylo?

Celkem dvakrát. Na 10. Jiráskovu Hronovu v roce 1940 a na 18. Jiráskovu Hronovu v roce 1948. V roce 1940 jsme hráli od J.Vrchlického „Námluvy Pelopovy“ a v roce 1948 O. E. Leskovu hru „Peldramové“.

Byl jste raději autorem, hercem nebo režisérem?

Nejraději autorem, to jsem měl své soukromí plně pro sebe. A bylo mně dobře.

Připravil jste k vydání knihu

„Historie chlumeckého divadla“, co vás vedlo k tak rozsáhlému projektu?

Upřímná úcta a láska k našemu slavnému rodáku. Když se řekne Chlumec nad Cidlinou, většině lidí vyvstane jméno V. K. Klicpera a tudíž divadlo. A pak to byl můj koníček.

Máte přehled o své literární tvorbě, co všechno jste napsal?

Ve svém mládí hlavně se Slávou Cónem jsme psávali pro sokolské Šibřinky půlnoční scény, v době revue jsme společně spáchali revue „Chlumec v revoluci aneb Bomba u Cidliny“, dále revue „Chlumec včera a dnes“ a konečně i operetu „Pro vévodkyni“ a reportážní hru „Z urny století“. Sám jsem napsal divadelní hry Urgan, Morana, Vruboun posvátný, Ruce vzhůru, Pětistá růže, O zajetí krále Václava, Vězeň na Bezdězu, Velká láska, Od případu k případu, Šťastný dědic, Když má někdo Filipa, Špion v Grandu. Z povídek Láska a utrpení panoše Jana, Útěk z bíd, román Když ještě Shakespeare žil aneb Armon a Sylva a konečně jmenovanou Historii

chlumeckého divadla.

Jste jedním ze zakladatelů Klicperova Chlumce, jaký byl jeho záměr v době založení?

Byli jsme tehdy vlastně tři. Sláva Cón, O. E. Lesk a já, kteří jsme usilovali po vzoru Jiráskova Hronova založit i slávu našeho rodáka V. K. Klicpera a obdobně každoročně pořádat Klicperův Chlumec. Se svou myšlenkou jsme u výboru „Klicperův“ neuspěli, museli jsme ještě nějaký rok počkat, než uzrála.

Jak vidíte festival dnes?

Je vidět, že se v Chlumci opravdu něco závrtného děje, festival hodně získal na kvalitě.

Myslíte, že je dobré, aby se KCH stal celostátní přehlídkou?

Proč ne? Byl již dvakrát celostátní - při 13. a 18. ročníku. Zkusit se to může potřetí.

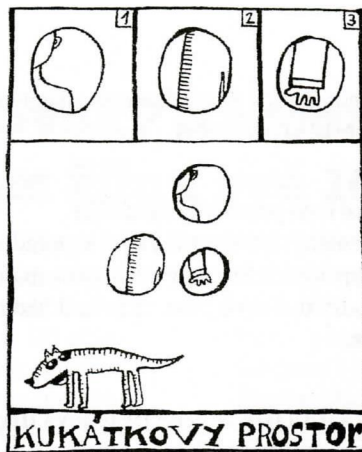
Jak se díváte na to, aby se stal KCH přehlídkou původní české veselohry?

Podle mého si myslím, že Klicperův Chlumec a hlavně diváka ochuzujeme o skutečně významná dramatická díla. Všehochuť nikdy neškodí.

Jak vidíte budoucnost chlumeckých ochotníků a Klicperova Chlumce?

Na obzoru se rysuje barva růžová. Zní to sice nadneseně, ale hlavně byla by hrozná chyba, nemyslet trochu dál. Je třeba trochu ruchu a vzletu. Jen neustrnout.

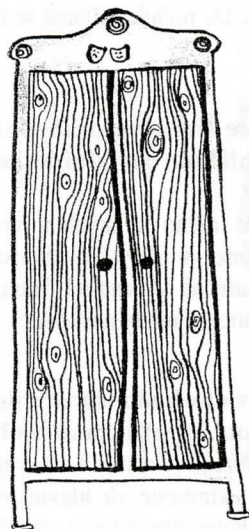
M. Zmítka

KUKÁTKOVÝ PROSTOR

U nás je to nejrozšířenější divadelní architektura, v naprosté většině divadel chodíme do kukátkového prostoru. Ve světě se mu říká „italský prostor“. V Itálii začali v 16. století vytvářet napodobeniny dávných antických divadel a postupně se propracovali k obdélníku, na jehož jedné straně je jeviště a na druhé hlediště. Což samozřejmě souvisí s perspektivou!

Když se začaly dělat ty nádherné malované barokní kulisy, ty perspektivní úběžníky, tak bylo třeba, aby se diváci dívali z místa, odkud perspektiva funguje. Nemohli sedět v aréně nebo poloaréně, ale pěkně se museli dívat jedním směrem z jednoho místa a v jednom úhlu. Kukátkový prostor ovšem také pomohl vymezit společenskou hierarchii - v lóžích seděla vrchnost, v parteru notáblové a jiní činovníci a nahoře, na poslední galerii, odkud bylo vidět jen malinké postavičky na jevišti, na místech za pár šestáků, seděli ti nejchudší. Tohle se ustálilo, to stále funguje. A opera, nejrozšířenější barokní žánr, k tomu ještě přidal orchestrální - hluboký příkop mezi jevištěm a hledištěm!

Ilustrace Jiří Jelínek, DNO

JEVIŠTNÍ TECHNIKA

Musí se přestavět kulisy, musí se na jevišti cosi změnit. Od toho je zázemí divadla, jehož chod musí být zcela plynulý. Tohle má na starosti jevištní technika. V širším pojetí však pomáhá i ke zrodu divadelního jazyka. Po staletí se hledaly různé principy, jak na jeviště dostat věci, pro diváka vizuálně zajímavé. Jevištní technika není tedy jen potřebné zázemí, ale také součást zrodu divadla, nalezení způsobu sugestivního iluzivního vizuálního působení inscenace.

Barokní divadlo, což je období 17. a první poloviny 18. století, vytvořilo nesmírně bohaté triky a efekty, které diváky šokovaly. Ve španělském „divadle živlů“ tryskala z fontány voda, v jezuitských hrách o utrpení křesťanů se měnila voda v krev, na jevišti bouřily bouře a herci lomcovaly vichřice. I pro tehdejšího diváka to často býval šok. Moderní doba má zase točnu! A především elektrické osvětlení! Představení, které mělo oslnit spoustou prostředím, což divadlo velkého stylu milovalo, by bez točny nebylo možné - vpředu se hrálo, točna se pak otočila a ukázala další prostředí, představení nerušeně plynulo. A co teprve běžící chodník? Po prvé ho použil německý režisér Piscator v berlínské inscenaci Švejka, ve slavném kázání feldkuráta Katze. Tehdy celé totální divadlo tzv. „bauhausu“ začalo využívat moderní jevištní techniky, včetně filmu.

FESTIVAL

Je to vlastně slavnost, událost, která má i význam přesahující divadlo. Na divadelních přehlídkách se předvádějí soubory nebo inscenace jistého typu, podle nějakého hlediska. Festivaly nemají příliš dlouhou tradici. Na území Čech a Moravy byly kdysi tzv. Mayfesty, které za ředitele Angelo Neumanna dělalo Nové německé divadlo. Ten do Prahy přivážel vynikající operní i činoherní představení. Přehlídky jsou zcela novodobou záležitostí, bývají více pracovní, s dílnami, jež vedou významní umělci, kteří ukazují své pracovní postupy. Divadelní festivaly jako slavnosti i pracovní přehlídky jsou užitečné a mají smysl např. v kontextu regionální kultury i v kontextu širším, třeba evropském.

Nejslavnějším festivalem, samozřejmě kromě Avignonu, Bayreuthu nebo Edinburgu, bylo pařížské Divadlo národů pod záštitou UNESCO. Soubory z celého světa tam po 2. světové válce manifestovaly znovuzrození divadla, jeho sílu a inspiraci. Divadlo národů např. objevilo Brechta - Bertold Brecht byl autor, s kterým si málokdo věděl rady, jeden avantgardista dokonce řekl, že být Němec a komunista je na jednoho člověka moc. A pak tento Brecht v roce 1956 přivezl na Divadlo národů kolekci svých her a byla to bomba.

KANDRDAS

Oblíbené slovo o jehož etymologii se bádá. K divadlu chodili nováčci, divadelní greenhorni, neškolení a neznalí. Přicházeli od ochotníků a někdy ani to ne. Počítalo se s tím, že jsou poprvé na profesionálním jevišti či vůbec poprvé na jevišti, že na něm nikdy nestáli a nic nedovedou, jsou bez jakékoliv zkušenosti

A jak je ti zkušenosti „testovali“, tak padala prý často věta „Kanne er das?“ – umí to?“, z čehož vznikl onen pojem „kandradas“. Dodnes vyjadřuje, že ten člověk je začátečník a otázka, jestli něco umí, je na místě. Zda umí přinést dopis a říci „paní, nesu vám psaní“, zda tuší, jak vůbec na jeviště přijít, jak se postavit, udělat něco přijatelného. Kandradas byl tedy začátečník, který musí prokázat, zda něco umí. A pojem – i ten kdo se pod ním skrývá – zůstal do dneška.

LOUTKOVÉ DIVADLO

Podoba klasického loutkového divadla mého dětství, to byly marionety, maximálně maňásci. To je už dávno pryč. V šedesátých až osmdesátých letech 20. století se mluvilo o jakémsi třetím druhu divadla, v němž je uložen vztah mezi činohercem, který se vyjadřuje tělem a loutkou. Ten vztah může být naprosto rovnoprávný, nabízí totiž nezměrné možnosti, jak ty dva materiály prolnout. Loutkové divadlo má obrovský rozsah druhů i žánrů. A často jsme byli jejich průkopníci, mám na mysli např. Divadlo Drak a Josefa Kroftu. Jeho Šípková Růženka jako balet viděný ze zákulisí! Ale ani klasické tradiční loutkové divadlo nelze podceňovat. Když se to technologicky dobře umí, když je marioneta dobře ovládána, jak to umějí třeba v Divadle Spejbla a Hurvínka, tak i to má svůj půvab. A není to jen pro děti.

Viděl jsem kdysi v Moskvě vynikající představení souboru Kukly i akťora z Ufy; oba pojmy charakterizující „divadlo třetího druhu“ už byly přímo v názvu, neb „kukla“ je ruský loutka. Hráli Brechtův Zadržitelný vzestup Arthura Uie. Šel jsem na to s nedůvěrou, ale přede mnou se stal fantastický zážitek! Málokdy jsem viděl tak dokonalého Brechta v duchu jeho vlastních „zcižovací“ teorii a k tomu ještě vynikající divadlo. Brechtovy hry si vyžadují herecký odstup. Ivan Rajmont to kdysi zkoušel v libereckém loutkovém Naivním divadle, s Brechtovým Kavkazským křídovým kruhem a taky mu to fungovalo velice překvapivě a divadelně účinně. Anebo ten slavný maďarský loutkář, Kemeny. Objel s jednou klasickou rakvičkárnou celý svět, hrál Čertův mlyn a po ruce měl spoustu pánvi, jak se objevil čert, tak báb po hlavičce, a my, dospělá publikum, jsme řvali z nadšení a rozkoše smíchů.

